

TC.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI
İLKÖĞRETİM TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

EĞİTSEL OYUNLARIN İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN
NOKTALAMA İŞARETLERİNİ KULLANMA BECERİLERİNE ETKİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Burcu ALPARSLAN

ANTALYA, 2019

TC.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI
İLKÖĞRETİM TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

EĞİTSEL OYUNLARIN İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN
NOKTALAMA İŞARETLERİNİ KULLANMA BECERİLERİNE ETKİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Burcu ALPARSLAN

Danışman: Doç. Dr. Yasin ÖZKARA

ANTALYA, 2019

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın yazdığımı, yararlandığım eserlerin kaynakçalardan gösterilenlerden oluştuğunu ve bu eserleri her kullanımında alıntı yaparak yararlandığımı belirtir; bunu onurumla doğrularım. Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

04 / 04 / 2019

Burcu ALPARSLAN

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Burcu ALPARSLAN'ın bu çalışması 09/05/2019 tarihinde jürimiz tarafından İlköğretim Anabilim Dalı İlköğretim Tezli Yüksek Lisans Programında **Yüksek Lisans Tezi** olarak ~~oy birliği/oy çokluğu~~ ile kabul edilmiştir

İMZA

Başkan : **Doç. Dr. Neşe ÖZKAL**
(Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,
Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı)

Üye : **Doç. Dr. Alper SİNAN**
(Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,
Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitimde Ölçme ve
Değerlendirme Anabilim Dalı)

Üye (Danışman) : **Doç. Dr. Yasin ÖZKARA**
(Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi,
Temel Eğitim Bölümü, Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı)

YÜKSEK LİSANS TEZİNİN ADI: Eğitsel Oyunların İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Noktalama İşaretlerini Kullanma Becerilerine Etkisi

ONAY:Bu tez, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulununtarihli ve.....sayılı kararıyla kabul edilmiştir.

Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

Bu araştırma ile eğitsel oyunların ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin noktalama işaretlerini kullanma becerilerine etkisini incelemek amaçlanmış ve çalışmanın alanda yeni araştırmalara ışık tutacağı umut edilmiştir.

Bilimsel çalışmam süresince bilgi birikimi, hayat tecrübesi, kişiliği ile her zaman örnek alacağım, desteğini ve rehberliğini benden hiçbir zaman esirgemeyen değerli tez danışmanım Sayın Doç. Dr. Yasin ÖZKARA'ya yardımlarından ve titiz çalışmalarından dolayı şükranlarımı sunarım.

Yüksek lisans eğitimim boyunca değerli bilgilerinden ve tecrübelerinden yararlandığım, desteğini hep arkamda hissettiğim sayın Prof. Dr. Hilmi DEMİRKAYA'ya ve eğitimim boyunca kendilerinden ders aldığım tüm hocalarıma sonsuz teşekkür ederim.

Yüksek lisans çalışmam süresince benden yardımlarını esirgemeyen değerli meslektaşlarım Sevde Gül ÇİFTÇİ ve Fazıl KULA'ya, manevi destekleriyle hep yanımda olan ve beni yüreklendiren arkadaşlarım Hatice YILDIRIM IŞIK ve Zahide ÇETİNKAYA'ya, elde edilen verilerin istatistiki analizlerinin yapılması aşamasında desteğini aldığım uzman fizyoterapist Erdem DEMİR'e teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmamın gerçekleşmesinde emeği geçen tüm öğrencilere, bu öğrencilere ulaşmamda vesile olan öğretmen arkadaşlarıma, özellikle değerli sınıf öğretmeni arkadaşım Rahşan Gülşen ÖZŞAHİNE'e ve çalışmam sırasında benden desteklerini esirgemeyen mesai arkadaşlarıma çok teşekkür ederim.

Son olarak bugünlere gelmemde en büyük emeği olan, hayatımın her anında desteğini yanımda hissettiğim, ilgi ve fedakârlığını hiçbir zaman esirgemeyen canım annem ile şimdi aramızda olmayan ancak üzerimde büyük emeği ve hakkı olan canım babama ve yokluğunu her an hissettiğim canım anneanneme sonsuz teşekkür ederim.

ÖZET

EĞİTSEL OYUNLARIN İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN NOKTALAMA İŞARETLERİNİ KULLANMA BECERİLERİNE ETKİSİ

ALPARSLAN, Burcu

İlköğretim Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Yasin ÖZKARA

Nisan 2019, 122 Sayfa

Bu çalışmanın amacı, eğitsel oyunların ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin noktalama işaretlerini kullanma becerilerine etkisini ortaya çıkarmaktır. Çalışma grubunu, 2017-2018 eğitim-öğretim yılının birinci yarısında Antalya ili Alanya ilçesinde bulunan bir ilkokulun 4. sınıfında öğrenim görmekte olan iki 4. sınıf şubesi oluşturmaktadır. 4/C (20 öğrenci) sınıfı kontrol grubu, 4/E (20 öğrenci) ise deney grubu (eğitsel oyunların uygulandığı sınıf) olarak belirlenmiştir. Yarı deneysel modelle desenlenen ön test-son test kontrol gruplu bu araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından geliştirilen “Noktalama İşaretleri Uygulama Metni” kullanılmıştır. Deney ve kontrol gruplarına ön test olarak uygulanan bu ölçek ile öğrencilerin noktalama işaretlerini kullanma becerileri ölçülmüştür. Araştırmanın uygulama sürecinde 12 hafta boyunca deney grubundaki öğrencilere toplam 12 eğitsel oyun uygulanmıştır. Kontrol grubunda ise günlük eğitim-öğretim faaliyetlerine mevcut öğretim programına uygun olarak devam edilmiştir. 12 haftalık uygulama sürecinin sonunda her iki gruba da aynı ölçek son test olarak tekrar uygulanmıştır. Çalışmada elde edilen veriler istatistiksel bir programa aktarılmış ve veriler üzerinden araştırma soruları doğrultusunda Mann Whitney U Testi ve Wilcoxon İşaretsiz Sıralar Testi uygulanmıştır.

Yapılan çalışma sonucunda, eğitsel oyunların öğrencilerin noktalama işaretlerini kullanma becerilerini geliştirme konusunda önemli bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Öğretimi, Noktalama İşaretleri, Eğitsel Oyun, Oyun

ABSTRACT

EFFECT OF EDUCATIONAL GAMES ON 4TH GRADE PRIMARY SCHOOL STUDENTS SKILLS OF USING PUNCTUATION MARKS

By, ALPARSLAN, BURCU

Department of Elementary Education

Theses Advisor: Assoc. Prof. Dr. Yasin ÖZKARA

April 2019, 122 Pages

The aim of this study is to find out the effect of educational games on 4th grade primary school students' punctuation usage abilities. The study group is composed of two 4th grades from a primary school in Antalya region Alanya district in 2017-2018 educational years' first term. 4-C (20 students) is appointed as the experimental group, and 4-E (the group where the educational games are conducted) as the control group. In this study, which has been designed quasi experimentally with a control group of pre test, Punctuation Usage Context" that is as designed by the researcher as the data gathering tool has been used. Students' punctuation abilities have been tested with this scope by conducting preliminary test to the experimental and control groups. Throughout 12 weeks, which is the amount of time that the research has been applied, 12 educational games have been applied to the experimental group. With the control group on the other hand, the daily basis of educational facilities have been kept doing. After 12 weeks of practise, the same scope of post-test has been conducted to the both group of students. The data gathered has been transferred to a statistical programme and with the help of research questions Mann Whitney U Test and Wilcoxon Signed Sorts Test has been conducted.

As a result of the research, it is pointed out that educational games have an important part in improving students' punctuation usage abilities.

Key Words: *Turkish Language Teaching, Punctuation Marks, Educational Game, Game*

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
ÖZET	ii
ABSTRACT.....	iii
TABLolar LİSTESİ.....	viii
ŞEKİLLER LİSTESİ	x
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xi

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	2
1.3. Araştırmanın Önemi.....	3
1.4. Sayılılar	4
1.5. Sınırlılıklar	4
1.6. Tanımlar	5

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Dil Kavramı ve Tanımı	6
2.2. Türkçe Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)	6
2.2.1. Dinleme/İzleme.....	8
2.2.2. Konuşma	9
2.2.3. Okuma.....	10
2.2.4. Yazma	11
2.3. Dil Bilgisi Öğretimi	11
2.4. Noktalama İşaretleri ve Özellikleri	12
2.4.1. Nokta (.).....	12
2.4.2. Virgül (,)	14
2.4.3. Soru İşareti (?)	17
2.4.4. Ünlem İşareti (!)	18
2.4.5. Kısa Çizgi (-)	19

2.4.6. Kesme İşareti (')	20
2.4.7. Uzun Çizgi (—)	22
2.4.8. İki Nokta (:)	23
2.4.9. Tırnak İşareti (“ ”)	24
2.4.10. Yay Ayrac ()	25
2.4.11. Üç Nokta (...)	27
2.4.12. Eğik Çizgi (/)	28
2.5. Türkçe Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Noktalama İşaretleriyle İlgili Kazanımlar	29
2.5.1. Noktalama işaretlerinin Öğretimiyle ilgili 1. Sınıf Kazanımları	29
2.5.2. Noktalama işaretlerinin Öğretimiyle ilgili 2. Sınıf Kazanımları	30
2.5.3. Noktalama işaretlerinin Öğretimiyle ilgili 3. Sınıf Kazanımları	31
2.5.4. Noktalama işaretlerinin Öğretimiyle ilgili 4. Sınıf Kazanımları	31
2.6. Oyun	33
2.6.1. Oyunların Genel Amaçları	34
2.6.2. Oyunun Eğitimdeki Yeri ve Önemi	35
2.7. Eğitsel Oyunlar	35
2.7.1. Eğitsel Oyunlarda Bulunması Gereken Özellikler	36
2.7.2. Eğitsel Oyunların Sınıflandırılması	39
2.7.3. Eğitsel Oyunların Avantajları	42
2.8. İlgili Araştırmalar	42
2.8.1. Noktalama İşaretleri İle İlgili Araştırmalar	42
2.8.2. Eğitsel Oyunlar İle İlgili Araştırmalar	45

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli	48
3.2. Çalışma Grubu	49
3.2.1. Deney ve Kontrol Gruplarının Oluşturulması	51
3.3. Veri Toplama Araçları	52
3.4. Verilerin Toplanması	53
3.5. Öğretim Yöntemleri ve Uygulanması	54

3.5.1. Deney Grubu Öğrencilerine Eğitsel Oyunlarla Noktalama İşaretleri Öğretimi.....	54
3.5.2. Kontrol Grubu Öğrencilerine Yapılan Öğretim.....	55
3.6. Verilerin Analizi.....	56

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Çalışma Gruplarının Noktalama İşaretlerini Uygulama Bakımından Ön Testlerinin Karşılaştırılması.....	59
4.2. Çalışma Gruplarının Noktalama İşaretlerini Uygulama Bakımından Son Testlerinin Karşılaştırılması.....	59
4.3. Kontrol Grubunun Noktalama İşaretlerini Uygulama Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması.....	60
4.4. Deney Grubunun Noktalama İşaretlerini Uygulama Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması.....	61
4.4.1. Deney Grubunun Noktayı Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması.....	62
4.4.2. Deney Grubunun Virgülü Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması.....	63
4.4.3. Deney Grubunun Soru İşaretini Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması.....	64
4.4.4. Deney Grubunun Ünlem İşaretini Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması.....	65
4.4.5. Deney Grubunun Yay Ayracı Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması.....	65
4.4.6. Deney Grubunun Uzun Çizgiyi (Konuşma Çizgisi) Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması.....	66
4.4.7. Deney Grubunun Tırnak İşaretini Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması.....	67
4.4.8. Deney Grubunun İki Noktayı Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması.....	68
4.4.9. Deney Grubunun Kesme İşaretini Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması.....	69

4.4.10. Deney Grubunun Üç Noktayı Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması	69
4.4.11. Deney Grubunun Kısa Çizgiyi Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması	70
4.4.12. Deney Grubunun Eğik Çizgiyi Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması	71

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma.....	73
5.2. Öneriler	77

KAYNAKÇA	79
-----------------------	----

EKLER	84
--------------------	----

Ek-1. Bilgilendirilmiş Onam Formu.....	84
--	----

Ek-2. Eğitsel Oyunlar.....	85
----------------------------	----

Ek-3. Eğitsel Oyunlarda Kullanılacak İfadeler.....	91
--	----

Ek-4. Noktalama İşaretleri Uygulama Metni.....	95
--	----

Ek-5. Metnin Noktalama İşaretlerine Uygun Olarak Yazılmış Hâli	97
--	----

Ek-6. Deney Grubuna Ait Ders Planı Örneği	99
---	----

Ek-7. Kontrol Grubuna Ait Ders Planı Örneği	101
---	-----

Ek-8. Araştırma İzin Onayı	103
----------------------------------	-----

Ek-9. Bildirim Sayfası	104
------------------------------	-----

ÖZGEÇMİŞ	105
-----------------------	-----

İNTİHAL RAPORU	107
-----------------------------	-----

TABLolar LİSTESİ

Tablo 3.1. Deney Deseni	48
Tablo 3.2. Ön Test ve Son Test Kontrol Gruplu Model	49
Tablo 3.3. Deney ve Kontrol Gruplarında Yer Alan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları	50
Tablo 3.4. Deney ve Kontrol Gruplarında Yer Alan Öğrencilerin Cinsiyete ve Araştırma Grubuna Göre Dağılımı	50
Tablo 3.5. Noktalama İşaretleri Uygulama Metninin Ön Test Puanlarının Deney ve Kontrol Gruplarına İlişkin Bulguları	51
Tablo 3.6. Deney ve Kontrol Gruplarına Uygulanan Deneysel İşlemler	52
Tablo 3.7. Deney ve Kontrol Grubunun NİUM Ön Test ve Son Test Puanlarının Shapiro Wilk Normallik Testi Sonuçları	57
Tablo 4.1. Deney ve Kontrol Grubunun NİUM Ön Test Puanlarının Mann-Whitney U Testi Sonuçları	59
Tablo 4.2. Deney ve Kontrol Grubunun NİUM Son Test Puanlarının Mann-Whitney U Testi Sonuçları	60
Tablo 4.3. Kontrol Grubunun NİUM Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	61
Tablo 4.4. Deney Grubunun NİUM Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	62
Tablo 4.5. Deney Grubunun NİUM “Nokta” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	63
Tablo 4.6. Deney Grubunun NİUM “Virgül” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	63
Tablo 4.7. Deney Grubunun NİUM “Soru İşareti” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları	64

Tablo 4.8. Deney Grubunun NIUM “Ünlem İşareti” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları	65
Tablo 4.9. Deney Grubunun NIUM “Yay Ayraç” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları	66
Tablo 4.10. Deney Grubunun NIUM “Uzun Çizgi” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları	67
Tablo 4.11. Deney Grubunun NIUM “Tırnak İşareti” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları	67
Tablo 4.12. Deney Grubunun NIUM “İki Nokta” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları	68
Tablo 4.13. Deney Grubunun NIUM “Kesme İşareti” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları	69
Tablo 4.14. Deney Grubunun NIUM “Üç Nokta” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları	70
Tablo 4.15. Deney Grubunun NIUM “Kısa Çizgi” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları	71
Tablo 4.16. Deney Grubunun NIUM “Eğik Çizgi” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları	71

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Eğitsel Oyunlarda Bulunması Gereken Özellikler.....	37
Şekil 2. Eğitsel Oyunların Oyun Karakterine Göre Sınıflandırılması.....	39
Şekil 3. Eğitsel Oyunların Oyunun Uygulanış Özelliklerine Göre Sınıflandırılması.....	41

KISALTMALAR LİSTESİ

NİUM: Noktalama İşaretleri Uygulama Metni

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

TDK: Türk Dil Kurumu

Bkz: Bakınız

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın; problem durumu, amacı, problem cümlesi, alt problemleri, önemi, sayıltıları, sınırlılıkları ve tanımları yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu

Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan bir araçtır. İnsanlar duygu ve düşüncelerini dil sayesinde birbirine aktarır. Böylelikle diğer insanlarla iletişim kuran insanoğlu aynı zamanda sosyalleşir. Ünalın'a (2006, s. 1) göre, "Dil olmayınca sosyalleşme de mümkün olmamaktadır. İlköğretim çocukların sosyalleşmeyi öğrendikleri önemli bir kurumdur. Ana dilini aileden kuralsız ve düzensiz olarak öğrenen çocuk, ilköğretimde dili kurallı kullanmayı öğrenir."

"Dil, belli bir yaşta öğrenilip bitirilen bir bilgi ve beceri alanı değildir" (Yıldız, 2003, s. 47). Bu nedenle Türkçe Dersi Öğretim Programı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma olmak üzere dört bölümde ifade edilen temel dil becerilerinin söz konusu program ile geliştirilmesi amaçlanmıştır (MEB, 2018).

Okuma, yaşam boyu süregelen bir beceridir. İlköğretimde çocuklar bu becerinin kazanımını uygun biçimde gerçekleştiremez ya da yeterince geliştiremezlerse, ilerleyen öğretim yıllarında ve diğer alanlarda başarıya ulaşamayabilirler (Akyol, 2012). Bireyler için bir ihtiyaç olan yazma becerisi ise, okuma gibi ilköğretimin ilk aşamalarında kazandırılarak eğitim vasıtasıyla sürekli geliştirilir (Sallabaş, 2007). "Yazma becerisinde noktalama işaretlerine uygun kurallı yazabilmek amaçlanır" (Çiftçi, 2018, s.10).

“Noktalama işaretleriyle ilgili beceri ve alışkanlıklar sürekli çalışmalarla ve uzun sürede kazanılabilir” (Öz, 2011, s. 311). Akandere’ye (2013) göre iyi bir eğitimci konuları oyuna bağlayarak çocuklara çok şey öğretebilir ve oyunla eğitim sonucunda öğrenilenler daha iyi zihinde kalır. Oyun süresince çocuk soru sorar ve yeni bilgiler öğrenir.

Bu araştırmada, yaparak yaşayarak öğrenme imkânı sunan eğitsel oyunların öğrencilerin noktalama işaretlerini kullanma becerilerine etkisi araştırılmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; eğitsel oyunların ve geleneksel öğretim yönteminin ilkökul 4. sınıf öğrencilerinin noktalama işaretlerini kullanma becerilerine etkisinin ne olduğunu ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda cevap aranacak sorular şu şekilde sıralanabilir:

Eğitsel oyunlar;

1. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin noktayı kullanma becerisi üzerine anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
2. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin virgülü kullanma becerisi üzerine anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
3. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin soru işaretini kullanma becerisi üzerine anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
4. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin iki noktayı kullanma becerisi üzerine anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
5. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin üç noktayı kullanma becerisi üzerine anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
6. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin ünlem işaretini kullanma becerisi üzerine anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

7. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin kısa çizgiyi kullanma becerisi üzerine anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
8. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin konuşma çizgisini kullanma becerisi üzerine anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
9. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin yay ayraç kullanma becerisi üzerine anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
10. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin eğik çizgiyi kullanma becerisi üzerine anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
11. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin turnak işaretini kullanma becerisi üzerine anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
12. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin kesme işaretini kullanma becerisi üzerine anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
13. Geleneksel öğretim yöntemi ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin noktalama işaretlerini kullanma becerisi üzerine anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Okuma ve yazma, çocukların erken yaşta kazandıkları becerilerdir. Akyol'a (2012) göre okuma, yaşam boyu süren oldukça karmaşık bir zihinsel faaliyettir. Çocuklar okula başladıkları andan itibaren onların bu beceriyi kazanmasına son derece önem verilmektedir. Özkara'ya (2007) göre ise çocuklar bir yandan okumayı öğrenirken bir yandan da yazı yazmaya başlar. Çocuklara uygulamalar ile edindirilen yazma becerisi dil eğitimi alanında oldukça önemli bir yere sahiptir.

Okuma ve yazmayı daha etkili kılmak için noktalama işaretleri kullanılır. Doğru ve yerinde kullanılan noktalama işaretleri sayesinde yazı daha kolay anlaşılır (Batur, Akar, Tufan ve Topbaşoğlu, 2016). Ayrıca bu işaretler, anlatımın yapı taşı olan cümleleri ayırır ve okumanın düzenli yapılmasına katkıda bulunur. Dolayısıyla

noktalama işaretleri çocuklara öğretilirken etkili ve kalıcı olacak şekilde öğretilmelidir (Ergin, 2009).

Çocukların gelişiminde büyük öneme sahip olan oyun, öğrenilenlerin zihinde daha uzun süre kalmasını sağlar. Ayrıca bir öğretim yöntemi olan oyunla eğitim sonucunda, zihinsel becerileri gelişen çocuklar zevk alarak çok şey öğrenirler (Akandere, 2013).

Buradan hareketle, eğitsel oyunların ilkökul 4. sınıf öğrencilerinin noktalama işaretlerini kullanma becerilerine etkisinin ne olduğunu belirlemek açısından bu araştırmanın önemli olduğu düşünülmektedir.

1.4. Sayılılar

- Örneklemin evreni temsil ettiği kabul edilmiştir.
- Araştırmada ön test ve son test olarak kullanılan ölçme aracının ölçülmek istenen beceriyi ölçmek için uygun olduğu kabul edilmiştir.
- Araştırmanın uygulanacağı deney ve kontrol grubunu oluşturan sınıflardaki öğrenciler aynı okulda öğrenim görmektedirler. Bu durumda deney ve kontrol grubundaki öğrenciler sosyokültürel açıdan belirgin farklılıklar göstermemektedir.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

- 2017-2018 Eğitim Öğretim yılında Antalya ilinin Alanya ilçesinde Gönül Kemal Reisoğlu İlkokulu'nda öğrenim görmekte olan 4. Sınıf öğrencileri ile sınırlıdır.
- İlkokul 4. Sınıf öğrencilerinin Türkçe Dersi Öğretim Programında belirtilen noktalama kurallarını uygulama becerileri konusu ile sınırlıdır.
- Bu araştırma on iki etkinlikle sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Oyun: “İnsanın özellikle çocukluk yıllarında bedensel ve zihinsel gelişimine katkıda bulunan, duygu ve düşüncelerini ifade edebildiği bir etkinliktir” (Çoban ve Nacar, 2015, s. 7).

Eğitsel oyun: “Öğrenilen bilgilerin pekiştirilmesini ve daha rahat bir ortamda tekrar edilmesini sağlayan öğretim teknikleri” (Demirel, 2005, s. 47).

Noktalama İşaretleri: “Yazılı anlatımı sözlü anlatıma yaklaştırabilmek ve mesajı tam olarak iletebilmek amacıyla kullanılan ve genellikle uluslararası değerler taşıyan, harfler dışındaki işaretler dizgesine noktalama işaretleri adı verilir” (Eker, 2006, s. 35).

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Dil Kavramı ve Tanımı

İnsanlar gerek kendini ifade etmek, gerekse karşısındaki kişiyle iletişim kurmak için dile ihtiyaç duyar. İletişimde oldukça önemli bir unsur olan dilin, farklı kaynaklarda çeşitli tanımlarına rastlanmaktadır. Örneğin, Ergin (1999, s. 3) dili, “insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli antlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimai bir müessesedir” olarak tanımlamaktadır. Türkçe Sözlükte (TDK, 2011, s. 664) ise “Dil, insanların düşündüklerini ve duyduklarını bildirmek için kelimelerle veya işaretlerle yaptıkları anlaşma, lisan, zeban” olarak tanımlanır.

Bireyler arasında anlaşmayı sağlayan bir iletişim vasıtası olarak açıklanan dil, onun sembolleşmiş biçimi olan kelimelerin mantıki bir diziliş içinde bir araya gelmesinden oluşmuştur (Aktaş ve Gündüz, 2002). “Dil, toplu yaşamının doğurduğu en önemli olay ve bu yaşamın gerektirdiği en yararlı araçtır” (Aksoy, 1980, s. 7). Dilini geliştiren ve zenginleştiren bir toplum, düşüncesini zenginleştirmiş olur” (Ünalın, 2006, s. 5).

“Dil, insanların kullandığı herhangi bir araç değil; doğal bir araçtır. Dilin doğal bir araç olması, onu istediğimiz gibi kullanmamızı engeller. Çünkü her dilin kendine ait bir yapısı, kanunları ve kuralları vardır” (Kavcar, Oğuzkan ve Aksoy, 2004, s. 2).

2.2. Türkçe Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)

Türkçe Dersi Öğretim Programı, 2018 yılında güncellenerek 2018-2019 eğitim öğretim yılından itibaren tüm sınıf düzeylerinde uygulamaya geçirilmiştir.

İlkokul 1. sınıftan ortaokul 8. sınıfa kadar olan sınıf düzeylerinin yer aldığı program, tematik bir yaklaşım ile hazırlanmış ve her sınıf düzeyinde 8 tema işlenmesi öngörülmüştür. Temalarda yer alan metinler ise bilgilendirici, hikâye edici ve şiir olmak üzere üç temel biçim altında yer almıştır (MEB, 2018, s. 16-18).

Programda yer alan kazanımlar incelendiğinde, kazanımların her sınıf düzeyine göre dört temel dil becerisi altında toplandığı görülmektedir (MEB, 2018, s. 20):

- Dinleme/izleme
- Konuşma
- Okuma
- Yazma

Yukarıdaki dört temel dil becerisi altında gruplandırılan kazanımlar programda sarmal bir yaklaşımla tekrar etmiş ve sınıf düzeylerine göre farklı başlıklar altında sunulmuştur. Ayrıca bu kazanımlar öğrencilerin temel dil becerilerinin gelişimine ek olarak, üst düzey bilişsel becerilerinin gelişimine de faydalı olacak biçimde hazırlanmıştır. Programda bazı kazanımların alt kısmında açıklamalara yer verilerek, bu kazanımların uygulanması sırasında önem verilmesi gereken noktalar belirtilmiş ve imlâ ile dil bilgisi kurallarına dair kazanımlar öğrencilerin gelişim durumlarına dikkat edilerek kademeli olarak düzenlenmiştir (MEB, 2018).

İlk okuma yazma öğretimine özellikle önem verilen programda, öğrencilerin okuma ve yazmayı öğrendikten sonra üst sınıflarda bu becerileri ilerletmeye ilişkin çalışmalara yer verilmesi gerektiği ve neticede öğrencilerin kendilerine özgü, düzgün ve güzel yazı yazmalarının istendiği vurgulanmıştır (MEB, 2018).

Türkçe Dersi Öğretim Programı ile öğrencilerin;

- dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin geliştirilmesi,
- Türkçeyi, konuşma ve yazma kurallarına uygun olarak bilinçli, doğru ve özenli kullanmalarının sağlanması,

- okuduğu, dinlediği/izlediğinden hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmalarının; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmelerinin sağlanması,
- okuma yazma sevgisi ve alışkanlığını kazanmalarının sağlanması,
- duygu ve düşünceleri ile bir konudaki görüşlerini veya tezini sözlü ve yazılı olarak etkili ve anlaşılır biçimde ifade etmelerinin sağlanması,
- bilgiyi araştırma, keşfetme, yorumlama ve zihinde yapılandırma becerilerinin geliştirilmesi,
- basılı materyaller ile çoklu medya kaynaklarından bilgiye erişme, bilgiyi düzenleme, sorgulama, kullanma ve üretme becerilerinin geliştirilmesi,
- okuduklarını anlayarak eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirmelerinin ve sorgulamalarının sağlanması,
- millî, manevi, ahlaki, tarihî, kültürel, sosyal değerlere önem vermelerinin sağlanması, millî duygu ve düşüncelerinin güçlendirilmesi,
- Türk ve dünya kültür ve sanatına ait eserler aracılığıyla estetik ve sanatsal değerleri fark etmelerinin ve benimsemelerinin sağlanması amaçlanmıştır. (MEB 2018, s. 8)

Bu bağlamda Türkçe öğretiminde öğrencilere kazandırılmak istenen davranışlar için onların algılama kapasitesine uygun yöntem ve teknikler seçilmeli, öğrenme ortamları onları süreçte aktif kılacak şekilde düzenlenmelidir (Ünalın, 2006).

2.2.1. Dinleme/İzleme

İletişimde dinlemenin çok önemli bir yeri vardır. Şöyle ki; toplum içinde sürekli birbiriyle iletişim içinde olan bireyler, karşısındaki kişiyi iyi dinlemezse bir iletişim kopukluğu meydana gelir ve bu durum yanlış anlaşılmalara yol açabilir. Hâlbuki İzci (2013, s. 19), “Dünyaya gelen bireyin ilk edindiği temel beceri, dinleme becerisidir. Birey ilk önce çevresindeki birey ve olguları, dinleyerek tanımaya çalışır. Diğer beceriler daha sonraları edinilmektedir.” diyor. Buna göre, dinleme becerisi aslında ilk

kazandığımız beceridir ve Kavcar, Oğuzkan ve Hasırcı'ya (2016, s. 72) göre, “insan yaşamında dinlemenin ve dinleneni anlamının ayrı bir önemi vardır.”

Dinleme, belirli bir amaca yöneliktir. Dinleme sürecinde öğrenciler birçok bilgi ve beceri edinerek, kazandıkları birikimleri öğrenme vasıtası olarak ömür boyu kullanırlar (Keskinkılıç ve Keskinkılıç, 2005). Bu nedenle derslerde dinleme becerisinin öğretimine ayrıca önem verilmelidir. Örneğin, öğretmen yeri geldikçe öğrencilere sorular sorarak, alınan cevapları diğer öğrencilerin tenkit etmesini sağlamalıdır. Bununla birlikte öğretmen kendisi de iyi bir konuşmacı ve dinleyici olmalıdır (Öz, 2011).

Buradan hareketle “öğrencilerin başarılı olabilmesi için dinleme çok önemlidir. Bu nedenle öğrencilerin etkili dinlemeyi öğrenmeleri gerekmektedir” (Çetin, 2013, s. 11).

2.2.2. Konuşma

İyi bir iletişim için dinleme becerisini tamamlayan beceri, konuşma becerisidir. Sever (2000, s. 19) konuşmayı, “duygu, düşünce, tasarım ve isteklerin sözle bildirilmesi; başka bir deyişle, bir konunun zihinde tasarlandıktan sonra karşımızdakilere sözle iletilmesi işidir” şeklinde açıklamaktadır.

“İnsanlar arasında iletişimi sağlayan en yaygın araç ve yaşamın vazgeçilmez bir parçası olan konuşma, ilköğretim düzeyinde ise bir çocuğun kendini ifade etme yollarından en önemlisidir” (Karakoç Öztürk ve Altuntaş, 2012, s. 343).

“Konuşma becerilerini geliştirmeleri öğrencilerin özgüvenlerinin artması ve sosyalleşmeleri açısından son derece önemlidir. Konuşma becerilerini geliştirmek için öğretmenler telâffuz, vurgu çalışmalarına önem vermeli ve öğrencileri desteklemelidir” (Çetin, 2013, s. 12).

Şunu da unutmamak gerekir ki; gereksiz yere çok konuşmak yerine, atalarımızın da dediği gibi “iki dinle bir söyle” sözüne uygun olarak bu beceri geliştirilirse, düşünerek konuşan, konuşurken daha az hata yapan ve bilinçli bir şekilde kendini ifade eden bireyler yetiştirmiş oluruz.

2.2.3. Okuma

Ana dilin temel etkinliklerinden biri olan okumanın farklı kaynaklarda birçok tanımına rastlanmaktadır. Örneğin, Akyol (2012, s. 1) okumayı, “ön bilgilerin kullanıldığı, yazar ve okuyucu arasındaki etkili iletişime dayalı, uygun bir yöntem ve amaç doğrultusunda, düzenli bir ortamda gerçekleştirilen anlam kurma süreci” olarak tanımlamaktadır. Sever (2000, s. 11) ise okumayı, “sözcüklerin duyu organları yoluyla algılanıp anlamlandırılması, kavranması ve yorumlanmasına dayanan zihinsel bir etkinlik” olarak tanımlamıştır.

Okuma; “bir yazıyı sözcükleri, cümleleri, noktalama işaretleri ve öteki öğeleriyle görme, algılama ve kavrama sürecidir” (Kavcar vd., 2016, s. 67). Okuma sırasında okuyucu ile yazar arasında bir bağlantı kurulur ve yazılar anlamlandırılarak zihinde yapılandırılır. Bu nedenle öğrencilerin, yazarın vermek istediği iletinin ne olduğunu anlaması için okula başladıkları andan itibaren bu beceriyi kazanmasına ve bilişsel becerileri geliştirmelerine gereken özen gösterilmelidir (Keskinkılıç ve Keskinkılıç, 2005).

Öz’e (2011) göre ise okumada gelişme yaşam boyu devam eder. Dolayısıyla öğretmen, birinci sınıftan itibaren öğrencilerinde kitaplara karşı ilgi uyandırmalı ve kitap seçerken onların düzeyine uygun, öğrendikleri bilgileri uygulamalarına imkân sağlayan ve sosyolojik olarak gelişimlerine olumlu etki yapan kitapları tercih etmelidir.

2.2.4. Yazma

Türkçe Dersi Öğretim Programı ile geliştirilmesi amaçlanan dört temel beceriden biri de yazma becerisidir. Ünalın (2006) bu beceriyi şu şekilde açıklamıştır:

Yazma; iletişim kurmanın, duygu, düşünce ve tasarılarımızı, görüp yaşadıklarımızı anlatmanın bir yolu olup aynı zamanda düzenli düşünme alışkanlığı da kazandırır. Yazmayı öğretmek düşünmeyi de öğretmek anlamına gelir. Düşünmenin yazmaya dönüşmesi, düşünceyi karşılayacak kelimelerin yan yana gelerek bunu iletecek bir biçimde düzenlenmesiyle başlar. (s. 99)

Düşünme, yazıya gerektiği gibi aktarılamazsa bazı sorunlar ortaya çıkar. Akyol'a (2012, s. 53) göre yazma becerilerinin gereken şekilde kazanılmayışı çocuğu üç temel sorunla karşı karşıya bırakır:

1. Yazma sırasında çocuğun öğretmen veya ilgili yetişkin tarafından algılanmasına olumsuz etki eder.
2. Harflerin doğru yazılmayışı veya kelime içerisinde yazılmayışları, yazma sürecinin fikir üretme, planlama vb. unsurları üzerinde olumsuz etki yapar.
3. Yazma yetersizlikleri çocuğun “yazar” olarak gelişimini etkiler.

Buradan hareketle “Öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmeleri; sürekli okumalarına, yazmalarına, yazdıklarını incelemelerine, tartışmalarına ve beğendikleri anlatımları kullanarak kullanmalarına bağlıdır” (Keskinkılıç ve Keskinkılıç, 2005, s. 155).

2.3. Dil Bilgisi Öğretimi

Dilimizin kendine has kuralları vardır. Dil bilgisi bu kuralları inceler. Öyle ki; Türkçe sözlükte dil bilgisi, “bir dilin ses, biçim ve cümle yapısını inceleyip kurallarını tespit eden bilim, gramer” olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2011, s. 665).

“Dil bilgisi, dillerin işleyiş kurallarıyla ilgili bir alandır ve dil bilgisi öğretiminin amacı öğrencilerin iyi iletişim kurabilmeleri için dilin işleyişini ve düzenini onlara öğretmektir” (Demir ve Yılmaz, 2003, s. 29; Çetin, 2013, s. 20).

“Türkçe Öğretim Programında öğrencilerin gelişim özellikleri göz önünde bulundurularak dil bilgisi ve yazım kuralları ile ilgili kazanımlar artan bir yoğunluk içinde ve aşamalı olarak yapılandırılmıştır” (MEB, 2018, s. 8). Bunun nedeni ilköğretimin ilk sınıflarında çocukların soyutlama becerisi kazanmamış olup, ilerleyen sınıflarda bu beceriyi kazanmış olmalarıdır. Buradan hareketle, öğretmen dil bilgisi çalışmaları yaparken özellikle kural ezberletmek yerine kurala uygulamalar neticesinde ulaşılmasını sağlamalıdır. Ayrıca öğretmen, dil bilgisi öğretiminde önemle yer verilmesi gereken doğru söyleyiş, sözcük bilgisi, doğru cümle kurma, yazım kuralları ve noktalama işaretleri becerilerini çocuklara kazandırmak için dilimizin dil bilgisine hâkim olmalı ve onu çok iyi öğretmelidir (Kavcar vd., 2016).

2.4. Noktalama İşaretleri ve Özellikleri

Noktalama işaretleri yazıdaki anlam karışıklığını önlerken, aynı zamanda okuduğumuzu daha kolay anlayıp anlamlandırmamızı sağlar. TDK (2011, s. 1778) noktalama işaretini, “cümle veya yan cümledeki türlü öğeleri birbirinden ayırmaya yarayan, nokta, virgül, noktalı virgül, iki nokta, üç nokta, soru işareti, ünlem işareti, parantez vb. işaretlerden her biri” olarak tanımlamaktadır.

MEB Türkçe Dersi Öğretim Programı (2018) kazanımlarında 4. sınıfa kadar yer alan noktalama işaretleri aşağıda açıklanmıştır:

2.4.1. Nokta (.)

MEB Türkçe Dersi Öğretim Programı (2018) kazanımlarında *nokta* kullanımına 1. sınıftan itibaren yer verilmiştir. Doğan (2013, s. 830) noktayı, “cümlelerin bittiğini

gösteren noktalama işareti” olarak tanımlamaktadır. TDK’nin (2018) internetten ulaşılan yazım kılavuzu doğrultusunda ise noktanın kullanıldığı yerler şu şekilde açıklanmıştır:

1. Cümlenin sonuna konur: *Türk Dil Kurumu 1932 yılında kurulmuştur. Saatler geçtikçe yollara daha mahzun bir ıssızlık çöküyordu. (Reşat Nuri Güntekin)*
 2. Bazı kısaltmaların sonuna konur: *Alb.* (albay), *Dr.* (doktor), *Yrd. Doç.* (yardımcı doçent), *Prof.* (profesör), *Cad.* (cadde), *Sok.* (sokak), *s.* (sayfa), *sf.* (sıfat), *vb.* (ve başkası, ve benzeri, ve benzerleri, ve bunun gibi), *Alm.* (Almanca), *Ar.* (Arapça), *İng.* (İngilizce) vb.
 3. Sayılardan sonra sıra bildirmek için konur: *3.* (üçüncü), *15.* (on beşinci), *II.* *Mehmet*, *XIV. Louis*, *XV. yüzyıl*; *2. Cadde*, *20. Sokak*, *4. Levent* vb.
 4. Arka arkaya sıralandıkları için virgülle veya çizgiyle ayrılan rakamlardan yalnızca sonuncu rakamdan sonra nokta konur: *3, 4 ve 7. maddeler*; *XII – XIV. yüzyıllar arasında* vb.
 5. Bir yazının maddelerini gösteren rakam veya harflerden sonra konur:
I. 1. A. a.
II. 2. B. b.
 6. Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur: *29.5.1453*, *29.X.1923* vb.
- UYARI:** Tarihlerde ay adları yazıyla da yazılabilir. Bu durumda ay adlarından önce ve sonra nokta kullanılmaz: *29 Mayıs 1453*, *29 Ekim 1923* vb.
7. Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur: *Tren 09.15’te kalktı. Toplantı 13.00’te başladı.*
Tören 17.30’da, hükümet daireleri kapandıktan yarım saat sonra başlayacaktır. (Tarık Buğra)
 8. Kitap, dergi vb.nin künyelerinin sonuna konur:
Agâh Sırrı Levend, *Türk Dilinde Gelişme ve Sadeleşme Evreleri*, TDK Yayınları, Ankara, 1960.
 9. Dört ve dörtten çok rakamlı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve araya nokta konur: *1.000*, *326.197*, *49.750.812* vb.
 10. Genel Ağ adreslerinde kullanılır: *http://tdk.org.tr*
 11. Matematikte çarpma işareti yerine kullanılır: *4.5=20*, *12.6=72* vb.

2.4.2. Virgöl (,)

MEB Türkçe Dersi Öğretim Programı (2018) kazanımlarında *virgöl* kullanımına 2. sınıftan itibaren yer verilmiştir. Çağbayır (2007, s. 5126) virgülü, “cümlede biraz durmayı belirlemek için kullanılan ucu kıvrık noktalama işareti” olarak tanımlamaktadır. TDK’nin (2018) internetten ulaşılan yazım kılavuzu doğrultusunda ise virgölün kullanıldığı yerler şu şekilde açıklanmıştır:

1. Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur:
Fırtınadan, soğuktan, karanlıktan ve biraz da korkudan sonra bu sıcak, aydınlık ve sevimli odanın havasında erir gibi oldum. (Halide Edip Adıvar)
Sessiz dereler, solgun ağaçlar, sarı güller
Dillenmiş ağızlarda tutuk dilli gönüller (Faruk Nafiz Çamlıbel)
Zindana atılan mahkûmlar gibi titreşerek, haykırarak geri geri kaçmaya uğraşıyorduk. (Hüseyin Rahmi Gürpınar)
Köyde kim çaresiz kalırsa, kimin işi bozulursa İstanbul yolunu tutar. (Ömer Seyfettin)
2. Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur:
Umduk, bekledik, düşündük. (Yakup Kadri Karaosmanoğlu)
3. Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur:
Saniye Hanımefendi, merdivenlerde oğlunun ayak seslerini duyar duymaz, hasretlisini karşılamaya atılan bir genç kadın gibi koltuğundan fırlamış ve ona kapıyı kendi eliyle açmaya gelmişti. (Yakup Kadri Karaosmanoğlu)
4. Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur:
Zemin bu kadar koyu bir kırmızıya dönüşünce, bir an için de olsa, belirginliğini yitiriverdi sivilceleri. (Elif Şafak)
Şimdi, efendiler, müsaade buyurursanız, size bir sorayım. (Atatürk)
5. Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan kelimeler arasına konur:
Akşam, yine akşam, yine akşam,
Göllerde bu dem bir kamış olsam! (Ahmet Haşim)
6. Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur:
Adana’ya yarın gideceğim, dedi.

Aç karnına sigara içmekle hiç de iyi etmiyorsun, dedi. (Necati Cumalı)

7. Konuşma çizgisinden sonraki alıntı cümlesinin bitimine konur:

– Bu akşam Datça'ya gidiyor musunuz, diye sordu.

8. Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna konur:

Bahçe kapısını açtı. Sermet Bey'e,

– *Bu anahtar köşkü de açar, dedi. (Ömer Seyfettin)*

9. Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren hayır,

yok, evet, peki, pekâlâ, tamam, olur, hayhay, başüstüne, öyle, haydi, elbette

gibi kelimelerden sonra konur: Peki, gideriz. Olur, ben de size katılırım.

Hayhay, memnun oluruz. Haydi, geç kalıyoruz.

Evet, kırk seneden beri Türkçe merhale merhale Türkleşiyor. (Yahya Kemal

Beyatlı)

10. Bir kelimenin kendisinden sonra gelen kelime veya kelime gruplarıyla yapı ve anlam bakımından bağlantısı olmadığını göstermek ve anlam karışıklığını önlemek için kullanılır:

Bu, tek gözlü, genç fakat ihtiyar görünen bir adamcağızdır. (Halit Ziya Uşaklıgil)

Bu gece, eğlenceleri içlerine sinmedi. (Reşat Nuri Güntekin)

11. Hitap için kullanılan kelimelerden sonra konur:

Efendiler, bilirsiniz ki hayat demek, mücadele, müsademe demektir. (Atatürk)

Sayın Başkan,

Sevgili Kardeşim,

Değerli Arkadaşım,

12. Sayıların yazılışında kesirleri ayırmak için kullanılır: 38,6 (otuz sekiz tam,

onda altı), 0,45 (sıfır tam, yüzde kırk beş)

13. Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur:

Ancak yemekte bir karara varıp, arkadaşına dikkatli dikkatli bakarak konuştu.

UYARI: Metin içinde zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra virgül konmaz:

Cumaları bahçede buluştukça kıza kendisinin adı bir mektep talebesi olmadığını anlatmaya çalışıyordu. (Halide Edip Adivar)

Şimdiye dek, ben kendimi bildim bileli kimse Değirmenoluk köyünden kaçıp da başka köyde çobanlık, yanaşmalık etmedi. (Yaşar Kemal)

Meydanlığa varmadan bir iki defa İsmail kendisini gördü mü diye kahveye baktı.
(Necati Cumalı)

14. Özne olarak kullanıldıklarında *bu, şu, o* zamirlerinden sonra konur:

Bu, benim gibi yazarlar için hiç kolay olmaz.

O, eski defterleri çoktan kapatmış, Osmanlıya kucağını açmıştı. (Tarık Buğra)

15. Kitap, dergi vb.nin künyelerinde yazar, eser, basımevi vb. maddelerden sonra konur:

Falih Rıfkı ATAY, *Tuna Kıyıları*, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1938.

Yazarın soyadı önce yazılmışsa soyadından sonra da virgül konur:

ERGİN, Muharrem, *Dede Korkut Kitabı*, Ankara, 1958.

UYARI: Metin içinde *ve, veya, yahut, ya ... ya* bağlaçlarından önce de sonra da virgül konmaz:

Nihat sabaha kadar uyuyamadı ve şafak sökerken Faik'e bol teşekkürlerle dolu bir kâğıt bırakarak iki gün evvelki cephe dönüşü kıyafeti ile sokağa fırladı. (Peyami Safa)

Ya şevk içinde harap ol ya aşk içinde gönül

Ya lale açmalıdır göğsümüzde yahut gül! (Yahya Kemal Beyatlı)

UYARI: Tekrarlı bağlaçlardan önce ve sonra virgül konmaz:

Hem gider hem ağlar.

Ya bu deveyi gütmeli ya bu diyardan gitmeli. (Atasözü)

Gerek nesirde gerek nazımda yeni bir söyleyişe ulaşılmıştır.

Siz ister inanın ister inanmayın, bir gün bile durmam.

Ne kız verir ne dünürü küstürür.

Bu kurallar bugün de yarın da geçerli olacaktır.

UYARI: Cümlede pekiştirme ve bağlama görevinde kullanılan *da / de* bağlacından sonra virgül konmaz:

İmlamız lisanımız düzelince, lisanımız da kafamız düzelince düzelecek çünkü o da ancak onlar kadar bozuktur, fazla değil! (Yahya Kemal Beyatlı)

UYARI: Metin içinde *-ınca / -ince* anlamıyla zarf-fiil görevinde kullanılan *mi / mi* ekinden sonra virgül konmaz:

Ben aç yattım mı kötü kötü rüyalar görürüm nedense. (Orhan Kemal)

Öyle zekiler vardır, konuştular mı ağızlarından bal akıyor sanırsın. (Attila İlhan)

UYARI: Şart ekinden sonra virgül konmaz:

Tenha köşelerde ağız ağıza konuşurken yanlarına biri gelecek olursa hemen susuyorlardı. (Reşat Nuri Güntekin)

Gör gözlerinle de aklın yatarsa anlatıver millete. (Tarık Buğra)

2.4.3. Soru İşareti (?)

MEB Türkçe Dersi Öğretim Programı (2018) kazanımlarında *soru işareti* kullanımına 1. sınıftan itibaren yer verilmiştir. Doğan (2013, s. 1001) soru işaretini, “soru cümlelerinin sonuna konulan noktalama işareti” olarak tanımlamaktadır. TDK’nin (2018) internetten ulaşılan yazım kılavuzu doğrultusunda ise soru işaretinin kullanıldığı yerler şu şekilde açıklanmıştır:

1. Soru eki veya sözü içeren cümle veya sözlerin sonuna konur:

Ne zaman tükenecek bu yollar, arabacı? (Faruk Nafiz Çamlıbel)

Atatürk bana sordu:

— *Yeni yazıyı tatbik etmek için ne düşündünüz?* (Falih Rıfkı Atay)

2. Soru bildiren ancak soru eki veya sözü içermeyen cümlelerin sonuna konur:

Gümrükteki memur başını kaldırdı:

— *Adımız?*

3. Bilinmeyen, kesin olmayan veya şüpheyle karşılanan yer, tarih vb. durumlar için kullanılır: *Yunus Emre (1240 ?-1320), (Doğum yeri: ?) vb.*

1496 (?) yılında doğan Fuzuli...

Ankara’dan Antalya’ya arabayla üç saatte (?) gitmiş.

UYARI: *mi / mi* ekini alan yan cümle temel cümlenin zarf tümleci olduğunda cümlenin sonuna soru işareti konmaz: *Akşam oldu mu sürüler döner. Hava karardı mı eve gideriz.*

Bahar gelip de nehir çağıl çağıl kabarmaya başlamaz mı içimi geri kalmış bir saat huzursuzluğu kaplardı. (Haldun Taner)

UYARI: Soru ifadesi taşıyan sıralı ve bağlı cümlelerde soru işareti en sona konur:

Çok yakından mı bu sesler, çok uzaklardan mı?

Üsküdar'dan mı, Hisar'dan mı, Kavaklar'dan mı? (Yahya Kemal Beyatlı)

2.4.4. Ünlem İşareti (!)

MEB Türkçe Dersi Öğretim Programı (2018) kazanımlarında *ünlem işareti* kullanımına 1. sınıftan itibaren yer verilmiştir. Çağbayır (2007, s. 5045) ünlem işaretini, “sevinme, acı, korku gibi duyguları ya da doğadan alınma yansıma sesleri bildiren cümlelerin sonuna konulan noktalama işareti” olarak tanımlamaktadır. TDK'nin (2018) internetten ulaşılan yazım kılavuzu doğrultusunda ise ünlem işaretinin kullanıldığı yerler şu şekilde açıklanmıştır:

1. Sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümle veya ibarelerin sonuna konur: *Hava ne kadar da sıcak! Aşk olsun! Ne kadar akıllı adamlar var! Vah vah! Ne mutlu Türk'üm diyene! (Atatürk)*

2. Seslenme, hitap ve uyarı sözlerinden sonra konur:

Ordular! İlk hedefiniz Akdeniz'dir, ileri! (Atatürk)

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen; Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir. (Atatürk)

Ak tolgalı beylerbeyi haykırdı: İlerle! (Yahya Kemal Beyatlı)

Dur, yolcu! Bilmeden gelip bastığın

Bu toprak bir devrin battığı yerdir. (Necmettin Halil Onan)

UYARI: Ünlem işareti, seslenme ve hitap sözlerinden hemen sonra konulabileceği gibi cümlenin sonuna da konabilir:

Arkadaş, biz bu yolda türküler tutturunken

Sana uğurlar olsun... Ayrılıyor yolumuz! (Faruk Nafiz Çamlıbel)

3. Alay, kinaye veya küçümseme anlamı kazandırılmak istenen sözden hemen sonra yay ayraç içinde ünlem işareti kullanılır:

*İsteseymiş bir günde bitirmiş (!) ama ne yazık ki vakti yokmuş (!).
Adam, akıllı (!) olduğunu söylüyor.*

2.4.5. Kısa Çizgi (-)

MEB Türkçe Dersi Öğretim Programı (2018) kazanımlarında *kısa çizgi* kullanımına 1. sınıftan itibaren yer verilmiştir. Doğan (2013, s. 657) kısa çizgiyi, “satır sonuna sığmayan kelimelerin bir bütün olduğunu göstermek, kelimeleri hecelere ayırmak, dil bilgisinde kelimenin kökünü ve eklerini ayrı ayrı göstermek için kullanılan bir noktalama işareti” olarak tanımlamaktadır. TDK’nin (2018) internetten ulaşılan yazım kılavuzu doğrultusunda ise kısa çizginin kullanıldığı yerler şu şekilde açıklanmıştır:

1. Satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonuna konur:

*Soğuktan mı titriyordum, yoksa heyecandan, üzüntüden mi bil-
mem. Havuzun suyu bulanık. Kapının saatleri 12’yi geçmiş. Kanepeler-
lerde kimseler yok. Tramvay ne fena gıcırdadı! Tramvayda-
ki adam bir tanıdık mı idi acaba? Ne diye öyle dönüp dönüp baktı?
Yoksa kimseciklerin oturmadığı kanepelerde bu saatte pek başıboş-
lar mı oturur? (Sait Faik Abasıyanık)*

2. Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur, bitişik yazılır:

*Küçük bir sürü -dört inekle birkaç koyun- köye giren geniş yolun ağzında
durmuydu.*

3. Kelimelerin kökleri, gövdeleri ve eklerini birbirinden ayırmak için kullanılır:
al-ış, dur-ak, gör-gü-süz-lük vb.

4. Fiil kök ve gövdelerini göstermek için kullanılır: *al-, dur-, gör-, ver-; başar-,
kana-, okut-, taşla-, yazdır- vb.*

5. İsim yapma eklerinin başına, fiil yapma eklerinin başına ve sonuna konur: *-ak,
-den, -ış, -lık; -imsa-; -la-; -tır- vb.*

6. Heceleri göstermek için kullanılır: *a-raş-tır-ma, bi-le-zik, du-ruş-ma, ku-yum-
cu-luk, prog-ram, ya-zar-lık vb.*

7. Arasında, ve, ile, ila, ...-den ...-e anlamlarını vermek için kelimeler veya sayılar arasında kullanılır: *Aydın-İzmir yolu, Türk-Alman ilişkileri, Ural-Altay dil grubu, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, 09.30-10.30, Beşiktaş-Fenerbahçe karşılaşması, Manas Destanı'nda soy-dil-din üçgeni, 1914-1918 Birinci Dünya Savaşı, Türkçe-Fransızca Sözlük vb.*

UYARI: Cümle içinde sayı adlarının yinelenmesinde araya kısa çizgi konmaz:
On on beş yıl. Üç beş kişi geldi.

8. Matematikte çıkarma işareti olarak kullanılır: $50-20=30$
9. Sıfırdan küçük değerleri göstermek için kullanılır: $-2\text{ }^{\circ}\text{C}$

2.4.6. Kesme İşareti (')

MEB Türkçe Dersi Öğretim Programı (2018) kazanımlarında *kesme işareti* kullanımına 1. sınıftan itibaren yer verilmiştir. Türkkan ve Burma (2007, s. 515) kesme işaretini, “özel adlara getirilen ekleri iki sözün birleşmesi sırasında ortaya çıkan ses düşmesini veya bazı yabancı sözlerin kesintili okunacağını belirtmek için kullanılan (‘) işaretinin adı” olarak tanımlamaktadır. TDK'nin (2018) internetten ulaşılan yazım kılavuzu doğrultusunda ise kesme işaretinin kullanıldığı yerler şu şekilde açıklanmıştır:

1. Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır:
Kurtuluş Savaşı'nı, Atatürk'üm, Türkiye'mizin, Fatih Sultan Mehmet'e, Muhibbi'nin, Gül Baba'ya, Sultan Ana'nın, Mehmet Emin Yurdakul'dan, Kâzım Karabekir'i, Yunus Emre'yi, Ziya Gökalp'tan, Refik Halit Karay'muş, Ahmet Cevat Emre'dir, Namık Kemal'se, Şinasi'yle, Alman'sınız, Kırgız'ım, Karakeçili'nin, Osmanlı Devleti'ndeki, Cebrail'den, Çanakkale Boğazı'nın, Samanyolu'nda, Sait Halim Paşa Yalısı'ndan, Resmî Gazete'de, Millî Eğitim Temel Kanunu'na, Telif Hakkı Yayın ve Satış Yönetmeliği'ni, Eski Çağ'ın, Yükselme Dönemi'nin, Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'na vb.
“Onun için Batı'da bunlara birer fonksiyon buluyorlar.” (Burhan Felek)
1919 senesi Mayıs'ının 19'uncu günü Samsun'a çıktım. (Atatürk)

Yer bildiren özel isimlerde kısaltmalı söyleyiş söz konusu olduğu zaman ekten önce kesme işareti kullanılır: *Hisar'dan, Boğaz'dan* vb.

Belli bir kanun, tüzük, yönetmelik kastedildiğinde büyük harfle yazılan kanun, tüzük, yönetmelik sözlerinin ek alması durumunda kesme işareti kullanılır: *Bu Kanun'un 17. maddesinin c bendi... Yukarıda adı geçen Yönetmelik'in 2'nci maddesine göre...* vb.

Özel adlar için yay ayraç içinde bir açıklama yapıldığında kesme işareti yay ayraçtan önce kullanılır: *Yunus Emre'nin (1240?-1320), Yakup Kadri'nin (Karaosmanoğlu)* vb.

Ek getirildiğinde Avrupa Birliği kesme işareti ile kullanılır: *Avrupa Birliği'ne üye ülkeler...*

UYARI: Sonunda 3. teklik kişi iyelik eki olan özel ada, bu ek dışında başka bir iyelik eki getirildiğinde kesme işareti konmaz: *Boğaz Köprümüzün güzelliği, Amik Ovamızın bitki örtüsü, Kuşadamızdaki liman* vb.

UYARI: Kurum, kuruluş, kurul, birleşim, oturma ve iş yeri adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılmaz: *Türkiye Büyük Millet Meclisine, Türk Dil Kurumundan, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Başkanlığının; Bakanlar Kurulunun, Danışma Kurulundan, Yürütme Kuruluna; Türkiye Büyük Millet Meclisinin 112'nci Birleşiminin 2'nci Oturumunda; Mavi Köşe Bakkaliesinden* vb.

UYARI: *Başbakanlık, Rektörlük* vb. sözler ünlüyle başlayan bir ek geldiğinde *Başbakanlığa, Rektörlüğe* vb. biçimlerde yazılır.

UYARI: Özel adlara getirilen yapım ekleri, çokluk eki ve bunlardan sonra gelen diğer ekler kesmeyle ayrılmaz: *Türklük, Türkleşmek, Türkçü, Türkçülük, Türkçe, Müslümanlık, Hristiyanlık, Avrupalı, Avrupalılaşmak, Aydınlı, Konyalı, Bursalı, Ahmetler, Mehmetler, Yakup Kadriker, Türklerin, Türklüğün, Türkleşmekte, Türkçenin, Müslümanlıkta, Hollandalıdan, Hristiyanlıktan, Atatürkçülüğün* vb.

UYARI: Sonunda *p, ç, t, k* ünsüzlerinden biri bulunan *Ahmet, Çelik, Halit, Şahap; Bosna-Hersek; Kerkük, Sinop, Tokat, Zonguldak* gibi özel adlara ünlüyle başlayan ek getirildiğinde kesme işaretine rağmen *Ahmedi, Halidi, Şahabı; Bosna-Herseği; Kerküğü, Sinobu, Tokadı, Zonguldağı* biçiminde son ses yumuşatılarak söylenir.

UYARI: Özel adlar yerine kullanılan “o” zamiri cümle içinde büyük harfle yazılmaz ve kendisinden sonra gelen ekler kesme işaretiyle ayrılmaz.

2. Kişi adlarından sonra gelen saygı ve unvan sözlerine getirilen ekleri ayırmak için konur: *Nihat Bey’e, Ayşe Hanım’dan, Mahmut Efendi’ye, Enver Paşa’ya; Türk Dil Kurumu Başkanı’na vb.*
3. Kısaltmalara getirilen ekleri ayırmak için konur: *TBMM’nin, TDK’nin, BM’de, ABD’de, TV’ye vb.*
4. Sayılara getirilen ekleri ayırmak için konur: *1985’te, 8’inci madde, 2’nci kat; 7,65’lik, 9,65’lik, 657’yle vb.*
5. Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adlarına gelen ekleri ayırmak için konur: *Başvurular 17 Aralık’a kadar sürecektir. Yabancı Sözlere Karşılıklar Kılavuzu’nun veri tabanının Genel Ağ’da hizmete sunulduğu gün olan 12 Temmuz 2010 Pazartesi’nin TDK için önemi büyüktür.*
6. Seslerin ölçü ve söyleyiş gereği düştüğünü göstermek için kullanılır:
*Bir ok attım karlı dağın ardına
Düştü m’ola sevdiğimin yurduna
İl yanmazken ben yanarım derdine
Engel aramızı açtı n’eyleyim (Karacaoğlan)
Şems’in gözlerine bir şüphe çörekledi: “Dostum ne’n var? Her şey yolunda mı?” (Elif Şafak)
Güzelliğin on par’etmez
Bu bendeki aşk olmasa (Âşık Veysel)*
7. Bir ek veya harften sonra gelen ekleri ayırmak için konur: *a’dan z’ye kadar, Türkçede -lık’la yapılmış sözler.*

2.4.7. Uzun Çizgi (—)

MEB Türkçe Dersi Öğretim Programı (2018) kazanımlarında *uzun çizgi (konuşma çizgisi)* kullanımına 2. sınıftan itibaren yer verilmiştir. Çağbayır (2007, s. 5023) uzun çizgiyi, “yazıda konuşmaları belirtmek için konuşanlar değiştikçe sözün başına konulan çizgi işareti; tire” olarak tanımlamaktadır. TDK’nin (2018) internetten ulaşılan yazım kılavuzu doğrultusunda ise uzun çizginin kullanıldığı yerler şu şekilde açıklanmıştır:

Yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermek için kullanılır. Buna **konuşma çizgisi** de denir.

Frankfurt'a gelene herkesin sorduğu şunlardır:

— *Eski şehri gezdin mi?*

— *Rothschild'in evine gittin mi?*

— *Goethe'nin evini gezdin mi?* (Ahmet Haşim)

Oyunlarda uzun çizgi konuşanın adından sonra da konabilir:

Sıtkı Bey — Kaleyi kurtarmak için daha güzel bir çare var. Gerçekten ölecek adam ister.

İslam Bey — Ben daha ölmedim. (Namık Kemal)

UYARI: Konuşmalar tırnak içinde verildiğinde uzun çizgi kullanılmaz.

Arabamız tutarken Erciyes'in yolunu:

"Hancı dedim, bildin mi Maraşlı Şeyhoğlu'nu?" (Faruk Nafiz Çamlıbel)

2.4.8. İki Nokta (:)

MEB Türkçe Dersi Öğretim Programı (2018) kazanımlarında *iki nokta* kullanımına 3. sınıftan itibaren yer verilmiştir. Doğan (2013, s. 541) iki noktayı, "kendisinden sonra örnek verilecek ya da açıklama yapılacak cümlelerin sonuna konulan noktalama işareti" olarak tanımlamaktadır. TDK'nin (2018) internetten ulaşılan yazım kılavuzu doğrultusunda ise iki noktanın kullanıldığı yerler şu şekilde açıklanmıştır:

1. Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna konur:

Millî Edebiyat akımının temsilcilerinden bir kısmını sıralayalım: Ömer Seyfettin, Halide Edip Adıvar, Ziya Gökalp, Mehmet Emin Yurdakul, Ali Canip Yöntem.

2. Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlelerin sonuna konur:

Bu kararın istinat ettiği en kuvvetli muhakeme ve mantık şu idi: Esas, Türk milletinin haysiyetli ve şerefli bir millet olarak yaşamasıdır. (Atatürk) Kendimi takdim edeyim: Meclis kâtiplerindenim. (Falih Rıfkı Atay)

3. Ses bilgisinde uzun ünlüyü göstermek için kullanılır: *a:ile, ka:til, usu:le, i:cat.*

4. Karşılıklı konuşmalarda, konuşan kişiyi belirten sözlerden sonra konur:

Bilge Kağan: Türklerim, iştin!

Üstten gök çökmedikçe,

alttan yer delinmedikçe

ülkenizi, törenizi kim bozabilir sizin?

Koro: Göğe erer başımız

başınla senin!

Bilge Kağan: Ulusum birleşip yücelsin diye

gece uyumadım, gündüz oturmadım.

Türklerim Bilge Kağan der bana.

Ben her şeyi onlar için bildim.

Nöbetteyim! (A. Turan Oflazoğlu)

5. Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna konur:

– Buğdayla arpadan başka ne biter bu topraklarda?

Ziraatçı sayar:

– Yulaf, pancar, zerzevat, tütün... (Falih Rıfki Atay)

6. Genel Ağ adreslerinde kullanılır: <http://tdk.org.tr>

7. Matematikte bölme işareti olarak kullanılır: $56:8=7$, $100:2=50$ vb.

2.4.9. Tırnak İşareti (“ ”)

MEB Türkçe Dersi Öğretim Programı (2018) kazanımlarında *tırnak işareti* kullanımına 3. sınıftan itibaren yer verilmiştir. Çağbayır (2007, s. 4815) tırnak işaretini, “bir cümle içinde bir sözcüğü belirtmek için kullanılan üstten kullanılan çift virgüle benzer noktalama işareti” olarak tanımlamaktadır. TDK’nin (2018) internetten ulaşılan yazım kılavuzu doğrultusunda ise tırnak işaretinin kullanıldığı yerler şu şekilde açıklanmıştır:

1. Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak içine alınır: *Türk Dil Kurumu binasının yan cephesinde Atatürk’ün “Türk dili, Türk milletinin kalbidir, zihnidir.” sözü yazılıdır. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinin ön cephesinde Atatürk’ün “Hayatta en hakiki mürşit ilimdir.”*

vecizesi yer almaktadır. Ulu önderin “Ne mutlu Türk’üm diyene!” sözü her Türk’ü duygulandırır.

Bakınız, şair vatani ne güzel tarif ediyor:

“Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır.

Toprak eğer uğruna ölen varsa vatandır.”

UYARI: Tırnak içindeki alıntının sonunda bulunan işaret (nokta, soru işareti, ünlem işareti vb.) tırnak içinde kalır:

“İzmir üzerine dünyada bir şehir daha yoktur!” diyorlar. (Yahya Kemal Beyatlı)

2. Özel olarak vurgulanmak istenen sözler tırnak içine alınır: *Yeni bir “barış taarruzu” başladı.*

3. Cümle içerisinde eserlerin ve yazıların adları ile bölüm başlıkları tırnak içine alınır:

Bugün öğrenciler “Kendi Gök Kubbemiz” adlı şiiri incelediler.

“Yazım Kuralları” bölümünde bazı uyarılara yer verilmiştir.

UYARI: Cümle içerisinde özel olarak belirtilmek istenen sözler, kitap ve dergi adları ve başlıkları tırnak içine alınmaksızın eğik yazıyla dizilerek de gösterilebilir:

Höyük sözü Anadolu’da *tepe* olarak geçer.

Cahit Sıtkı’nın *Şairin Ölümü* şiirini Yahya Kemal çok sevmişti. (Ahmet Hamdi Tanpınar)

UYARI: Tırnak içine alınan sözlerden sonra gelen ekleri ayırmak için kesme işareti kullanılmaz: *Elif Şafak’ın “Bit Palas”ını okudunuz mu?*

4. Bilimsel çalışmalarda künye verilirken makale adları tırnak içinde yazılır.

2.4.10. Yay Ayraç ()

MEB Türkçe Dersi Öğretim Programı (2018) kazanımlarında *yay ayraç* kullanımına 4. sınıftan itibaren yer verilmiştir. Doğan (2014, s. 1825) ayraç, “metin içinde yer alan sözün metin veya cümle dışı olduğunu belirtmek için sözün başına ve sonuna konulan yay şeklindeki işaret, muteriza, parantez” olarak tanımlamaktadır. TDK’nin (2018)

internetten ulaşılan yazım kılavuzu doğrultusunda ise yay ayracın kullanıldığı yerler şu şekilde açıklanmıştır:

1. Cümledeki anlamı tamamlayan ve cümlenin dışında kalan ek bilgiler için kullanılır. Yay ayrı içinde bulunan ve yargı bildiren anlatımların sonuna uygun noktalama işareti konur:
Anadolu kentlerini, köylerini (Köy sözünü de çekinerek yazıyorum.) gezsek bile görmek için değil, kendimizi göstermek için geziyoruz. (Nurullah Ataç)
2. Özel veya cins isme ait ek, ayrıtan önce yazılır:
Yunus Emre'nin (1240?-1320)...
İmek fiilinin (ek fiil) geniş zamanı şahıs ekleriyle çekilir.
3. Tiyatro eserlerinde ve senaryolarda konuşanın hareketlerini, durumunu açıklamak ve göstermek için kullanılır:
İhtiyar – (Yavaş yavaş Kaymakam'a yaklaşır.) Ne oluyor beyefendi? Allah rızası için bana da anlatın... (Reşat Nuri Güntekin)
4. Alıntıların aktarıldığı eseri, yazarı veya künye bilgilerini göstermek için kullanılır:
Cihanın tarihi, vatani uğrunda senin kadar uğraşan, kanını döken bir millet daha gösteremez. Senin kadar kimse kendi vatanına sahip olmaya hak kazanmamıştır. Bu vatan ya senindir ya kimsenin. (Ahmet Hikmet Müftüoğlu)
Eşin var, aşıyanın var, baharın var ki beklerdin
Kıyametler koparmak neydi ey bülbül, nedir derdin? (Mehmet Akif Ersoy)
Bir isim kökü, gerektiğinde çeşitli eklerle fiil kökü durumuna getirilebilir (Zülfikar 1991: 45).
5. Alıntılarda, alınmayan kelime veya bölümlerin yerine konulan üç nokta, yay ayrı içine alınabilir.
6. Bir söze alay, kinaye veya küçümseme anlamı kazandırmak için kullanılan ünlem işareti yay ayrı içine alınır: *Adam, akıllı (!) olduğunu söylüyor.*
7. Bir bilginin şüphıyla karşılandığını veya kesin olmadığını göstermek için kullanılan soru işareti yay ayrı içine alınır: *1496 (?) yılında doğan Fuzuli...*
8. Bir yazının maddelerini gösteren sayı ve harflerden sonra kapama ayracı konur:

D) 1) A) a)

II) 2) B) b)

2.4.11. Üç Nokta (...)

MEB Türkçe Dersi Öğretim Programı (2018) kazanımlarında *üç nokta* kullanımına 4. sınıftan itibaren yer verilmiştir. Çağbayır (2007, s. 5029) üç noktayı, “tamamlanmamış cümleleri belirtmek için kullanılan yan yana üç adet nokta” olarak tanımlamaktadır. TDK’nin (2018) internetten ulaşılan yazım kılavuzu doğrultusunda ise üç noktanın kullanıldığı yerler şu şekilde açıklanmıştır:

1. Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna konur:

Ne çare ki çirkinliği hemencecik ve herkes tarafından görülüyordu da bu yanı... (Tarık Buğra)

2. Kaba sayıldığı için veya bir başka sebepten dolayı açık yazılmak istenmeyen kelime ve bölümlerin yerine konur: *Kılavuzu karga olanın burnu b...tan çıkmaz.*

Arabacı B...’a yaklaştığını söylüyor, ikide bir fırsat bularak arabanın içine doğru başını çeviriyordu. (Ahmet Hamdi Tanpınar)

3. Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan kelime veya bölümlerin yerine konur:

... derken şehrin öte başından boğuk boğuk sesler gelmeye başladı... (Tarık Buğra)

4. Sözün bir yerde kesilerek geri kalan bölümün okuyucunun hayal dünyasına bırakıldığını göstermek veya ifadeye güç katmak için konur:

Sana uğurlar olsun... Ayrılıyor yolumuz! (Faruk Nafiz Çamlıbel)

Binaenaleyh, biz her vasıttan, yalnız ve ancak, bir noktadan istifade ederiz. O noktadan şudur: Türk milletini, medeni cihanda layık olduğu mevkiye isat etmek ve Türk cumhuriyetini sarsılmaz temelleri üzerinde, her gün, daha ziyade takviye etmek... (Atatürk)

5. Ünlem ve seslenmelerde anlatımı pekiştirmek için konur:

Gölgeler yaklaştılar. Bir adım kalınca onu kıyafetinden tanıdılar:

— Koca Ali... Koca Ali, be!.. (Ömer Seyfettin)

UYARI: Ünlem ve soru işaretinden sonra üç nokta yerine iki nokta konulması yeterlidir:

Gök ekini biçer gibi!.. Başaklar daha dolmadan. (Tarık Buğra)

Nasıl da akşam oldu?.. Nasıl da yavrucaklar sustu? .. Nasıl da serçecikler yuvalarına sığındı?.. (Necip Fazıl Kısakürek)

6. Karşılıklı konuşmalarda, yeterli olmayan, eksik bırakılan cevaplarda kullanılır:

— *Yabancı yok!*

— *Kimsin?*

— *Ali...*

— *Hangi Ali?*

— ...

— *Sen misin, Ali usta?*

— *Benim!..*

— *Ne arıyorsun bu vakit buralarda?*

— *Hiç...*

— *Nasıl hiç? Suya çekicini mi düşürdün yoksa!..*

— *!..* (Ömer Seyfettin)

UYARI: Üç nokta yerine iki veya daha çok nokta kullanılmaz.

2.4.12. Eğik Çizgi (/)

MEB Türkçe Dersi Öğretim Programı (2018) kazanımlarında *eğik çizgi* kullanımına 4. sınıftan itibaren yer verilmiştir. Doğan (2013, s. 352) eğik çizgiyi, “yan yana yazılan dizeler, kelime grupları ve cümle ögeleri, adres yazarken kapı numarası ile daire numarası vs. arasına konulan noktalama işareti” olarak tanımlamaktadır. TDK’nin (2018) internetten ulaşılan yazım kılavuzu doğrultusunda ise eğik çizginin kullanıldığı yerler şu şekilde açıklanmıştır:

1. Dizeler yan yana yazıldığında aralarına konur: *Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak / Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak / O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak / O benimdir, o benim milletimindir ancak.* (Mehmet Akif Ersoy)

2. Adres yazarken apartman numarası ile daire numarası arasına ve semt ile şehir arasına konur: *Altay Sokağı No.: 21/6 Kurtuluş / ANKARA*

Ülke adı yazılacağında ise:

Atatürk Bulvarı No.: 217

06680 Kavaklıdere / Ankara

TÜRKİYE

3. Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur: *18/11/1969, 15/IX/1994 vb.*
4. Dil bilgisinde eklerin farklı biçimlerini göstermek için kullanılır: *-a /-e, -an /-en, -lık /-lik, -madan /-meden vb.*
5. Genel Ağ adreslerinde kullanılır: *http://tdk.gov.tr*
6. Matematikte bölme işareti olarak kullanılır: *70/2=35*
7. Fizik, matematik vb. alanlarda birimler arası orantıları gösterirken eğik çizgi araya boşluk konulmadan kullanılır: *g/sn (gram/saniye)*

2.5. Türkçe Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Noktalama İşaretleriyle İlgili Kazanımlar

MEB Türkçe Dersi Öğretim Programında (2018), yazma becerisi adı altında verilen noktalama işaretlerinin öğretimi ile ilgili kazanımların sınıf düzeylerine ilişkin dağılımı aşağıda verilmiştir.

2.5.1. Noktalama İşaretlerinin Öğretimiyle İlgili 1. Sınıf Kazanımları

MEB Türkçe Dersi Öğretim Programı (2018) 1. sınıf kazanımlarında *nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işareti* yer almaktadır. Söz konusu noktalama işaretlerinin kullanımına yazma becerisi altında şu şekilde yer verilmiştir (MEB, 2018, s. 23):

Kazanım:

- Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun şekilde kullanır.

Açıklama:

- Nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.

Kazanım:

- Yazdıklarını gözden geçirir.

Açıklama:

- Öğrencilerin yazdıklarını harf hatası, harf ve hece eksikliği, yazım ve noktalama kuralları açısından gözden geçirmeleri ve düzenlemeleri sağlanır.

2.5.2. Noktalama İşaretlerinin Öğretimiyle İlgili 2. Sınıf Kazanımları

MEB Türkçe Dersi Öğretim Programı (2018) 2. sınıf kazanımlarında *nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi, kesme işareti, virgül ve konuşma çizgisi* yer almaktadır. 2. Sınıftan itibaren yer verilen *virgül ve konuşma çizgisi* kullanımı yazma becerisi altında şu şekilde ifade edilmiştir (MEB, 2018, s. 26):

Kazanım:

- Büyük harf ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır.

Açıklama:

- Nokta, virgül, ünlem, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.

Kazanım:

- Yazdıklarını düzenler.

Açıklama:

- Öğrencilerin yazdıklarını harf hatası, hece eksikliği ile yazım ve noktalama kuralları açısından gözden geçirmeleri ve düzenlemeleri sağlanır.

2.5.3. Noktalama İşaretlerinin Öğretimiyle İlgili 3. Sınıf Kazanımları

MEB Türkçe Dersi Öğretim Programı (2018) 3. sınıf kazanımlarında *nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi, kesme işareti, virgül, konuşma çizgisi, iki nokta ve tırnak işareti* yer almaktadır. 3. Sınıftan itibaren yer verilen *iki nokta ve tırnak işareti* kullanımını yazma becerisi altında şu şekilde ifade edilmiştir (MEB, 2018, s. 29-30):

Kazanım:

- Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır.

Açıklama:

- Nokta, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi ve kesme işaretinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.

Kazanım:

- Yazdıklarını düzenler.

Açıklama:

- Yapılacak düzenleme çalışması sınıf düzeyine uygun yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.

2.5.4. Noktalama İşaretlerinin Öğretimiyle İlgili 4. Sınıf Kazanımları

MEB Türkçe Dersi Öğretim Programı (2018) 4. sınıf kazanımlarında *nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi, kesme işareti, virgül, konuşma çizgisi, iki nokta, tırnak işareti, yay ayraç, üç nokta ve eğik çizgi* yer almaktadır. 4. Sınıftan itibaren yer verilen *yay ayraç, üç nokta ve eğik çizgi* kullanımını yazma becerisi altında şu şekilde ifade edilmiştir (MEB, 2018, s. 34):

Kazanım:

- Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır.

Açıklama:

- Yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi, soru işareti, nokta, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi ve kesme işaretinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.

Kazanım:

- Yazdıklarını düzenler.

Açıklama:

- Öğrenciler yazdıklarını dil bilgisi ve anlatım bozuklukları yönünden kontrol etmeye teşvik edilir.
- Sınıf düzeyine uygun yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.

Ayrıca Türkçe Dersi Öğretim Programında iki noktanın kullanımına dair 4. sınıf kazanımlarında ek olarak şu açıklamaya yer verilmiştir (MEB, 2018, s.34):

- Kitap, dergi, gezegen ve yıldız adlarının yazımı ile iki noktadan sonra büyük harf kullanıldığı belirtilir.

Yukarıdaki bilgilere ilaveten, Türkçe Dersi Öğretim Programında 1., 2. 3. ve 4. sınıf düzeylerinde okuma becerisinin akıcı okuma becerisi altındaki kazanımlarından noktalama işaretleri ile ilgili olanlar şu şekildedir (MEB, 2018, s.22-32):

Birinci, ikinci ve üçüncü sınıf:

Kazanım:

- Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

Dördüncü Sınıf:

Kazanım:

- Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur.

Kısacası MEB Türkçe Dersi Öğretim Programında (2018), 1. sınıftan 4. sınıfa kadar olan kazanımlar incelendiğinde, noktalama işaretleriyle ilgili kazanımların yazma becerisi ile akıcı okuma becerisi adı altında yer aldığı görülmektedir.

2.6. Oyun

Oyun, çocuğun hayatında çok önemli bir yere sahiptir. Bu nedenle birçok araştırmacı oyun hakkında araştırma yaparak, oyunun çocuklar için önemini ifade etmiş ve oyunun ne olduğu ile ilgili tanımlar yapmışlardır. Örneğin Demirel (2005, s. 92) oyunu, “bir ya da birden fazla kişinin belli kurallara uyararak, rekabet ederek veya işbirliği yaparak belli bir hedefe ulaşmak için eylemde bulunması” olarak tanımlamaktadır.

Türkçe Sözlükte (TDK, 2011, s. 1830) oyun “yetenek ve zekâ geliştirici, belli kuralları olan, iyi vakit geçirmeye yarayan eğlence” olarak tanımlanır. Bir diğer tanıma göre ise "Oyun, belli bir amaca yönelik ya da amaçsız olarak, kurallı ya da kuralsız, çocuğun tüm gelişim alanlarına etki eden, çocuğun isteyerek ve hoşlanarak katıldığı, araçlı ya da araçsız olarak gerçekleştirilen doğal öğrenme aracıdır” (Koçyiğit, Tuğluk ve Kök, 2007, s. 327).

Yıldırım’a (2015) göre oyun; küçük büyük her yaştaki bireyleri, özellikle de çocukları bir araya getirir. Oyun süresince zihinsel olarak aktif olan çocuklar ya da bireyler bilgiye kendileri ulaşır.

Oyunun çocuğun duygusal ve sosyal gelişimine etkisi büyüktür. Çocuklar oyun sırasında güzel-çirkin, iyi-kötü, haklı-haksız gibi kavramları görüp öğrenirler. Böylelikle yetişkin olduklarında çevreleriyle sağlıklı ilişkiler kurarlar (Kacı, 2015).

Yeşilkaya’ya (2013) göre ise oyun, çocuğun bedensel ve ruhsal gelişimine olumlu yönde katkı sağlaması açısından çok önemli bir paya sahiptir. Çocukların eğitimleri için son derece önemli bir faaliyet olan oyun, bir yandan çocuğun fiziksel gelişimini hızlandırırken; diğer yandan da çocuğun iç dünyasından haberdar olmamızı sağlar.

Sonuç olarak oyun; çocukların bedensel, duygusal, sosyal ve ruhsal gelişimlerine olumlu etki eden, onlara dair ayrıntıları yakalayabileceğimiz çok önemli bir etkinliktir.

2.6.1. Oyunların Genel Amaçları

Oyun çocuğun birçok yönden gelişimine olumlu etki eder. Özellikle çocuklara kazandırılmak istenen bilgi ve beceriler oyun vasıtasıyla aktarılır. Akandere (2013, s. 39-40), çocuğun yaşamında oldukça önemli bir paya sahip olan oyunların genel amaçlarını şu şekilde sıralamıştır:

- Dikkati arttırmak
- Gördüğünü ifade edebilme alışkanlığı kazandırmak
- Büyük ve küçük kaslarını kullanabilme
- Kas göz koordinasyonunu sağlamak
- Reaksiyon kabiliyetini geliştirmek
- Çabukluk kazandırmak
- Karar verme yeteneğini kazandırmak
- Denge sağlama
- Gözlem yapabilme
- Türkçeyi kurallarına uygun kullanabilme
- Başkaları ile olumlu ilişkiler kurabilme
- Algılama yeteneğini geliştirme

Buna göre, oyunların genel amaçları incelendiğinde oyunun çocukların fiziki, psikomotor, dil, zihinsel ve sosyal yönlerden gelişimlerine katkı sağlamayı amaçladığı açıkça görülmektedir.

2.6.2. Oyunun Eğitimdeki Yeri ve Önemi

Oyun çocukların temel ihtiyaçlarından biridir. Oyunun eğitimdeki yeri ise yadsınamayacak kadar önemlidir. MEB (2007), oyunun eğitimdeki yeri ve önemiyle ilgili şunları belirtmektedir:

Çocuk oyun içinde kendisi için gerekli bilgi, beceri ve alışkanlıkları yaparak, yaşayarak öğrenir. İnsanlık ilişkilerini, yardımlaşma, konuşma, bilgi edinme, alışkanlık ve deneyim kazanma, yaşam rollerini anlama vb. olguları oyun içinde kavrar benimser ve pekiştirir. Çocuğun yetenekleri oyun içinde keşfedilir. Oyun gerçek bir eğitim aracıdır. (s. 6)

“Oyun başlı başına bir eğitim etkinliğidir. Uzun bir derste öğrenilemeyen pek çok kelime çok basit kelime oyunları ile çocuğa kazandırılabilir. Pek çok oyun, içerisinde farklı süreç içerdiği için aynı anda birkaç gelişim alanına hitap edebilmektedir” (Çakı, 2008, s. 7).

Çoban ve Nacar’a (2015) göre ise çocuğun duygusal ve sosyal gelişiminde oyunun büyük bir payı vardır. Çocuk oyun yoluyla yardımlaşmayı ve dayanışmayı öğrenir. Ayrıca oyun, çocuğun ana dilinin gelişimine katkı sağlayarak çocuğa yeni bilgiler edinme ve bu bilgileri karşısındaki kişiye aktarma becerisi de kazandırır. Kısacası iyi bir eğitimci, çocuklar için uygun zamanda uygun oyunları seçip uygulayarak onların geliştirilmesini istediği yönlerine katkıda bulunur.

2.7. Eğitsel Oyunlar

Öğrencilerin ilgisini çekerek, onların çeşitli becerileri geliştirmelerine katkıda bulunabilen eğitsel oyunları çeşitli şekillerde tanımlamak mümkündür. Örneğin, Akandere (2013, s. 21) eğitsel oyunları, “eğitim amacı ile oynanan oyunlar” olarak tanımlamaktadır. Demirel (1993, s. 56) ise eğitsel oyunları “öğrenilen bilgilerin pekiştirilmesini ve daha rahat bir ortamda tekrar edilmesini sağlayan tekniklerdir” olarak ifade etmektedir.

“Eğitsel oyunlar, bireylerin fiziksel, zihinsel yeteneklerini, sanatsal ve estetik niteliklerini ve becerilerini geliştiren, yaşantıyı zevkli kılan öğrenilen bilgilerin pekiştirilmesini ve daha rahat bir ortamda tekrar edilmesini sağlayan etkinliklerdendir” (Doğanay, 2007, s.200).

Yıldırım’a (2015) göre eğitsel oyunlar, öğrencilerin konuya ilgilerini çekerek onları motive eder. Bununla birlikte öğrenci süreç içerisinde aktif rol alır ve temel amaç, öğrencilerin öğrendikleri bilgileri oyun yoluyla pekiştirmesidir.

Eğitsel oyunlar, çocukların bilgileri daha kolay, kalıcı ve eğlenerek öğrenmelerini sağlamaktadır. Bu nedenle istenilen verimin alınabilmesi için eğitsel oyunlara başlamadan önce oyunlar etkili bir şekilde planlanmalı ve uygulama sırasında sınıf disiplini sağlanarak herhangi bir kargaşanın oluşması engellenmelidir (Koka, 2018).

2.7.1. Eğitsel Oyunlarda Bulunması Gereken Özellikler

Eğitsel oyunlar artık bütün dünyada eğitim için vazgeçilmez olmuştur. Bir eğitsel oyunda olması gereken özellikler şu şekildedir (Çangır 2008, s.12-15):

Şekil 1. Eğitsel Oyunlarda Bulunması Gereken Özellikler

- **Eğlenerek öğrenme:** Eğitsel oyunların amacı, oyunlar vasıtasıyla çocukların zihinsel faaliyetlerini artırmak ve böylelikle eğitimi daha etkin hale getirmektir. Ancak eğitsel oyunlarla konu çocuklara eğlenerek öğretilirken amaçlanan hedefler göz ardı edilmemelidir.
- **Problem çözme:** Bir konunun daha iyi anlaşılması için öğrencilerin eğitsel oyunları kullanarak uygulamalar yapması gerekmektedir.

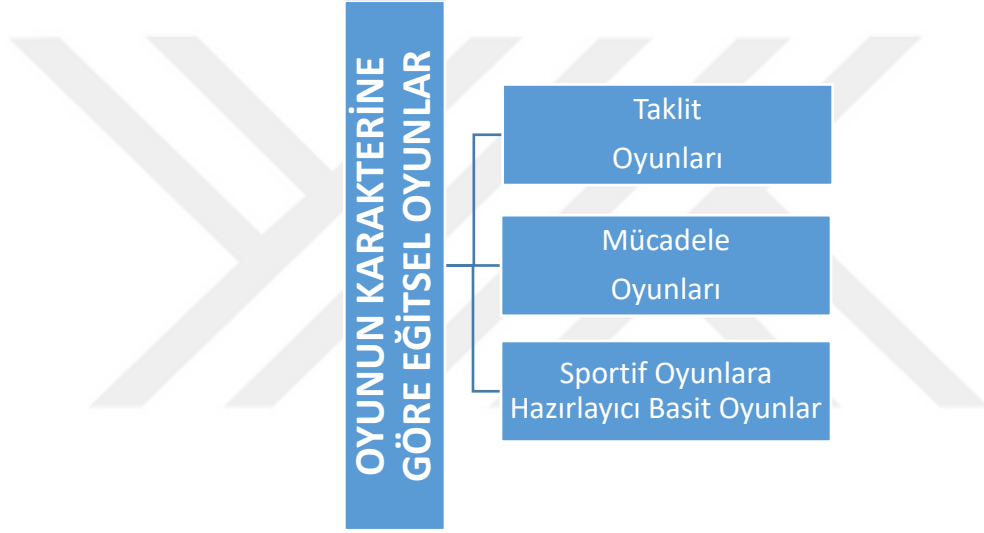
- **Kritik düşünme:** Kritik-analitik düşünme, öğrencilere bir konuyu veya problemi tümevarımla öğretmeyi hedeflemektedir. Bu özelliğe sahip olan eğitsel oyun, öğrencinin kritik düşünme becerisi kazanmasına katkı sağlayacaktır.
- **Kavram Öğretimi:** Öğrenciye boş bilgiler yerine konunun önemli noktaları vurgulanarak, eğitsel oyunlarla gerekli kavramları öğretmek amaçlanmaktadır.
- **Olgunlaşma:** Eğitsel oyunun hem probleme karşı strateji geliştirme özelliği hem de oyun içinde yer alan grup çalışmaları çocuğun olgunlaşmasına yardımcı olacaktır.
- **Hedefe yönelik olma:** Eğitsel oyun gereksiz şeyleri içermemeli, hem içerik hem de bütün özellikleri bakımından eğitim hedefine yönelik olmalıdır.
- **Bireysel ve grup çalışmalarına uygunluk:** Eğitsel bir oyun özellikle uygulamalarında bireysel ve grup çalışmalarına yönelik olmalıdır.
- **İçeriğe uygunluk:** Eğitsel oyun eğitimin içeriğine uygun olmalıdır. Öğrencilere ne öğretilmesi hedeflenmiş ise içerik buna uygun olmalıdır.
- **Öğrenci seviyesine uygun kullanım:** Eğitsel oyun hazırlanırken öğrencilerin seviyesi ve yaş grubu göz önünde bulundurulmalıdır. Öğrenci oyun sırasında zorlanmamalıdır.
- **Alıştırmaların özellikleri:** Eğitsel bir oyundaki alıştırmalar çok zor veya çok kolay olmamalıdır. Ayrıca oyunda yer alan alıştırmaların cevapları mutlaka verilmelidir.

2.7.2. Eğitsel Oyunların Sınıflandırılması

Eğitsel oyunlar, farklı kaynaklarda çeşitli şekillerde sınıflandırılmıştır. Genel oyun sınıflandırılmasında mücadele yarışma oyunları grubuna giren eğitsel oyunlar; kendi içinde taklit oyunları, mücadele oyunları ve sportif oyunlar olmak üzere çeşitli alt sınıflara ayrılmaktadır (Yeşilkaya, 2013).

Hazar (1996) ise eğitsel oyunları, ikiye ayırır (Akt. Akandere, 2013, s. 21-22):

1. Oyun Karakterine Göre Eğitsel Oyunlar
2. Oyunun Uygulanış Özelliklerine Göre Eğitsel Oyunlar

Şekil 2. Eğitsel Oyunların Oyun Karakterine Göre Sınıflandırılması

1. Oyun karakterine göre üç grupta ele alınan eğitsel oyunlar şu şekilde açıklanmıştır:

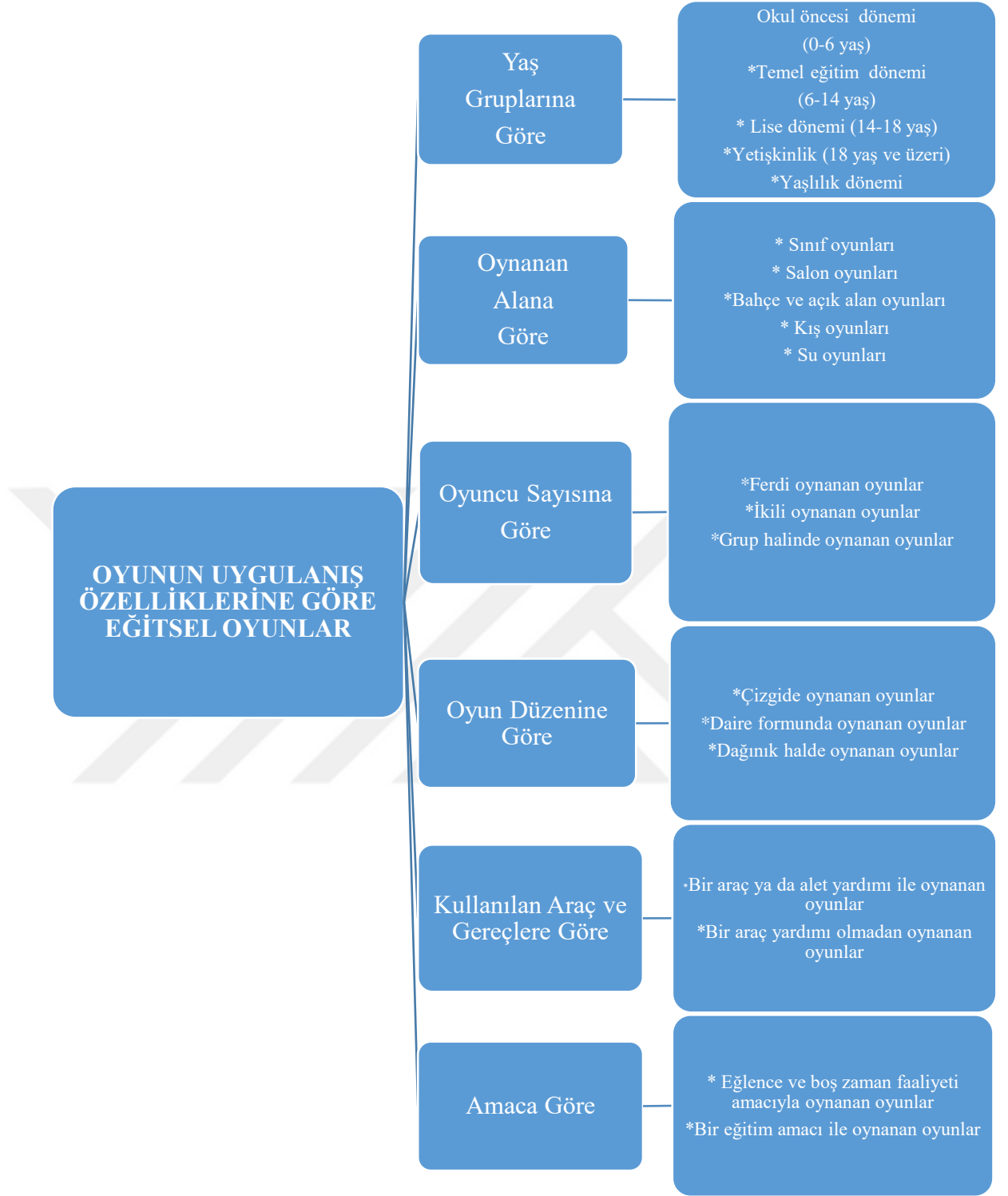
a) **Taklit oyunları:** Bu tür oyunlar oynanırken oyuncular, bir hayvan yürüyüşü sesi veya bir mesleği taklit ederek oynarlar (ördek yürüyüşü, itfaiyeci vs.).

b) **Mücadele oyunları:** Bu tür oyunlarda fiziki yetenekler ön plandadır (stafet yarışları, mendil kapmaca vs.).

c) **Sportif oyunlara hazırlayıcı basit oyunlar:** Bu tür oyunlarda herhangi bir spor dalından alıntılar vardır (yakan top, 10 sayı oyunu vs.).

2. Eğitsel oyunlar, oyunun uygulanış özelliklerine göre ise altıya ayrılmıştır.

Şekil 3. Eğitsel Oyunların Oyunun Uygulanış Özelliklerine Göre Sınıflandırılması

2.7.3. Eğitsel Oyunların Avantajları

Eğitsel oyunların uygulanmasının birçok avantajı bulunmaktadır. Varan'a (2017, s. 24) göre, "eğitsel oyunlar, öğrencilerin fiziksel, duyuşsal ve sosyal anlamda gelişmesini, geleneksel yöntemin aksine pasif durumdan aktif konuma geçmelerini sağlamaktadır."

Çocuk için oyun; bir eğlence, öğrenme ve gelişim kaynağıdır. Bu nedenle çocuğa öğretilmek istenen kurallar oyun sırasında daha kolay öğretilir. Bununla birlikte çocuk oyun sırasında yeni bilgiler edinerek soru sorar ve öğrendiği bilgileri başkasına aktarır. Böylelikle düzgün ve rahat konuşma alışkanlığı kazanır (Çoban ve Nacar, 2015).

Öğrenciler oyunlar aracılığıyla bazı soyut öğrenmeleri tecrübeler yaşayarak somutlaştırır ve eğitsel oyunlar sayesinde öğrenilen bilgiler daha kalıcı olur. Ayrıca eğitsel oyunlara yer verilen ortamlarda öğrenciler eğlendiği ve ders ortamından zevk aldığı için derse devam etmek ister (Çetin, 2016).

Eğitsel oyunların; çocukları eğlendiren bir aktivite olmasının yanı sıra, birçok konunun bu sayede daha kolay öğretildiği, öğrenme etkinliğinin sürmesini sağladığı ve bilgilerin daha kalıcı olmasına katkıda bulunduğu düşünülmektedir.

2.8. İlgili Araştırmalar

2.8.1. Noktalama İşaretleri İle İlgili Araştırmalar

Bu bölümde noktalama işaretlerini konu alan çalışmalar incelenmiş ve özetlenmiştir.

Ortaöğretim dokuzuncu sınıf öğrencilerinin yazım ve noktalama kurallarına ulaşma düzeyini tespit etmek amacıyla hazırlanmış olduğu "Dokuzuncu Sınıf Öğrencilerinin Yazım Ve Noktalama Kurallarına Ulaşma Düzeyi" adlı çalışmada Erdem (2007),

evreni temsil edeceği düşünölen Ankara merkez ilçelerindeki farklı sosyo-ekonomik düzeydeki okullardan 150 öğrenciyi tesadöfi yöntemle araştırma örnekleme seçmiştir. Bu çalışmada elde edilen verilerin çözümlenmesi sonucunda, öğrencilerin imla ve noktalama kurallarını uygulama düzeyleri, Türk Dili ve Edebiyatı ile ilgili tutumları, okuma ve yazma sürecinde yazım ve noktalama kurallarına ilişkin sergiledikleri davranış ve tutumları ile yazılı metinler üzerinde bunları uygulama düzeyleri arasındaki ilişki tespit edilmiştir. Öğrencilerin noktalama işaretlerini kullanabilme düzeyine bakıldığında, en başarılı oldukları işaretlerin kısa çizgi, konuşma çizgisi, nokta, virgöl ve soru işareti olduğu; üç nokta, noktalı virgöl, tırnak işareti, kesme işareti ve ünlem işaretini ise kullanmada yetersiz kaldıkları görölmüştür. Bununla birlikte kızların yazım ve noktalama kurallarını uygulama düzeylerinin erkeklere göre daha iyi durumda olduğu ve öğrencilerin yazım ve noktalama kurallarını uygulama düzeyleri ile sosyo-ekonomik durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermediği saptanmıştır. Ayrıca hem annenin hem de babanın eğitim durumu ile öğrencilerin yazım ve noktalama kurallarını uygulama düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Ergin (2009), “İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Noktalama İşaretlerini Kullanma Becerileri” adlı çalışmasında, drama yönteminin ilköğretim 8. sınıf öğrencilerinin noktalama işaretlerini etkin ve doğru kullanımına ne ölçüde katkı sağladığını tespit etmeyi amaçlamıştır. Araştırmanın evrenini Ankara ilinin Etimesgut ilçesindeki Nasreddin Hoca İlköğretim Okulu’nun 8. sınıf öğrencileri oluştururken; örneklemini söz konusu okulun 30’u kontrol, 30’u deney grubu olmak üzere 60 öğrenci oluşturmuştur. İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin eğitim-öğretim sürecinin, bur süreçte noktalama işaretlerini kazanım düzeylerinin ve drama yönteminin noktalama işaretlerini öğretimdeki yerinin değerlendirildiği bu çalışmada, ön test son test kontrol gruplu model kullanılmış ve kontrol grubu eğitim süreci içerisinde serbest bırakılırken, konu deney grubuna sınıf içinde drama yöntemi ile anlatılmıştır. Deney ve kontrol grubuna uygulanan ölçeklerin ön test ve son test sonuçları değerlendirildiğinde, drama yönteminin öğrencilerin öğrenme düzeylerine etkili ve olumlu bir katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Karagül (2010), “İlköğretim 6-8. sınıf öğrencilerinin Türkçe Dersi Öğretim Programında Belirtilen Yazım Ve Noktalama Kurallarını Uygulayabilme Düzeyi” adlı çalışmada, ilköğretim 6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programında belirtilen yazım ve noktalama kurallarını uygulayabilme düzeyini tespit etmeyi amaçlamıştır. Ayrıca öğrencilerin Türkçe dersine ilişkin tutumları ile yazım ve noktalama kurallarını uygulayabilme düzeyleri arasında bir ilişki olup olmadığını tespit etmek ve ilköğretim 6., 7. ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarında yazım ve noktalama kurallarının işlenişi hakkında tespitlerde bulunmak da çalışmanın amaçları arasında yer almıştır. Araştırmanın evrenini, Burdur ilinde eğitim gören ilköğretim 6., 7. ve 8. sınıf öğrencileri oluştururken, örneklemini Gazi İlköğretim Okulu, Altınterim Solmaz İlköğretim Okulu ve Kayaaltı İlköğretim Okulu’nda eğitim gören 180 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın sonucunda, ilköğretim 6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programında belirtilen yazım ve noktalama kurallarını uygulayabilme becerilerinin beklenen düzeyin altında kaldığı görülmüştür. Ayrıca ilköğretim 6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersine ilişkin tutumları, “iyi” düzey ile “çok iyi” düzey arasında değişmekle birlikte, yalnızca ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersine ilişkin tutumları ile noktalama işaretlerini uygulayabilme düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır.

Çetin (2013), “İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Yazım Ve Noktalama Kurallarını Uygulama Düzeyleri” adlı çalışmada, ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin yazım ve noktalama kurallarını uygulama düzeylerini tespit etmeyi amaçlamıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmanın örneklemini Antalya ili Kepez ilçesinde düşük, orta ve yüksek sosyo-ekonomik çevrenin bulunduğu okullarda öğrenim gören 188 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada elde edilen verilerin çözümlenmesi sonucunda, öğrencilerin yazım ve noktalama kurallarını uygulama konusunda yeterli beceriyi kazanmadıkları; ancak öğrencilerin yazım ve noktalama kurallarını uygulama düzeylerinin ailelerinin sosyo-ekonomik durumuna göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı saptanmıştır. Ayrıca öğrencilerin yazım ve noktalama kurallarını uygulama düzeylerinin annelerinin ve babalarının eğitim düzeyine göre manidar bir

şekilde farklılaştığı, cinsiyete göre ise manidar bir farklılık görülmediği tespit edilmiştir.

Yapılan araştırmalara bakıldığında, öğrencilerin noktalama işaretlerini kullanma düzeylerinin beklenen düzeyin altında olduğu bulunmuştur. Ayrıca bu çalışmalar kapsamında noktalama işaretlerini kullanma düzeyleri ile öğrencilerin cinsiyeti, sosyo-ekonomik durumu, anne ve babalarının öğrenim düzeyi arasındaki ilişki durumu da tespit edilmiştir.

2.8.2. Eğitsel Oyunlar İle İlgili Araştırmalar

Bu bölümde eğitsel oyunları konu alan çalışmalar incelenmiş ve özetlenmiştir.

Gülsoy (2013), “6. Sınıf öğrencilerinin Kelime Hazinesinin Geliştirilmesinde Eğitsel Oyunların Etkisi” isimli çalışmada, eğitsel oyunların öğrencilerin kelime hazinesini geliştirmede etkisi olup olmadığını tespit etmeyi amaçlamıştır. Niğde ilindeki 19 Mayıs İlköğretim Okulu’nun 6. sınıfında eğitim gören ve seçkisiz atama yoluyla biri deney, diğeri kontrol grubu olarak seçilen 60 öğrenciye araştırmacı tarafından geliştirilen uygulama anketi ön test ve son test olarak iki kez uygulanmıştır. Yapılan uygulama sonucu elde edilen veriler değerlendirilmiş, eğitsel oyun yönteminin kullanıldığı deney grubunun ön test son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğu; ancak geleneksel yöntemin uygulandığı kontrol grubunun ön test son test puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı ortaya çıkmıştır. Söz konusu çalışmada, eğitsel oyun yönteminin uygulandığı deney grubunun, geleneksel yöntemin uygulandığı kontrol grubuna göre daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Altun (2013) tarafından yapılan “Düzenli Eğitsel Oyun Oynayan 11-12 Yaş Grubu Çocuklarda Problem Çözme Becerisinin İncelenmesi” adlı çalışmasının çalışma grubunu Kırşehir ilindeki 10 okuldan tesadüfi yöntemle seçilen 30 deney, 30 kontrol grubu olmak üzere 60 kişilik öğrenci grubu oluşturmuştur. Çocuklar üzerinde eğitsel oyunların kullanılarak problem çözme becerilerinde nasıl bir gelişme olduğunu tespit

etmek ve ileride yapılacak program geliştirme/düzenleme çalışmalarına ön bilgi oluşturabilecek bilimsel verilere ulaşılmasının amaçlandığı araştırmada, veri toplama aracı olarak ilköğretim düzeyindeki çocuklar için problem çözme envanteri kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin çözümlenmesi sonucunda, yaş ve cinsiyet faktörü gözetmeksizin eğitsel oyunların problem çözme becerisini geliştirdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Gençer (2016) çalışmasında, ortaokul 7. sınıflarda Fen ve Teknoloji dersi “Yaşamımızdaki Elektrik” ünitesinde uygulanan, eğitsel oyunlarla desteklenmiş 5E yönteminin yapılandırmacı öğrenme yaklaşımıyla uygulandığı deney grubu ile yapılandırmacı yaklaşımı temel alan öğretim yönteminin uygulandığı kontrol grubunun akademik başarıları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma evrenini, Amasya iline bağlı bir devlet ortaokulunun 7. Sınıfında öğrenim gören 106 öğrenci oluşturmaktadır. Mevcut gruplar içerisinde ön test başarı puanlarına göre seçilen ve evreni %40 oranında temsil eden 42 öğrenci ise çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır. Araştırma sonunda, Fen ve Teknoloji öğretiminde eğitsel oyunların kullanılmasının akademik başarıyı arttırmada etkili olduğu görülmüştür.

Varan (2017), “İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Zihinsel Sözlüğünü Geliştirmede Eğitsel Oyunların Etkisi” adlı çalışmasında Bartın ili merkez ilçesine bağlı, Budakdüzü İlkokulu’nda eğitim gören 36 dördüncü sınıf öğrencisinin zihinsel sözlüğünü geliştirmede eğitsel oyunların etkisini incelemiştir. Kelime bilgisi düzeyleri birbirine denk olan iki sınıftan rastgele birinin deney (17 öğrenci), diğerinin ise kontrol grubu (19 öğrenci) olarak belirlendiği araştırmada veri toplama aracı olarak kelime bilgisini test etmeyi ve kelimelerin anlamları hakkında çıkarım yapabilme yetisini tespit etmeyi amaçlayan bir ölçek ön test ve son test olarak kullanılmıştır. Araştırma sonucuna göre eğitsel oyunlarla kelime öğretiminin, öğrencilerin zihinsel sözlüğünü olumlu yönden geliştirdiği tespit edilmiştir.

Yapılan araştırmalara bakıldığında, eğitsel oyunlar yoluyla öğrenim gören öğrencilerin, geleneksel yöntemle öğrenim gören öğrencilere göre başarılarının arttığı ve mevcut becerilerinin geliştiği bulunmuştur.

Bu araştırmada ise ilk önce ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin noktalama işaretlerini doğru kullanma düzeyi belirlenerek var olan durum ortaya konmuş ve ardından eğitsel oyunların, noktalama işaretlerini kullanma düzeyine etkisi tespit edilmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanmasında uygulanan etik süreç ve verilerin analizine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada öğrencilerin noktalama işaretlerini kullanma düzeylerinin geliştirilmesinde eğitsel oyunların etkisinin geleneksel yöntem ile karşılaştırılmalı olarak incelenmesini amaçlayan ön test son test kontrol gruplu yarı deneysel model uygulanmıştır. “Gerçek deneysel modellerin gerektirdiği kontrollerin sağlanamadığı ya da onların bile yeterli olmadığı birçok durumda yarı deneysel modellerden yararlanılır” (Karasar, 2017, s.134).

Araştırmaya ilişkin deney deseni şekil .’de sunulmuştur.

Tablo 3.1. Deney Deseni

<i>Grubun Adı</i>	<i>Deney Öncesi</i>	<i>Deney Süreci</i>	<i>Deney Sonrası</i>
Deney Grubu	NİUM	Eğitsel Oyunlar	NİUM
Kontrol Grubu	NİUM	-	NİUM

Araştırma deney ve kontrol olmak üzere iki grupla yapılmıştır. Deney grubuna eğitsel oyunlar oynatılmış, kontrol grubuna ise hiçbir uygulama yapılmamıştır. Araştırmaya ilişkin ön test ve son test kontrol gruplu model Tablo 3.2.’de sunulmuştur.

Tablo 3.2. Ön Test ve Son Test Kontrol Gruplu Model

<i>Grup</i>		<i>Ön test</i>	<i>Uygulama</i>	<i>Son test</i>
D (Deney)	R	O1	X	O3
K (Kontrol)	R	O2		O4

D: Deney grubu

K: Kontrol grubu

R: Grupların oluşturulmasındaki yansızlık

O1, O2, O3, O4: Ölçme

X: Uygulama

3.2. Çalışma Grubu

Bu çalışmada, araştırmada yer alan gruplar araştırma öncesinde akademik başarıları, sosyo-ekonomik düzeyleri gibi yönlerden sınıf öğretmenleriyle yapılan görüşmeler sonucunda karşılaştırılmış ve 5 şube arasından en yakın olduğu anlaşılan 2 şube gerekli izinler alınarak araştırmaya tabi tutulmuştur.

Araştırma 2017-2018 eğitim öğretim yılının birinci döneminde Antalya ili Alanya ilçesinde bulunan Gönül Kemal Reisoğlu İlkokulu'nda gerçekleştirilmiştir. Gruplar arasındaki denkliğin en üst düzeyde olması amacıyla 4/E sınıfında bulunan 28 öğrenciden 1'inin nakil gitmesi, 7'sinin denkliği düşürdüğü gerekçesiyle; kontrol grubundaki 28 öğrenciden 1'inin nakil gitmesi, 1'inin kaynaştırma öğrencisi olması ve 6'sının denkliği düşürdüğü gerekçesiyle araştırmanın dışında bırakılmıştır. Diğer öğrenciler gibi onlar da uygulamaya ve testlere dâhil edilmiş; ancak daha sonra değerlendirmenin dışında tutulmuştur.

Tablo 3.3. Deney ve Kontrol Gruplarında Yer Alan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

<i>Cinsiyet</i>	<i>Frekans</i>	<i>Yüzde %</i>
Kız	18	45,0
Erkek	22	55,0
Toplam	40	100,0

Araştırmanın çalışma grubunu, 4/C sınıfından 20 ve 4/E sınıfından 20 olmak üzere toplam 40 öğrenci oluşturmuştur. Çalışma grubunda yer alan öğrencilerin %45'i kız iken %55'i erkek öğrenci olarak tespit edilmiştir.

Tablo 3.4. Deney ve Kontrol Gruplarında Yer Alan Öğrencilerin Cinsiyete ve Araştırma Grubuna Göre Dağılımı

<i>Gruplar</i>	<i>Cinsiyet</i>		<i>Toplam</i>
	<i>Kız</i>	<i>Erkek</i>	
Deney Grubu (4-E)	10	10	20
Kontrol Grubu (4-C)	8	12	20
Toplam	18	22	40

Deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin cinsiyete ve araştırma grubuna göre dağılımlarına bakıldığında, deney grubundaki kız öğrenci sayısı 10 (%50), erkek öğrenci sayısı 10 (%50) iken, kontrol grubundaki kız öğrenci sayısı 8 (%40), erkek öğrenci sayısı ise 12 (%60) olarak tespit edilmiştir.

3.2.1. Deney ve Kontrol Gruplarının Oluşturulması

Tablo 3.5. Noktalama İşaretleri Uygulama Metninin Ön Test Puanlarının Deney ve Kontrol Gruplarına İlişkin Bulguları

<i>Gruplar</i>	<i>n</i>	<i>Aritmetik Ortalama</i>	<i>Standart Sapma</i>
Deney	20	59.30	9.24
Kontrol	20	59.75	10.28

Bu araştırmada çalışma grubu olan iki sınıftan 4/C sınıfı kontrol grubu, 4/E sınıfı ise deney grubu olarak belirlenmiştir. Bütün ğrencilere araştırmacı tarafından yazılmış olan bir metin uygulanmıştır. Bu uygulamadan sonra sınıflardan elde edilen puanlar ön test sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Noktalama işaretleri uygulama metninin ön test puanlarının deney ve kontrol gruplarına ilişkin bulguları tablo 3.5.'te gösterilmiştir. Deney grubunun aritmetik ortalaması 59.30 iken kontrol grubunun aritmetik ortalaması 59.75 olarak tespit edilmiştir.

Araştırmanın bağımsız değişkeni, 12 hafta süresince haftada 1 ders saati olmak üzere verilen eğitsel oyunlarla işlenen Türkçe dersleridir. Bağımlı değişkeni ise, öğrencilerin noktalama işaretlerine yönelik akademik başarılarıdır.

Deney ve kontrol gruplarına uygulama öncesinde öğretilecek noktalama işaretleri ile ilgili bilgilerini ölçmek amacıyla ön test uygulaması yapılmıştır. n test uygulamasını izleyen haftadan başlayarak deney grubu olarak belirlenen 4/E sınıfına sınıf ğretmeni tarafından yaklaşık 1'er saatlik dersler şeklinde 12 hafta boyunca eğitsel oyunlarla ders işlenmiştir. Her hafta Türkçe dersinde bir noktalama işaretini içeren eğitsel oyunun içeriği sınıf ğretmeni tarafından öğrencilere aktarıldıktan sonra öğrenciler öğretmenleri rehberliğinde bu eğitsel oyunları oynamışlardır. Aynı süreçte kontrol

grubu olarak belirlenen 4/C sınıfında ise noktalama işaretleri geleneksel öğretim yöntemiyle işlenmiştir. Uygulanan süreç tablo 3.6.'da verilmiştir.

Tablo 3.6. Deney ve Kontrol Gruplarına Uygulanan Deneysel İşlemler

<i>Gruplar</i>	<i>Ön test</i>	<i>Uygulama</i>	<i>Son test</i>
Deney Grubu	Noktalama İşaretleri Uygulama Metni (NİUM)	Noktalama işaretleri konusunun eğitsel oyunlar ile işlenmesi (12 hafta)	Noktalama İşaretleri Uygulama Metni (NİUM)
Kontrol Grubu		Noktalama işaretleri konusunun geleneksel öğretmen merkezli öğretim yöntemiyle işlenmesi (12 hafta)	Noktalama İşaretleri Uygulama Metni (NİUM)

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın uygulama aşamasında veriler toplanırken sırasıyla takip edilen yollar şu şekildedir:

1. Aynı okula devam eden, düzey ve sayı bakımından birbirine denk iki sınıf çalışma grupları olarak belirlenmiştir.
2. Araştırmacı tarafından geliştirilen ve çalışma gruplarına uygulanacak olan ön test ile son test ölçümlerinde kullanılacak olan Noktalama İşaretleri Uygulama Metni (NİUM) bir Türkçe öğretmeni, bir sınıf öğretmeni, bir de akademisyen görüşü alınarak metnin araştırma için uygun olduğuna karar verilmiştir.
3. Uygulama sırasında noktalama işaretlerinin anlatımına yönelik olarak kullanılmak üzere 12 adet eğitsel oyun araştırmacı tarafından yazılmıştır. Bir Türkçe öğretmeni,

bir sınıf öğretmeni, bir de akademisyen görüşüne başvurularak bu eğitsel oyunların araştırma için uygun olduğu belirlenmiştir. Eğitsel oyunların programda yer alan noktalama işaretlerinin 4. Sınıf düzeyinde en sık kullanıldığı yerlerle ilgili olmasına özen gösterilmiştir.

4. Eğitsel oyunlarda kullanılacak araç-gereçler belirlenerek araştırmacı tarafından kullanıma hazır duruma getirilmiştir.

5. Uygulamalar belirlenen ilkokulda görev yapan 4/E sınıfının öğretmeni tarafından yürütülmüştür.

6. Ön test metni her iki sınıfta da 1. Dönemin başında aynı ders saatinde sınıf öğretmenleri tarafından öğrencilere uygulanmıştır.

7. Ön test ölçümü tamamlanıp değerlendirildikten sonra deney grubu öğrencileri süreç hakkında bilgilendirilerek uygulama aşamasına geçilmiştir. 12 hafta süre ile 4/E Sınıfı öğretmeni tarafından öğrencilere noktalama işaretleri eğitsel oyunlarla kavratılırken, kontrol grubu öğrencilerine aynı noktalama işaretleri 4/C sınıf öğretmeni tarafından Türkçe Öğretim Programında yer alan etkinlikler doğrultusunda anlatılmıştır.

8. 12 haftalık süre sonunda deney ve kontrol gruplarına aynı ölçek son test olarak tekrar uygulanmıştır.

9. Araştırmada elde edilen veriler istatistiksel bir paket programı kullanılarak analiz edilerek, araştırmanın amacı ve alt problemleri doğrultusunda yorumlar yapılmıştır.

3.4. Verilerin Toplanması

Bu araştırmada deney ve kontrol gruplarının noktalama işaretlerini kullanma becerilerini belirlemek için araştırmacı tarafından geliştirilen Noktalama İşaretlerini Uygulama Metni (NİUM) kullanılmıştır. (Bkz: Ek-4.). NİUM, araştırmacı tarafından Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programına uygun olarak 4. sınıf öğrencilerinin noktalama işaretlerini kullanmasına yönelik bir metinden oluşturulmuştur. Uygulama metni oluşturulurken öncelikle araştırmacı tarafından bir metin yazılmıştır. Bu metnin geçerliliğini ve güvenilirliğini belirlemek için 1 sınıf öğretmeni, 1 Türkçe öğretmeni, 1 de alan uzmanı akademisyen tarafından incelenmiş ve sonuçta metinde yer alan

anlatım bozuklukları ile cümle içerisinde kullanımının uygun olmadığı düşünülen noktalama işaretlerinin çıkartılmasına karar verilmiştir. Araştırmacı tarafından metindeki düzeltmeler yapılarak metin son şeklini almıştır. NİUM, deney ve kontrol grubundaki öğrencilere ön test ve uygulama sonrasında son test olarak uygulanmıştır.

3.5. Öğretim Yöntemleri ve Uygulanması

Deney grubu öğrencilerine eğitsel oyunlarla noktalama işaretlerinin öğretimi aşamaları ile kontrol grubu öğrencilerine Türkçe Dersi Öğretim Programı doğrultusunda noktalama işaretlerinin öğretimi süreci aşağıda açıklanmıştır.

3.5.1. Deney Grubu Öğrencilerine Eğitsel Oyunlarla Noktalama İşaretleri Öğretimi

Araştırmacı tarafından geliştirilen ve deney grubunun sınıf öğretmeni tarafından uygulanan eğitsel oyunlar aracılığıyla deney grubu öğrencilerine noktalama işaretleri kullanma becerileri kazandırılmaya çalışılmıştır.

Sınıf öğretmeni tarafından deney grubu öğrencilerine noktalama işaretlerinin önemi hakkında bilgi verilerek, NİUM ön test olarak uygulanmış ve 12 hafta sonra bu ölçeğin tekrar uygulanacağı söylenmiştir. Bu doğrultuda uygulanacak eğitsel oyunlar ile ilgili deney grubu öğrencilerinin motivasyonu sağlanmıştır.

Eğitsel oyunların uygulanma sırası Türkçe dersi (1-8. Sınıflar) noktalama işaretleriyle ilgili 1., 2., 3. ve 4. sınıf kazanımlarına ve 4. sınıf çalışma kitabındaki noktalama işaretleriyle ilgili etkinliklerin uygulanma sırasına dikkat edilerek düzenlenmiştir. Çalışmada kullanılan eğitsel oyunların haftalara göre dağılımı şu şekildedir:

1. Hafta: Deney grubu öğrencilerine “Nokta Atışı” oyunu oynatılmıştır. Konuyla ilgili noktalama işareti noktadır.

2. Hafta: Deney grubu öğrencilerine “Kırmızı Elma-Yeşil Elma” oyunu oynatılmıştır. Konuyla ilgili noktalama işareti virgüldür.

3. Hafta: Deney grubu öğrencilerine “Bil Bakalım” oyunu oynatılmıştır. Konuyla ilgili noktalama işareti soru işaretidir.

4. Hafta: Deney grubu öğrencilerine “Cümleyi Duydum” oyunu oynatılmıştır. Konuyla ilgili noktalama işareti ünlem işaretidir.

5. Hafta: Deney grubu öğrencilerine “Kâğıt Çekme” oyunu oynatılmıştır. Konuyla ilgili noktalama işareti yay ayrıçtır.

6. Hafta: Deney grubu öğrencilerine “Tatlı Yiyelim Tatlı Konuşalım” oyunu oynatılmıştır. Konuyla ilgili noktalama işareti konuşma çizgisidir.

7. Hafta: Deney grubu öğrencilerine “Doğru Söze Ne Denir” oyunu oynatılmıştır. Konuyla ilgili noktalama işareti tırnak işaretidir.

8. Hafta: Deney grubu öğrencilerine “Çember” oyunu oynatılmıştır. Konuyla ilgili noktalama işareti iki noktadır.

9. Hafta: Deney grubu öğrencilerine “Balonum Bende Kalsın” oyunu oynatılmıştır. Konuyla ilgili noktalama işareti kesme işaretidir.

10. Hafta: Deney grubu öğrencilerine “Üç Ayak” oyunu oynatılmıştır. Konuyla ilgili noktalama işareti üç noktadır.

11. Hafta: Deney grubu öğrencilerine “Elden Ele” oyunu oynatılmıştır. Konuyla ilgili noktalama işareti kısa çizgidir.

12. Hafta: Deney grubu öğrencilerine “Eğik Çubuklar” oyunu oynatılmıştır. Konuyla ilgili noktalama işareti eğik çizgidir.

Süreç sonunda öğrencilere NİUM, son test olarak uygulanmıştır.

3.5.2. Kontrol Grubu Öğrencilerine Yapılan Öğretim

Kontrol grubu öğrencilerine noktalama işaretleri hakkında bilgi verilerek, NİUM öğrencilere ön test olarak uygulanmıştır. Öğrencilere 12 hafta sonra bu ölçeğin tekrar uygulanacağı söylenmiştir. Noktalama işaretleri sınıf öğretmeni tarafından geleneksel

öğretim yöntemiyle Türkçe Öğretim Programı 4. sınıf kazanımlarına uygun olarak 12 hafta boyunca öğrencilere anlatılmıştır. Geleneksel öğretim yöntemi uygulanırken bilgi öğrencilere öğretmen tarafından iletilmiştir. Şöyle ki; düz anlatım, soru-cevap, tartışma gibi teknikler uygulanarak öğretmen öğrencilere konuyu anlatmış ve onlardan aldığı cevaplar doğrultusunda dersi yürütmüştür. Öğretmenin merkezde yer aldığı geleneksel öğretim yöntemiyle işlenen derste öğrenci daha çok pasif durumda olmuştur. Öğrencileri mevcut bilgiyi ezberlemeye yönelten, onların dikkatini kısa sürede dağıtabilen, öğrenciler arası iletişimin sınırlı olduğu; ancak daha çok kısa zamanda birçok şeyin anlatılabildiği bir yöntem olan geleneksel öğretim yöntemiyle işlenen süreç sonunda NİUM, son test olarak öğrencilere tekrar uygulanmıştır.

3.6. Verilerin Analizi

Araştırmada deney ve kontrol gruplarına ön test ve son test olarak uygulanan Noktalama İşaretleri Uygulama Metninden elde edilen veriler istatistiksel bir paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz yapılmadan önce söz konusu verilerin normal dağılım gösterip göstermediği incelenmiş ve elde edilen sonuç doğrultusunda, parametrik ya da parametrik olmayan istatistiklerden hangisinin kullanılacağı tespit edilmiştir. Grup büyüklüğü 50'den küçük olduğu için her iki gruptaki öğrencilerin ön test ve son test sonuçlarına Shapiro-Wilk normallik testi uygulanmıştır. Büyüköztürk (2018, s. 42), grup büyüklüğünün 50'den küçük olması hâlinde Shapiro-Wilk testinin puanların normalliğe uygun olup olmama durumunu incelemede kullanılan bir test olduğunu söylemektedir. Tablo 3.7'de Noktalama İşaretleri Uygulama Metni Testi Shapiro-Wilk Normallik testi sonuçları sunulmuştur.

Tablo 3.7. Deney ve Kontrol Grubunun NİUM Ön Test ve Son Test Puanlarının Shapiro-Wilk Normallik Testi Sonuçları

	<i>Gruplar</i>	<i>n</i>	<i>p</i>
NİUM Ön test	Deney	20	.136
	Kontrol	20	.793
NİUM Son test	Deney	20	.040
	Kontrol	20	.046

Tablo 3.7’de görüldüğü gibi, deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin NİUM ön test puan verilerinin incelenmesi sonucu elde edilen değerler .05’ten büyük olduğu için bu anlamlılık düzeyinde puanların normal dağılım gösterdiği, son test puanlarının ise .05’ten küçük olduğu için bu anlamlılık düzeyinde puanların normal dağılım göstermediği sonucuna varılmıştır.

Araştırmada verilerin normal dağılıma uygunluk göstermediği tespit edilen son test puanlarının analizinde parametrik olmayan istatistikler kullanılmıştır; çünkü parametrik teknikler ile ilgili varsayımlar karşılanamadığı hâlde bu tekniğin kullanımının sürdürülmesi, hatalı kararlar vermeye yol açabilmektedir (Büyüköztürk, Çokluk ve Köklü, 2011, s. 201). Bununla birlikte Can (2018, s. 25), “Parametrik testlerin sayıtlarının (bu testlerin yapılabilmesi için gereken normallik, homojenlik gibi koşulların) karşılanabilmesi için genel olarak veri sayısının 30’un üzerinde olması gerekmektedir.” demektedir. Bu durum dikkate alınarak, normal dağılım gösterdiği sonucuna ulaşılan ön test puanlarının analizinde de parametrik olmayan testler uygulanmıştır.

Deney ve kontrol grupları arasındaki karşılaştırmalar için parametrik olmayan istatistiklerden Mann Whitney U testi kullanılmıştır. “Mann Whitney U testi, ilişkisiz ölçümlerin söz konusu olduğu az denekli deneysel çalışmalarda puanların dağılımının normallik varsayımını karşılamadığı deneysel çalışmalarda sıklıkla kullanılır” (Büyüköztürk, 2018, s. 166).

Deney ve kontrol grubunun ön test-son test puan karşılaştırmalarında ise parametrik olmayan testler arasında bulunan Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi kullanılmıştır. Wilcoxon Uyumlu Çiftler İşaretli Sıralar Testi olarak da bilinen bu teknik şu şekilde ifade edilmiştir: “Wilcoxon Uyumlu Çiftler İşaretli Sıralar Testi ya da Wilcoxon t testi, bağımlı / ilişkili örneklem için t testinin parametrik olmayan karşılığıdır” (Büyüköztürk vd., 2011, s. 215).

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Çalışma Gruplarının Noktalama İşaretlerini Uygulama Bakımından Ön Testlerinin Karşılaştırılması

Deney grubu ile kontrol grubu arasında Noktalama İşaretleri Uygulama Metni ön test puanları bakımından başlangıçta fark olup olmadığını test etmek amacıyla Mann-Whitney U testi yapılmıştır.

Tablo 4.1. Deney ve Kontrol Grubunun NİUM Ön Test Puanlarının Mann-Whitney U Testi Sonuçları

<i>Grup</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ortalaması</i>	<i>Sıra Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>p</i>
Deney	20	20.48	409.50	199.50	.98
Kontrol	20	20.53	410.50		

Tablo 4.1. incelendiğinde, deney grubundaki öğrencilerle kontrol grubundaki öğrencilerin ön test puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir: $U=199.50$, $p>.05$. Sıra ortalamaları dikkate alındığında deney grubundaki öğrenciler ile kontrol grubundaki öğrencilerin deneysel işlemde önce aralarındaki puan farklılığının anlamlı olmadığı anlaşılmaktadır. Bu bulgu, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin puanlarının deneysel işlemde önce birbirine denk olduğunu göstermektedir.

4.2. Çalışma Gruplarının Noktalama İşaretlerini Uygulama Bakımından Son Testlerinin Karşılaştırılması

12 hafta süren deneysel çalışma sonucunda deney grubu ile kontrol grubu arasında Noktalama İşaretleri Uygulama Metni son test puanları bakımından fark olup olmadığını test etmek amacıyla Mann-Whitney U testi yapılmıştır.

Tablo 4.2. Deney ve Kontrol Grubunun NİUM Son Test Puanlarının Mann-Whitney U Testi Sonuçları

<i>Grup</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ortalaması</i>	<i>Sıra Toplamı</i>	<i>U</i>	<i>p</i>
Deney	20	25.25	505.00	105.00	.01
Kontrol	20	15.75	315.00		

Tablo 4.2. incelendiğinde, eğitsel oyunlara katılan öğrenciler ile böyle bir uygulamaya katılmayan öğrencilerin son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir: $U=105.00$, $p<.05$. Son test puanlarının sıra ortalamaları incelendiğinde ise gözlenen bu farkın deney grubu lehine olduğu görülmektedir.

Noktalama İşaretleri Uygulama Metninin son test puanlarının aritmetik ortalamaları incelendiğinde ise deney grubunun aritmetik ortalaması 72.6 iken kontrol grubunun aritmetik ortalaması 65.0 olarak tespit edilmiştir. Aritmetik ortalamaları göz önünde bulundurulduğunda deney ve kontrol grubunun arasındaki farkın deney grubu lehine olduğu görülmektedir.

Yukarıdaki bulgular incelendiğinde, eğitsel oyunlara katılan öğrencilerin, bu uygulamaya katılmayan öğrencilere göre noktalama işaretlerini kullanma becerilerinin daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu bulgular, eğitsel oyunların, öğrencilerin noktalama işaretlerini kullanma düzeylerini artırmada etkili olduğunu göstermektedir.

4.3. Kontrol Grubunun Noktalama İşaretlerini Uygulama Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması

Kontrol grubundaki öğrencilerin noktalama işaretlerini kullanma becerilerine yönelik ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığına ilişkin Wilcoxon işaretli sıralar testi uygulanmıştır.

Tablo 4.3. Kontrol Grubunun NIUM Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

<i>Son test-Ön test</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ortalaması</i>	<i>Sıra Toplamı</i>	<i>z</i>	<i>p</i>
Negatif Sıra	5	4.00	20.00	3.18*	.001
Pozitif Sıra	15	12.67	190.00		
Eşit	0	-	-		

* *Negatif sıralar temeline dayalı*

Tablo 4.3. incelendiğinde, kontrol grubu öğrencilerinin noktalama işaretleri uygulama metninden aldıkları deneysel işlem öncesi ve sonrası puanları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir: $z=3.18$, $p<.05$. Fark puanlarının sıra ortalaması ile toplamı incelendiğinde, gözlenen bu farkın pozitif sıralar, yani son test puanları lehine olduğu görülmektedir. Bu bulgu, uygulama süresince müdahale edilmeyen ve eğitim-öğretime Türkçe Dersi Öğretim Programındaki kazanımlara uygun olarak geleneksel yöntemlerle devam eden kontrol grubundaki öğrencilerin noktalama işaretlerini kullanma becerilerini artırmada olumlu yönde etki ettiğini göstermektedir.

4.4. Deney Grubunun Noktalama İşaretlerini Uygulama Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması

Deney grubundaki öğrencilerin deney öncesi ve sonrası noktalama işaretlerini kullanma becerilerinin anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine ilişkin Wilcoxon işaretli sıralar testi uygulanmıştır.

Tablo 4.4. Deney Grubunun NIUM Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

<i>Son test-Ön test</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ortalaması</i>	<i>Sıra Toplamı</i>	<i>z</i>	<i>p</i>
Negatif Sıra	0	.00	.00	3.92*	.001
Pozitif Sıra	20	10.50	210.00		
Eşit	0	-	-		

* *Negatif sıralar temeline dayalı*

Tablo 4.4. incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin noktalama işaretleri uygulama metninden aldıkları deney öncesi ve sonrası puanları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir: $z=3.92$, $p<.05$. Fark puanlarının sıra ortalaması ile toplamları dikkate alındığında, gözlenen bu farkın pozitif sıralar, yani son test puanları lehine olduğu görülmektedir. Bu bulgu, uygulanan eğitsel oyunların öğrencilerin noktalama işaretlerini kullanma becerilerini geliştirmede önemli bir etkisinin olduğunu göstermektedir.

4.4.1. Deney Grubunun Noktayı Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması

Deney grubundaki öğrencilerin deneysel işlem öncesi ve sonrası nokta kullanma becerilerinin karşılaştırılmasına ilişkin verilere Tablo 4.5.'te yer verilmiştir.

Tablo 4.5. Deney Grubunun NIUM “Nokta” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

<i>Son test-Ön test</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ortalaması</i>	<i>Sıra Toplamı</i>	<i>z</i>	<i>p</i>
Negatif Sıra	0	.00	.00	3.93*	.001
Pozitif Sıra	20	10.50	210.00		
Eşit	0	-	-		

* Negatif sıralar temeline dayalı

Tablo 4.5. incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin noktalama işaretleri uygulama metni nokta ön test ve son test puanları arasında yüksek düzeyde anlamlı bir fark olduğu görülmektedir: $z=3.93$, $p<.05$. Bu bulgu, eğitsel oyunların öğrencilerin noktayı kullanma becerisine önemli bir etkisinin olduğunu göstermektedir.

4.4.2. Deney Grubunun Virgülü Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması

Tablo 4.6.’da, deney grubu öğrencilerinin deneysel işlem öncesi ve sonrası virgül kullanma becerilerinin karşılaştırılmasına ilişkin verilerine yer verilmiştir.

Tablo 4.6. Deney Grubunun NIUM “Virgül” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

<i>Son test-Ön test</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ortalaması</i>	<i>Sıra Toplamı</i>	<i>z</i>	<i>p</i>
Negatif Sıra	0	.00	.00	3.76*	.001
Pozitif Sıra	18	9.50	171.00		
Eşit	2	-	-		

*Negatif sıralar temeline dayalı

Tablo 4.6. incelendiğinde, deney grubunun noktalama işaretleri uygulama metninden aldıkları virgül ön test ve son test puanları arasında yüksek düzeyde anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($z=3.76$, $p<.05$). Fark puanların sıra ortalaması ve toplamları dikkate alındığında, gözlenen bu farkın son test lehinde olduğu görülmektedir. Bu bulgu, uygulanan eğitsel oyunların öğrencilerin virgülü kullanma becerilerini geliştirmede önemli bir etkisinin olduğunu göstermektedir.

4.4.3. Deney Grubunun Soru İşaretini Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması

Deney grubu öğrencilerinin deneysel işlem öncesi ve sonrası soru işareti kullanma becerilerinin karşılaştırılmasına ilişkin verilere Tablo 4.7.'de yer verilmiştir.

Tablo 4.7. Deney Grubunun NIUM “Soru İşareti” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları

<i>Son test-Ön test</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ortalaması</i>	<i>Sıra Toplamı</i>	<i>z</i>	<i>p</i>
Negatif Sıra	2	5.50	11.00	2.88*	.004
Pozitif Sıra	13	8.38	109.00		
Eşit	5	-	-		

* *Negatif sıralar temeline dayalı*

Tablo 4.7. incelendiğinde, araştırmaya katılan deney grubu öğrencilerinin noktalama işareti uygulama metninden aldıkları deney öncesi ve sonrası soru işareti puanları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir: $z=2.88$, $p<.05$. Fark puanlarının sıra ortalaması ve toplamları göz önünde bulundurulduğunda, söz konusu farkın son test puanı lehinde olduğu görülmektedir. Bu bulgu, uygulanan eğitsel oyunların öğrencilerin soru işaretini kullanma becerilerini geliştirmede önemli bir etkisinin olduğunu göstermektedir.

4.4.4. Deney Grubunun Ünlem İşareti Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması

Tablo 4.8. incelendiğinde, deney grubu öğrencilerinin deneysel işlem öncesi ve sonrası ünlem işareti kullanma becerilerinin karşılaştırılmasına ilişkin verilerine yer verilmiştir.

Tablo 4.8. Deney Grubunun NİUM “ Ünlem İşareti” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları

<i>Son test-Ön test</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ortalaması</i>	<i>Sıra Toplamı</i>	<i>z</i>	<i>p</i>
Negatif Sıra	0	.00	.00	2.00*	.04
Pozitif Sıra	4	2.50	10.00		
Eşit	16	-	-		

* Negatif sıralar temeline dayalı

Tablo 4.8 incelendiğinde, deney grubu öğrencilerinin deney öncesi ve sonrası ünlem işareti kullanma becerilerinin anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir: $z=2.00$, $p<.05$. Bu bulgu, eğitsel oyunların öğrencilerin ünlem işareti kullanma becerilerini geliştirmede olumlu bir etkisinin olduğunu göstermektedir.

4.4.5. Deney Grubunun Yay Ayracı Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması

Deney grubunun ön test son test yay ayraç kullanma becerileri arasında anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine ilişkin Wilcoxon işaretili sıralar testi sonuçları Tablo 4.9.'da verilmiştir.

Tablo 4.9. Deney Grubunun NİUM “Yay Ayraç” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları

<i>Son test-Ön test</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ortalaması</i>	<i>Sıra Toplamı</i>	<i>z</i>	<i>p</i>
Negatif Sıra	0	.00	.00	2.00*	.04
Pozitif Sıra	4	2.50	10.00		
Eşit	16	-	-		

* *Negatif sıralar temeline dayalı*

Tablo 4.9. incelendiğinde, çalışmaya katılan deney grubu öğrencilerinin noktalama işareti metninden aldıkları deney öncesi ve sonrası yay ayraç puanları arasında anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir: $z=2.00$, $p<.05$. Bu bulgu, eğitsel oyunların öğrencilerin yay ayraç kullanma becerilerini geliştirmede olumlu bir etkisinin olduğunu göstermektedir.

4.4.6. Deney Grubunun Uzun Çizgiyi (Konuşma Çizgisi) Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması

Deney grubu öğrencilerinin noktalama işaretleri uygulama metni uzun çizgi puanlarına ait ön test ve son test puanlarının anlamlılığına ilişkin Wilcoxon işaretili sıralar testi sonuçları Tablo 4.10.’da verilmiştir.

Tablo 4.10. Deney Grubunun NIUM “Uzun Çizgi” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

<i>Son test-Ön test</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ortalaması</i>	<i>Sıra Toplamı</i>	<i>z</i>	<i>p</i>
Negatif Sıra	1	3.00	3.00	3.00*	.003
Pozitif Sıra	12	7.33	88.00		
Eşit	7	-	-		

**Negatif sıralar temeline dayalı*

Tablo 4.10. incelendiğinde, deney grubundaki öğrencilerin noktalama işaretleri uygulama metninden aldıkları deney öncesi ve sonrası uzun çizgi puanları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir: $z=3.00$, $p<.05$. Bu bulgu, eğitsel oyunların öğrencilerin uzun çizgi kullanma becerilerini geliştirmede önemli bir etkisinin olduğunu göstermektedir.

4.4.7. Deney Grubunun Tırnak İşaretini Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması

Deney grubundaki öğrencilerin deneysel işlem öncesi ve sonrası tırnak işareti kullanma becerilerinin karşılaştırılmasına ilişkin veriler Tablo 4.11.’de verilmiştir.

Tablo 4.11. Deney Grubunun NIUM “Tırnak İşareti” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

<i>Son test-Ön test</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ortalaması</i>	<i>Sıra Toplamı</i>	<i>z</i>	<i>p</i>
Negatif Sıra	2	2.00	4.00	2.41*	.016
Pozitif Sıra	8	6.38	51.00		
Eşit	10	-	-		

**Negatif sıralar temeline dayalı*

Tablo 4.11. incelendiğinde, deney grubundaki öğrencilerin noktalama işaretleri uygulama metnindeki tırnak işareti ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir: $z=2.41$, $p<.05$. Bu bulguya göre, eğitsel oyunlar öğrencilerin tırnak işareti kullanma becerilerini geliştirmede önemli bir rol oynamıştır.

4.4.8. Deney Grubunun İki Noktayı Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması

Deney grubu öğrencilerinin noktalama işaretleri uygulama metni iki nokta puanlarına ilişkin ön test ve son test puanlarının anlamlılığına ilişkin Wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları Tablo 4.12.'de verilmiştir.

Tablo 4.12. Deney Grubunun NİUM “İki Nokta” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

<i>Son test-Ön test</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ortalaması</i>	<i>Sıra Toplamı</i>	<i>z</i>	<i>p</i>
Negatif Sıra	0	.00	.00	2.83*	.005
Pozitif Sıra	10	5.50	55.00		
Eşit	10	-	-		

* *Negatif sıralar temeline dayalı*

Tablo 4.12. incelendiğinde, deney grubundaki öğrencilerin noktalama işaretleri uygulama metninden aldıkları deney öncesi ve sonrası iki nokta puanları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir: $z=2.83$, $p<.05$. Fark puanlarının sıra ortalaması ile toplamları incelendiğinde, bu farkın son test puanı lehinde olduğu görülmektedir. Bu bulgulara göre, eğitsel oyunların öğrencilerin iki noktayı kullanma düzeylerini artırmada önemli bir etkisinin olduğu söylenebilir.

4.4.9. Deney Grubunun Kesme İşaretini Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması

Deney grubundaki öğrencilerin noktalama işaretleri uygulama metninden aldıkları deney öncesi ve sonrası kesme işareti kullanma becerilerinin anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine ilişkin Wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları tablo 4.13.'te gösterilmiştir.

Tablo 4.13. Deney Grubunun NIUM “Kesme İşareti” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

<i>Son test-Ön test</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ortalaması</i>	<i>Sıra Toplamı</i>	<i>z</i>	<i>p</i>
Negatif Sıra	1	6.00	6.00	1.40*	.161
Pozitif Sıra	6	3.67	22.00		
Eşit	13	-	-		

**Negatif sıralar temeline dayalı*

Tablo 4.13. incelendiğinde, deney grubundaki öğrencilerin noktalama işaretleri uygulama metnindeki kesme işareti ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir: $z=1.40$, $p>.05$. Bu bulguya göre, eğitsel oyunlar öğrencilerin kesme işaretini kullanma becerilerini geliştirmede etkili olmamıştır.

4.4.10. Deney Grubunun Üç Noktayı Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması

Deney grubu öğrencilerinin deney öncesi ve sonrası üç nokta kullanma becerilerinin karşılaştırılmasına ilişkin Wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçlarına Tablo 4.14.'te yer verilmiştir.

Tablo 4.14. Deney Grubunun NIUM “Üç Nokta” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

<i>Son test-Ön test</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ortalaması</i>	<i>Sıra Toplamı</i>	<i>z</i>	<i>p</i>
Negatif Sıra	0	.00	.00	1.63*	.102
Pozitif Sıra	3	2.00	6.00		
Eşit	17	-	-		

**Negatif Sıralar Temeline Dayalı*

Tablo 4.14. incelendiğinde, deney grubundaki öğrencilerin noktalama işaretleri uygulama metnindeki üç nokta ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir: $z=1.63$, $p>.05$. Fark puanlarının sıra ortalaması ve toplamı incelendiğinde, gözlenen bu farkın pozitif sıralar, yani son test lehine olduğu görülse de bu fark anlamlı değildir.

4.4.11. Deney Grubunun Kısa Çizgiyi Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması

Deney grubu öğrencilerinin noktalama işaretleri uygulama metni kısa çizgi puanlarına ilişkin ön test ve son test puanlarının anlamlılığına ilişkin Wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları Tablo 4.15.’te verilmiştir.

Tablo 4.15. Deney Grubunun NIUM “Kısa Çizgi” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları

<i>Son test-Ön test</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ortalaması</i>	<i>Sıra Toplamı</i>	<i>z</i>	<i>p</i>
Negatif Sıra	0	.00	.00	2.91*	.004
Pozitif Sıra	10	5.50	55.00		
Eşit	10	-	-		

**Negatif sıralar temeline dayalı*

Tablo 4.15. incelendiğinde, deney grubundaki öğrencilerin noktalama işaretleri uygulama metninden aldıkları deneysel işlem öncesi ve sonrası kısa çizgi puanları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir: $z=2.91$, $p<.05$. Bu bulguya göre, eğitsel oyunların öğrencilerin kısa çizgi kullanma becerilerini artırmada önemli bir etkisinin olduğu söylenebilir.

4.4.12. Deney Grubunun Eğik Çizgiyi Kullanma Becerisi Bakımından Ön Testleri ile Son Testlerinin Karşılaştırılması

Tablo 4.16.’da, deney grubu öğrencilerinin deneysel işlem öncesi ve sonrası eğik çizgi kullanma becerilerinin karşılaştırılmasına ilişkin verilere yer verilmiştir.

Tablo 4.16. Deney Grubunun NIUM “Eğik Çizgi” Ön Test ve Son Test Puanlarının Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları

<i>Son test-Ön test</i>	<i>n</i>	<i>Sıra Ortalaması</i>	<i>Sıra Toplamı</i>	<i>z</i>	<i>p</i>
Negatif Sıra	0	.00	.00	2.64*	.008
Pozitif Sıra	7	4.00	28.00		
Eşit	13	-	-		

** Negatif sıralar temeline dayalı*

Tablo 4.16. incelendiğinde, deney grubundaki öğrencilerin noktalama işaretleri uygulama metninden aldıkları eğik çizgi puanları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir: $z=2.64$, $p<.05$. Fark puanlarının sıra ortalaması ve toplamları incelendiğinde, gözlenen bu farkın pozitif sıralar, yani son test lehine olduğu görülmektedir. Bu bulgulara göre, eğitsel oyunların öğrencilerin eğik çizgi kullanma becerilerini geliştirmede önemli bir etkisinin olduğu söylenebilir.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma

Bu bölümde, araştırmanın alt problemleri kapsamında ulaşılan sonuçlara ve bu sonuçlarla birlikte araştırmadan elde edilen bulgulara yönelik tartışmalara yer verilmiştir.

- Eğitsel oyunların ilkökul 4. sınıf öğrencilerinin İlkokul ve Ortaokul Türkçe Dersi (1- 8. Sınıflar) Öğretim Programında belirtilen noktalama işaretlerini kullanma becerilerine etkisini tespit etmek için gerçekleştirilen bu çalışmada, deney ve kontrol grubundaki öğrencilere deneysel işlemde önce ön test uygulanmış ve her iki gruptaki öğrencilerin puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı ($U= 199.50, p> .05$) görülmüştür. Her iki gruptaki öğrenciler arasında sosyo-kültürel yönden bir fark olmadığı için deneysel işlem öncesinde grupların birbirine denk olması beklenen bir sonuçtur.
- Deney ve kontrol grubundaki öğrencilere deneysel işlemde sonra son test uygulanmış ve eğitsel oyunlara katılan öğrenciler ile eğitim sürecinde geleneksel yöntemle öğretime devam eden öğrenciler arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğu ($U=105.00, p<.05$) tespit edilmiştir. Bu bulgu, eğitsel oyunların öğrencilerin noktalama işaretlerini kullanma düzeylerini artırmada etkili olduğunu göstermektedir. Eğitsel oyunların etkisini konu alan diğer araştırmalar da bu sonucu desteklemektedir.

Gülsoy (2013), 6. sınıf öğrencilerinin kelime hazinesini geliştirmede eğitsel oyunların etkisini araştırmıştır. Araştırma sonucunda, eğitsel oyunların kullanıldığı deney grubunun geleneksel öğretimin uygulandığı kontrol grubuna göre daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Altun (2013), düzenli olarak uygulanan eğitsel oyun programının, 11-12 yaş grubu çocuklarda problem çözme becerisi üzerine etkisini incelemiştir. 10 hafta süresince deney grubu öğrencilerine oyun programı uygulanmış ve eğitsel oyunların 11-12 yaş grubu çocuklarda cinsiyet ve yaş unsuru gözetmeksizin problem çözme becerisini geliştirdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Eltem (2018), fen bilimleri dersinde “Maddenin Yapısı ve Özellikleri” ünitesinin öğretiminde eğitsel oyunların kullandığı eğitsel oyun etkinliklerinin öğrencilerin akademik başarılarına, tutumlarına ve görüşlerine etkisini incelemiştir. 7. sınıflarda “Maddenin Yapısı ve Özellikleri” ünitesinde 8 haftada gerçekleştirilen araştırma sonucunda, eğitsel oyun ağırlıklı ders yapılan grupta fen bilimleri dersi lehine olumlu tutum geliştirdikleri ve eğitsel oyunların oynandığı grupta akademik başarının daha fazla olduğu sonucuna varılmıştır.

- Kontrol grubundaki öğrencilerin noktalama işaretlerini uygulama becerilerine yönelik ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğu ($z=3.18$, $p<.05$) görülmektedir. Alanyazında ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin zihinsel sözlüğünü geliştirmede eğitsel oyunların etkisini inceleyen Varan (2017), da kontrol grubu öğrencilerinin ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğunu ($z=-3.574$, $p<0.05$) bulmuştur.
- Eğitsel oyunlarla öğretim yapılan deney grubundaki öğrencilerin ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğu ($z=3.92$, $p<.05$) görülmektedir. Fark puanlarının pozitif sıralar; yani son test puanları lehine olması, eğitsel oyunların öğrencilerin noktalama işaretlerini kullanma becerilerini geliştirmeleri üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğunu göstermektedir.
- Eğitsel oyunlarla öğretim yapılan deney grubundaki öğrencilerin “nokta” boyutu yönünden aldıkları ön test ve son test puanları arasında, deney sonrası lehine yüksek düzeyde anlamlı bir fark olduğu ($z=3.93$, $p<.05$) görülmektedir.

Bu bulguya göre, eğitsel oyunların öğrencilerin noktayı kullanma becerisine önemli bir etkisinin olduğu söylenebilir.

- Eğitsel oyunlarla öğretim yapılan deney grubundaki öğrencilerin “virgül” boyutu yönünden aldıkları ön test ve son test puanları arasında, son test lehine yüksek düzeyde anlamlı bir fark olduğu ($z=3.76$, $p<.05$) görülmektedir. Bu bulguya göre, uygulanan eğitsel oyunların öğrencilerin virgülü kullanma becerisine önemli bir etkisinin olduğu söylenebilir.
- Eğitsel oyunlarla öğretim yapılan deney grubundaki öğrencilerin “soru işareti” boyutu yönünden aldıkları ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğu ($z=2.88$, $p<.05$) ve söz konusu farkın son test lehine olduğu görülmektedir. Bu bulguya göre, eğitsel oyunların öğrencilerin soru işaretini kullanma becerilerini geliştirmede önemli bir etkisinin olduğu söylenebilir.
- Eğitsel oyunlarla öğretim yapılan deney grubu öğrencilerinin “ünlem işareti” boyutu yönünden aldıkları ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğu ($z=2.00$, $p<.05$) görülmektedir. Bu bulguya göre, eğitsel oyunların öğrencilerin ünlem işareti kullanma becerilerini geliştirmede olumlu bir etkisinin olduğu söylenebilir.
- Eğitsel oyunlarla öğretim yapılan deney grubu öğrencilerinin “yay ayraç” boyutu yönünden aldıkları ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğu ($z=2.00$, $p<.05$) görülmektedir. Bu bulguya göre, eğitsel oyunların öğrencilerin yay ayraç kullanma becerilerini geliştirmede olumlu bir etkisinin olduğu söylenebilir.
- Eğitsel oyunlarla öğretim yapılan deney grubu öğrencilerinin “uzun çizgi” boyutu yönünden aldıkları ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğu ($z=3.00$, $p<.05$) görülmektedir. Bu bulguya göre, eğitsel oyunların

öğrencilerin uzun çizgi kullanma becerilerini geliştirmede önemli bir etkisinin olduğu söylenebilir.

- Eğitsel oyunlarla öğretim yapılan deney grubu öğrencilerinin “tırnak işareti” boyutu yönünden aldıkları ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğu ($z=2.41, p<.05$) görülmektedir. Bu bulgu, eğitsel oyunların öğrencilerin tırnak işareti kullanma becerilerini geliştirmede önemli bir rol oynadığını göstermektedir.
- Eğitsel oyunlarla öğretim yapılan deney grubu öğrencilerinin “iki nokta” boyutu yönünden aldıkları ön test ve son test puanları arasında, son test lehine anlamlı bir fark olduğu ($z=2.83, p<.05$) görülmektedir. Bu bulguya göre, eğitsel oyunların öğrencilerin iki noktayı kullanma becerilerini geliştirmede önemli bir etkisinin olduğu söylenebilir.
- Eğitsel oyunlarla öğretim yapılan deney grubu öğrencilerinin “kesme işareti” boyutu yönünden aldıkları ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı ($z=1.40, p>.05$) görülmektedir. Bu bulguya göre, eğitsel oyunların öğrencilerin kesme işaretini kullanma becerilerini geliştirmede etkili olmadığı söylenebilir.
- Eğitsel oyunlarla öğretim yapılan deney grubu öğrencilerinin “üç nokta” boyutu yönünden aldıkları ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı ($z=1.63, p>.05$) görülmektedir. Bu bulguya göre, eğitsel oyunların öğrencilerin üç noktayı kullanma becerilerini geliştirmede etkili olmadığı söylenebilir.
- Eğitsel oyunlarla öğretim yapılan deney grubu öğrencilerinin “kısa çizgi” boyutu yönünden aldıkları ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğu ($z=2.91, p<.05$) görülmektedir. Bu bulguya göre, eğitsel oyunların

öğrencilerin kısa çizgiyi kullanma becerilerini artırmada önemli bir etkisinin olduğu söylenebilir.

- Eğitsel oyunlarla öğretim yapılan deney grubu öğrencilerinin “eğik çizgi” boyutu yönünden aldıkları ön test ve son test puanları arasında, son test lehine anlamlı bir fark olduğu ($z=2.64$, $p<.05$) görülmektedir. Bu bulguya göre, eğitsel oyunların öğrencilerin eğik çizgiyi kullanma becerilerini geliştirmede önemli bir etkisinin olduğu söylenebilir.

Araştırma sonucu elde edilen bulgular, sınıf öğretmenleri tarafından 4. sınıf Türkçe Dersi Öğretim Programına bağlı kalınarak geleneksel öğretimin uygulandığı kontrol grubundaki öğrencilerin noktalama işaretlerini kullanma becerilerinde bir artış olduğunu; ancak öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenmesine katkı sağlayan eğitsel oyunların öğretimde daha kalıcı ve etkili olduğunu göstermektedir.

Kısacası eğitsel oyunların uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin geleneksel yöntemin uygulandığı kontrol grubundaki öğrencilere göre daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Eğitsel oyunlar kullanılarak gerçekleştirilen diğer araştırmalar da bu araştırmanın sonuçlarını desteklemektedir (Canbay, 2012; Baştuğ 2015).

5.2. Öneriler

Bu bölümde, araştırmanın sonuçları doğrultusunda geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

- Bu çalışmada eğitsel oyunların öğrencilerin noktalama işaretlerini kullanma becerilerine etkisi araştırılmıştır. Çalışma Türkçe Öğretim Programı kapsamındaki başka konular ile de gerçekleştirilebilir.

- Bu çalışmada eğitsel oyunların öğrencilerin noktalama işaretlerini kullanma becerilerine etkisi ilkokul 4. sınıf seviyesi ile sınırlandırılmıştır. Çalışma diğer sınıf seviyelerinde de gerçekleştirilebilir.
- Bu çalışma, diğer derslerin içeriğine göre eğitsel oyunlar düzenlenerek/geliştirilerek ilkokulun bütün sınıf düzeylerinde uygulanabilir.
- Eğitsel oyunlarla öğretim gerçekleştirilmeden önce öğretmen tarafından oyunlar iyi planlanmalı, gerekli araç gereçler önceden hazır bulundurulmalıdır. Ayrıca öğretmenin ilgili konu hakkındaki donanımı eksiksiz olmalı ve konu ile eğitsel oyunun örtüşmesine özen göstermelidir.
- Öğrencilerin fiziksel ve zihinsel yeteneğinin gelişimine katkı sağlayan eğitsel oyunların eğitimde daha çok kullanılması sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

- Akandere, M. (2013). *Eğitici Okul Oyunları*. (genişletilmiş 4. baskı). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Aksoy, Ö. A. (1980). *Dil yanlışları*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Aktaş, Ş. ve Gündüz O. (2002). *Yazılı ve sözlü anlatım: kompozisyon sanatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Akyol, H. (2012). *Türkçe ilkokuma yazma öğretimi* (12. baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Altun, M. (2013). *Düzenli eğitsel oyun oynayan 11-12 yaş grubu çocuklarda problem çözme becerisinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Baştuğ, S. D. (2015). *Eğitsel oyunlarla desteklenen dikte etkinliklerinin öğrencilerin dikte becerilerine etkisinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Batur, Z., Akar, C., Tufan, B. S. ve Topbaşoğlu, N. (2016). İlkokul İkinci Sınıf Öğrencilerinin Noktalama İşaretlerini Kullanma Becerisi. *Uluslararası Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Dergisi*, 1(2), 46-60.
- Büyüköztürk Ş., Çokluk Ö., Köklü N. (2011). *Sosyal bilimler için istatistik*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş. (2018). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Can, A. (2018). *SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi*. (6. baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Canbay, İ. (2012). *Matematikte eğitsel oyunların 7. sınıf öğrencilerinin öz-düzenleyici öğrenme stratejileri, motivasyonel inançları ve akademik başarılarına etkisinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- Çağbayır, Y. (2007). *Orhun yazıtlarından günümüze Türkiye Türkçesinin söz varlığı Ötüken Türkçe sözlük*. (5. cilt). İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- Çakı, E. (2008). *Beşinci sınıf din kültürü ve ahlak bilgisi dersinde bir yöntem olarak drama tekniği*. Yüksek Lisans Tezi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Çangır, M. (2008). *İlköğretim din kültürü ve ahlak bilgisi derslerinde eğitsel oyun yönteminin uygulanma durumu (Tuzla örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Çetin, A. (2013). *İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin yazım ve noktalama kurallarını uygulama düzeyleri*. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Çetin, Ö. (2016). *Ortaokul öğrencilerinin matematiksel oyun geliştirme süreçlerinin başarı, tutum ve problem çözme stratejilerine etkisi*. Doktora Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Çiftçi, S. G. (2018). *Sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazma öğretimi ve bu süreçte kullanılan kitaplara yönelik görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Çoban, B. ve Nacar E. (2015). *Ortaokullarda eğitsel oyunlar*. (3. basım). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Demir, N. ve Yılmaz E. (2003). *Türk dili el kitabı*. (1. basım). Ankara: Grafiker Yayınları.
- Demirel, Ö. (1993). *Yabancı dil öğretimi: ilkeler, yöntemler, teknikler*. Ankara: Usem Yayınları.
- Demirel, Ö. (2005). *Eğitim sözlüğü*. (3. Baskı). Ankara: Pegem Yayınları.
- Doğan, A. (2013). *Büyük Türkçe Sözlük* (2. Baskı). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Doğan, D. M. (2014). *Doğan Büyük Türkçe Sözlük*. (25. basım). Ankara: Yazar Yayınları.
- Doğanay, A. (Editör). (2007). *Öğretim ilke ve yöntemleri* (2. basım). Ankara: Pegem A Yayıncılık.

- Eker, S. (2006). *Çağdaş Türk dili*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Eltem, Ö. (2018). *Fen bilimlerinde maddenin yapısı ve özellikleri ünitesinin öğretiminde eğitsel oyunların kullanılması*. Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Erdem, H. (2007). *Dokuzuncu sınıf öğrencilerinin yazım ve noktalama kurallarına ulaşma düzeyi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ergin, M. (1999). *Türk dil bilgisi*. İstanbul: Bayrak Basım Yayın Tanıtım.
- Ergin, S. (2009). *İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin noktalama işaretlerini kullanma becerileri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gençer, S. (2016). *Eğitsel oyunlarla hazırlanmış ortaokul 7. sınıf “yaşamımızdaki elektrik” ünitesinin öğretimin öğrenci başarısına etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Amasya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Amasya.
- Gülsoy, T. (2013). *6. sınıf öğrencilerinin kelime hazinesinin geliştirilmesinde eğitsel oyunların etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.
- İzci, G. (2013). *İlköğretim 5. Sınıf öğrencilerinin okumaya yönelik tutumları ile noktalama işaretlerini uygulama işaretlerini uygulama düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Kacı, O. (2015). *Okul öncesi 60-72 aylık dönem çocuğunun sosyal duygusal uyumda eğitsel oyunun etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Karagül, S. (2010). *İlköğretim 6-8. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersi öğretim programında belirtilen yazım ve noktalama kurallarını uygulayabilme düzeyi*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

- Karakoç Öztürk, B. ve Altuntaş İ. (2012). İlköğretim ikinci kademedeki konuşma eğitimine yönelik öğretmen görüşleri: Nitel bir çalışma, *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 1 (2), 343.
- Karasar, N. (2017). Bilimsel araştırma yöntemi. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kavcar, C., Oğuzkan F. ve Aksoy Ö. (2004). *Yazılı ve sözlü anlatım*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Kavcar, C., Oğuzkan F., Hasırcı S. (2016). *Türkçe öğretimi: Türkçe ve sınıf öğretmenleri için* (genişletilmiş 9. baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Keskinkılıç, K. ve Keskinkılıç S. B. (2005). *Türkçenin temel becerileri ve ses temelli cümle yöntemi ile ilkokuma yazma öğretimi* (2. baskı). Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Koçyiğit, S., Tuğluk M. N. ve Kök M. (2007). Çocuğun gelişim sürecinde eğitsel bir etkinlik olarak oyun/play as educational activity in the child's development process. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi* 16, 327.
- Koka, V. (2018). *Sosyal bilgiler dersinde kullanılan bilgisayar destekli eğitsel oyunların öğrencilerin ders başarısına olan etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2007). *MEGEP Çocuk gelişimi ve eğitimi oyun etkinlikleri-2*. <http://www.okulonceciyiz.biz/upload/oyun-etkinlikleri-2.pdf> adresinden 28 Ocak 2019'da alınmıştır.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2018). *Türkçe dersi öğretim programı*. <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=332> adresinden 11 Temmuz 2018'de alınmıştır.
- Öz, M. F. (2011). *Uygulamalı Türkçe öğretimi*. (4. baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Özkara, Y. (2007). *6+1 analitik yazma ve değerlendirme modelinin 5. Sınıf öğrencilerinin hikâye edici metin yazma becerilerini geliştirmeye etkisi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Sallabaş, M. E. (2007). *İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin kendini yazılı olarak ifade etme kazanımlarına ulaşma düzeyi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Sever, S. (2000). *Türkçe öğretimi ve tam öğrenme*. (3. baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Türk Dil Kurumu. (2011). *Türkçe Sözlük* (11. baskı). Ankara: TDK.
- Türk Dil Kurumu. (2018). *İmla Kılavuzu* http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=187 adresinden 26.11.2018 tarihinde alınmıştır.
- Türkkan, M. ve Burma B. (2007). *Türkçe sözlük (söyleniş yöneltimli)*. (2. baskı). İstanbul: Gendaş A.Ş.
- Ünalın, Ş. (2006). *Türkçe öğretimi*. (3. baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Varan, S. (2017). *İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin zihinsel sözlüğünü geliştirmede eğitsel oyunların etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- Yeşilkaya, İ. (2013). *7.sınıf sosyal bilgiler dersi "zaman içinde bilim" ünitesinin eğitsel oyun yöntemi ile öğretimi*. Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Yıldırım, B. (2015). *Eğitsel oyun ve dönüt-düzeltilmenin öğrenme düzeyi ve kalıcılığa etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Yıldız, C. (2003). *Türkçe öğretiminde alternatif yöntemler*. Ankara: Anı Yayıncılık.

EKLER

Ek-1. Bilgilendirilmiş Onam Formu

Bu formdaki imzam Burcu ALPARSLAN tarafından yürütülen ‘‘Eğitsel Oyunların İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Noktalama İşaretlerini Kullanma Becerilerine Etkisi’’ adlı çalışmaya katılmayı kabul ettiğimi gösterir. Bu araştırmadaki katılımım iki görüşme içermektedir. Araştırmacıyla birlikte ikinci görüşmenin gereksiz olduğuna karar verirse sadece bir tane görüşme yapılacaktır. Ayrıca bu araştırmaya katılmakla aşağıda belirtilenleri anladığımı da beyan ederim.

1. Ben araştırma için gönüllüyüm ve istediğim zaman bu araştırmadan çekilebilirim.
2. Araştırmada fiziksel ve psikolojik bir zarar içeren hiçbir risk yoktur.
3. Araştırmada vereceğim bilgiler gizli olacaktır ve bütün veriler araştırmacı tarafından toplanıp analiz edilecek ve Akdeniz Üniversitesi’nde 7 yıl saklandıktan sonra imha edilecektir.
4. Araştırma bittikten sonra istediğim takdirde araştırmanın bir özetini alabileceğim.

Ben,(isim) görüşme ve gözleme katılmayı kabul ederim.

Katılımcının İmzası:

Tarih

Ek-2. Eğitsel Oyunlar

MEB Türkçe Dersi Öğretim Programı (2018)'e göre noktalama işaretlerinin öğretimiyle ilgili 4. sınıf kazanımları şu şekildedir:

T.4.3. Okuma

Akıcı Okuma

T.4.3.1. Noktalama İşaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur.

T.4.4. Yazma

T.4.4.10. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır.

a) *Yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi, soru işareti, nokta, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi ve kesme işaretinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur.*

b) *Kitap, dergi, gezegen ve yıldız adlarının yazımı ile iki noktadan sonra büyük harf kullanıldığı belirtilir.*

T.4.4. 11. Yazdıklarını düzenler.

a) *Öğrenciler yazdıklarını dil bilgisi ve anlatım bozuklukları yönünden kontrol etmeye teşvik edilir.*

b) *Sınıf düzeyine uygun yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.*

(Her oyunun kuralı oyun başlangıcında öğrencilere açıklanacaktır.)

NOKTA

Oyunun Adı: Nokta Atışı

Öğretmen, sınıfa cümleleri oluşturan kelimelerin ayrı ayrı yazılı olduğu renkli kağıtlar ile bir tane top, topun sığacağı büyüklükte bir kova ve toplu iğne getirir. Öğretmen, topu göstererek bu topun “nokta”yı temsil ettiğini belirtir. Bir cümlenin yazılı olduğu kelime sayısı kadar öğrenciyi tahtaya çıkarır ve onların sırtlarına bu kâğıtları toplu iğne yardımıyla asarak arkadaşlarına sırtları dönük olacak şekilde karışık hâlde yan yana sıralar. Tahtaya çıkmayan öğrenciler arasından bir öğrenci seçerek bu öğrenciden karışık olarak verilen kelimeleri anlamlı ve kurallı bir şekilde sıralamasını ister.

Öğrenci kelimeleri sıralar ve ardından kovayı son kelimenin yanına koyar. Öğretmen tarafından doğru olduğu onaylandıktan sonra belirli bir mesafeden topu kovanın içine atar. Top kovanın içine girerse öğrenci bir puan kazanır ve yanına kadar atış yapmaya devam eder. Sonrasında öğretmen tarafından diğer öğrencilere cümle içinde “nokta” koyulması gereken başka bir yer olup olmadığı sorulur ve yok ise diğer cümleye geçilir. Ancak cümle içerisinde “nokta” kullanımını gerektiren başka bir yer (tarih, kısaltma vb.) var ise bunu doğru tespit eden öğrenci tahtaya bu kısmı yazar ve kovayı “nokta”nın konulması gereken yere bırakır. Belirlenen mesafeden atışını gerçekleştirir. Top kovanın içine girerse yine bir puan kazanır ve yanına kadar atış yapmaya devam eder. Etkinlik birkaç cümle ile her öğrencinin katılımının sağlanmasına özen gösterilecek şekilde devam eder. Etkinlik sonrasında en yüksek puanı alan öğrenci oyunu kazanır.

ÜNLEM İŞARETİ

Oyunun Adı: Cümleyi Duydum

Bu etkinlik için öğrenciler belirlenen bir alanda dağınık düzen alarak çömelirler. Öğretmen önceden belirlenen 20 cümleyi sırasıyla öğrencilere okutacağını ve diğerlerinin ünlem işaretini gerektiren cümleyi duyduklarında ünlem işaretinin çizgisi gibi dik durup, noktası gibi yeniden çömeleceklerini söyler. Böylelikle ünlem işaretinin görsel ifadesi de öğrencilerin zihinlerinde canlanır. Ünlem işareti gerektirmeyen tümceler sonunda ise çömeldikleri yerden kalkmayacakları ifade edilir. Oyun sırasında yanlış hareket eden öğrenciler oyunun dışına alınarak en son aşamaya gelen öğrenci, diğer öğrenciler tarafından alkışlanır.

SORU İŞARETİ

Oyunun Adı: Bil Bakalım

Öğrenciler iki eşit gruba ayrılır. Her grup önce bir lider seçer. Daha sonra öğrenciler soru işaretini kullanarak sınıf seviyesine uygun birer soru yazar ve grup liderine verir. Liderler soruları değişir. Öğretmen tarafından basit bir soru sorularak ilk yanıtlayan grubun lideri oyuna başlar ve kendi grubundaki öğrenciye diğer gruptaki öğrencinin hazırladığı soruyu sorar. Sorunun cevabının doğru olduğu soruyu soran kişi tarafından

onaylanırsa sıra aynı gruptaki diğer öğrenciye geçer. Soru bilinemezse sıra diğer gruba geçer. Soruları ilk bitiren grup oyunu kazanır.

VİRGÜL

Oyunun Adı: Kırmızı Elma-Yeşil Elma

Etkinlikte her öğrenciye kâğıttan hazırlanan birer tane elma şablonu dağıtılır. Her şablonda bir cümle yazılıdır. Bu cümlelerin içinde virgül kullanılması gereken elmalar, öğrenciler tarafından kırmızıya boyanarak uygun boşluğa bu noktalama işareti konur. “Virgül” kullanımının gerek olmadığı düşünülen cümlenin bulunduğu elma ise öğrencilerce yeşile boyanır. Daha sonra öğrenciler iki eşit gruba ayrılarak geniş kolda birbirine bakacak şekilde sıralanır. Baştaki öğrenci karşısındaki öğrenciye elmasının ne renk olduğunu sorar. Öğrenci önce cümlesini okur ve gerekçesiyle birlikte hangi renge boyadığını söyler. Yapılan açıklama öğretmen tarafından uygun bulunursa herkes tarafından alkışlanır. Eksikler ya da yanlış olduğu düşünülen bir ifade varsa öğretmen tarafından gerekli düzeltmeler yapılır. Etkinlik her öğrenci için bu şekilde devam eder. Elma şablonlarını doğru renge boyayan öğrenciler alkışlanır.

İKİ NOKTA

Oyunun Adı: Çember

Öğrenciler belirlenen alan içerisinde iki eşit gruba ayrılır ve arka arkaya sıraya dizilirler. Her grup kendi arasında bir lider seçer. Öğretmenin elinde bir basketbol topu vardır. Liderler sırayla birer basketbol atışı yaparlar. Topu çemberden geçiren liderin grubu oyuna başlama hakkı kazanır. İki lider de atış konusunda başarılı ya da başarısız olursa durum tekrarlanır. Oyuna başlamaya hak kazanan grubun öğrencisine öğretmen bir cümle ya da sözcük söyler. Öğretmen durakladığında ise öğrenci, “iki nokta” yı temsilen topu üst üste iki kez yere vurur ve öğretmenin söylediği tümce veya kelimeyi uygun bir açıklama cümlesiyle tamamlar. Öğretmen, öğrencinin söylediği ifadeyi uygun bulursa öğrenci, topu potaya atma hakkı kazanır. Top, çemberin içinden geçerse öğrenci, topu diğer gruptaki arkadaşına vererek kendi grubunun arka sırasına geçer. Atışı başarılı değil ise öğrenci yine topu diğer gruptaki arkadaşına verir; ancak

oyundan çıkar. Her öğrencinin etkinliğe katılımı tamamlandıktan sonra en çok öğrencisi kalan grup oyunu kazanır.

ÜÇ NOKTA

Oyunun Adı: Üç Ayak

Öğrenciler üç eşit gruba ayrılır ve her grubu temsil etmek üzere aynı ayakkabı numarasına sahip üç öğrenci belirlenir. Bu öğrenciler belirlenen hizada ayakta yan yana dururlar. Öğretmen, her gruba bir dosya kâğıdı dağıtır ve aralarından bir yazman belirlemelerini ister. Sonra tahtaya üç cümle yazar ve bu cümlelerin hangisinin sonunda “üç nokta”nın kullanılması gerektiğini sorarak gruplardan yazmalarını ister. Cevaplar yazıldıktan sonra aynı anda kâğıtlar kaldırılır. Doğru yanıt veren grupların temsilcileri üç ayak ileri gider. Yanlış yanıt veren grubun temsilcisi ise yerinde kalır. Bu durum üç kez tekrarlanır. Oyun sonunda en ileride olan temsilcinin grubu oyunu kazanır.

YAY AYRAÇ

Oyunun Adı: Kâğıt Çekme

Öğretmen içinde renkli kâğıtların olduğu küçük bir kavanozla sınıfa girer. Bu kâğıtlarda bazı sözcükler ve ifadeler yer almaktadır. Öğretmen tahtaya da öğrenci sayısı kadar kelime/söz yazar. Daha sonra öğrenciler eşit sayıda iki gruba ayrılır ve sırayla kavanozdan bir kâğıt çekerek kâğıttaki yazıyı okur. Her öğrenci, tahtadaki yazılardan uygun olanının yanına “yay ayraç” kullanarak okuduğu kelime ya da ifadeyi yazar. Etkinlik, bütün öğrencilerin katılımı tamamlandıca öğretmen tarafından değerlendirilir. En çok doğru yapan grup oyunu kazanır.

EĞİK ÇİZGİ

Oyunun Adı: Eğik Çubuklar

Öğrenciler dört eşit gruba ayrılır. Öğretmen her gruba birer adet büyük boy fon kartonu ile belirli sayıda kulak çubuğu verir. Kartonlarda dizeler, kelimeler, sayılar ve tarihler

bulunmaktadır. Her grup, “eğik çizgi”nin kullanılmasını düşündüğü boşluğa “kulak çubuğu” nu uygun şekilde yapıştırır. Etkinlik sonunda en çok doğru yapan grup oyunu kazanır.

TIRNAK İŞARETİ

Oyunun Adı: Doğru Söze Ne Denir?

Sınıftaki öğrencilerden bir ebe seçilir. Diğer öğrenciler belirlenen alanda derin kolda sıralanırlar. Ebe öğrenci arkadaşının kulağına bir cümle söyler. “Kulaktan kulağa” oyunundaki gibi en son öğrenciye bu cümle ulaşır. Sondaki öğrenci duyduğu cümleyi “tırnak işareti” içinde tahtaya yazarak bu noktalama işaretini kullanma gerekçesini açıklar. Sonra başa geçerek ebe olur ve kendi cümlesini arkadaşının kulağına söyler. Her öğrenci söz alıncaya kadar oyun bu şekilde devam eder. Cümleyi doğru söyleyen sondaki öğrenciler alkışlanır.

KESME İŞARETİ

Oyunun Adı: Balonum Bende Kalsın

Öğrenciler dört eşit gruba ayrılır ve her bir öğrenciye birer adet balon dağıtılır. Öğretmen, balonların kelimeleri temsil ettiğini belirtir. Öğrenciler bu balonları şişirerek uçlarını ip ile bağlar. Öğretmen tahtayı dört bölüme ayırarak her gruptan bir öğrenciyi balonuyla birlikte tahtaya çağırır. Her öğrenci kendisi için ayrılan bölüme öğretmenin dediği kelimeyi uygun yerde “kesme işareti”ni kullanarak yazar. Doğru yazamayan öğrencinin balonu tahtadaki arkadaşları tarafından patlatılır, öğrencinin hatasını düzelterek yeniden yazması sağlanır. Hatasız yazan öğrenci ise balonuyla birlikte yerine geçer. Etkinlik sonunda en çok balonu kalan grup oyunu kazanır.

KONUŞMA ÇİZGİSİ

Oyunun Adı: Tatlı Yiyelim Tatlı Konuşalım

Öğrenciler belirlenen alanda arka arkaya sıraya girerler. Öğretmenin elinde üzerlerine kürdan batırılmış lokumlar bulunmaktadır. Her öğrenci sırayla lokumunu yer, arkadaşlarına dönerek kürdanını yatay şekilde tutar ve bir cümle söyler. Daha sonra

söylediği cümleyi konuşma çizgisini kullanarak tahtaya yazar ve sırasına oturur. Söylenen cümleler birbirini tamamlayacak şekilde olmalıdır. Öğretmen, bütün cümleler tahtaya yazıldığında birbiriyle ilgisiz olan cümleleri siler. Geriye kalan cümleleri söyleyen öğrenciler tahtaya çıkarak cümlelerini okurlar. Bu öğrenciler sınıfça alkışlanır.

KISA ÇİZGİ

Oyunun Adı: Elden Ele

Öğrenciler dört eşit gruba ayrılır. Gruplar öncelikle kendi aralarında “kısa çizgi”nin nerelerde kullanıldığını tartışır. Daha sonra öğretmen her gruba bir karton verir. Onlardan konuyla ilgili bir dörtlük, slogan ve mektup yazmaları ile resim yapmalarını ister. Gruplar öğretmenin kendilerine verdiği etkinliğe başlar. Öğretmen belirli bir süre sonra etkinlikleri değiştirmelerini ister. Gruplar elden ele kartonları değiştirir. Her etkinliğe tüm gruplar katılır. Sonunda ise gruplar başladıkları etkinliği dramatize eder. Dramatize edilen her etkinlik öğrenciler tarafından alkışlarla puanlanır.

Ek-3. Eğitsel Oyunlarda Kullanılacak İfadeler

(Öğretmen öğrenci sayısına göre cümleleri çoğaltıp azaltabilir.)

“NOKTA ATIŞI” OYUNUNDA KULLANILACAK CÜMLELER

- Yılım ilk karı yağdı.
- Dr. Ali Bey geldi.
- Kardeşime sürpriz yapmak için yeni bir elbise alacağım.
- Kemal tatile gideceği için heyecanlıydı.
- Sınavda 1. oldum.
- Masaya beş bardak konulmuştu.
- Başarılı olmak için çok çalışmalıyız.
- Yarın 08.30’da görüşürüz.
- 05.03.1994 tarihinde doğdum.

“CÜMLEYİ DUYDUM” OYUNUNDA KULLANILACAK CÜMLELER

- Eyvah, süt taşı!
- Yaşasın! Maçı biz kazandık.
- Hangi okula gidiyorsun?
- Aman Allah’ım!
- İstanbul’a yarın gidecek.
- Annesi, ağlayan bebeği sakinleştirdi.
- Ay, elim yandı!
- Gülme diyorum sana! Gülme.
- Dün okula neden gelmedin?
- Misafirlerini büyük bir mutlulukla karşıladı.
- İmdat, yardım edin!
- Aman, dikkat et!
- Baharın gelişiyse gördüm uçan kuşları, yeşilin tonlarını...
- Hey! Buradayım.
- Bu konuda haksız mıyım sence?
- Yaz tatilinde köye gideceğiz.
- Haydi çocuklar, bunu başarabilirsiniz!
- Toplantıya gelenler arasında Murat Bey de var mıydı?
- Of, yine kazanamadım!
- Aman dikkat! Çukur var.

“KIRMIZI ELMA-YEŞİL ELMA” OYUNUNDA KULLANILACAK CÜMLELER

- Çantasına kitaplarını, defterlerini, dosyasını yerleştirdi.
- Kağıttan gemiler yapar, onları dereye yüzdürdü.

- Baban Ankara'dan uçakla mı gelecek?
- Sevgi ile Ayten iki iyi arkadaştır.
- Annem, birkaç gün sonra teyzemin yanına gidecek.
- Haydi, gidelim artık!
- Arkadaşlarıyla bahçede oyun oynamaktan büyük zevk alır.
- Ali, beni dinler misin lütfen?
- En sevdiğim arkadaşımı, öğretmenimi özledim.
- Sevgili öğrencilerim, hepinizi çok seviyorum.
- Hey gidi günler!
- Otobüsteki yol arkadaşımı unutmayacağım.
- Kadın merakla sordu: Kimi arıyorsunuz?
- Güzel, iyi niyetli bir kız çocuğuydu.
- Akın, Semih, Ulaş ve Burak aynı apartmanda oturuyorlardı.
- Hayri Bey sizi aradı.
- Cuma, cumartesi, pazar şehir dışında olacaktı.
- Tahsin'in öfkesi, Zekai'nin çilesi beni artık...
- Vakit nasıl geçti anlamadım.
- Merve arkadaşlarıyla oyunlar oynadı, şarkılar söyledi, şiirler okudu.

“ÇEMBER” OYUNUNDA KULLANILACAK CÜMLELER

- Arda dün eve gelmedi. Bunun nedeni:
- Avukat, başarısının sırrını şu şekilde açıklar:
- Çocuk üç şeye benzer:
- En sevdiğim sporcular:
- Bir karar verirken en çok şunu düşünürüm:
- Öğretmen çok sevdiği öğrencilerine dedi ki:
- Pınar, arkadaşına cevap verir:
- Annem pazardan şunları aldı:
- Çiçekçi kız:
- Zavallı çocuk yutkundu ve şöyle dedi:
- Meyvelerden sevdiklerim:
- Ahmet, oyunu kazanmanın sevinciyle arkadaşlarına şöyle dedi:
- Tam dışarı çıkacaktı ki sordu:
- Dedim:
- Doktor, hastasına mutlu haberi şu sözlerle verdi:
- Araştırma yapacağımız konular şunlar:
- İhtiyar, kadına bakarak mırıldandı:
- Samet:
- Başarılı olduğum dersler:
- Bahçede oynadığımız bir oyunda arkadaşım diyor ki:
- Ben dersi dikkatli dinlemediğim zaman öğretmenim şöyle derdi:
- Affedersiniz, kendimi size takdim edeyim:
- Çocuklar hep bir ağızdan şöyle dedi:
- Kerim sert bir sesle şunu söyledi:

- Babam bana yapmam gerekenleri şöyle sıraladı:
- O sırada Zeynep endişe içinde geldi:
- Okuduğum hikayenin ana düşüncesi:
- Annemin adı:
- Sabahleyin, Didem’e sordu:

“ÜÇ AYAK” OYUNUNDA KULLANILACAK CÜMLELER

(İlk cümlelerde ya da cümle içindeki noktalama işaretleri öğretmen tarafından yazılacak. Sadece ikinci cümledeki veya cümle sonundaki noktalama işareti verilmeyecek.)

- Bu sene ne çok şehir gezmişti Gülen: İstanbul, Kocaeli, Edirne...
- Soğuk su içtiği için boğazı ağrımış.
- Bize ne zaman geleceksiniz?
- Peki, bu konuda ne düşünüyorsunuz?
- Belki bir akşam ansızın gidecek, belki de...
- Sevim Hanım yardımsever, iyi kalpli bir insandı.
- “Tabağını uzatır mısın?” dedi annesi kızına.
- Şükran 28/08/2008 tarihinde doğmuştu.
- Bu ıssız sokakta saatlerce tek başına yürüdü, yürüdü, yürüdü...

“KAĞIT ÇEKME” OYUNUNDA KULLANILACAK İFADELER

- Cirit (at ile oynanan bir oyun)
- Yedigöller (Bolu/Abant)
- Bilim ve Sanat Merkezi (BİLSEM)
- Bütün mahalle (yaşlı-genç)
- Kuzeydoğu (KD)
- Nick (Nik)
- Hız sınırı (150 km/saat)
- Çiçek Sok. (Çiçek Sokağı)
- Çocuk —(Çok utanmıştır.)
- O tarihte (1990)
- Sınavdaki 7’nci soru (bir geometri sorusu)
- Tek başına (kimsesiz değildi aslında)
- Birçok enstrüman (piyano, keman, gitar...)
- Edward (Edvırt)
- Maliye (iki bina ötede)
- İstanbul Üniversitesi (İÜ)
- 8 Eylül’de (12.00-12.30)
- Mehmet Akif ERSOY (1873-1936)

- Prof. (Profesör)
- Yayın tarihi: 9 Ekim 2012 (İspanya)

“EĞİK ÇUBUKLAR” OYUNUNDA KULLANILACAK DİZELER, KELİMELER, SAYILAR VE TARİHLER

- Bu güzel aile, yeni evine 10 /10/2010 tarihinde taşınmıştı.
- Esmâ, 18/06/2016 tarihinde üniversiteden mezun olmuştu.
- Lale Sok. Sabır Apt. 4/6 Alanya/ANTALYA
- Tik tak, tik tak / Saat çalışıyor. / Haydi çocuklar / Okul açıldı, dersler başlıyor!
/ Tik tak, tik tak / Saat çalışıyor. / Şimdi çocuklar / Koşun iyiye, güzel günlere... (Burcu ALPARSLAN)

“BALONUM BENDE KALSIN” OYUNUNDA KULLANILACAK KELİMELER

- Orhan’ın
- Kurtuluş Savaşı’nı
- 16 Şubat 1986’da
- Türkiye’mizin
- Halide Hanım’a
- 2’nci

Ek-4. Noktalama İşaretleri Uygulama Metni

Metin

Sevgili öğrenciler,

Bu çalışma sizin noktalama işaretlerini kullanma becerinizi ölçmek için yapılmaktadır. Aşağıda size verilen metinde noktalama işaretleri kullanılmamıştır. Sizden noktalama işaretlerini metin üzerinde yay araç () içerisinde bulunan boşluklara yerleştirmeniz beklenmektedir. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim.

Burcu ALPARSLAN

Şubesi:

Cinsiyet: Kız () Erkek ()

ALİ () NİN SEVİNCİ

Ali () sabah uyanığında çok heyecanlıydı () Uzun zamandır bugünü ipe çekiyordu () Büyük bir neşeyle babasının yanına gitti ve ona sordu ()

() Babacığım () halamı almaya havaalanına beni de götüreceğine söz vermiştin () Unutmadın değil mi ()

Babası ()

() Elbette () kahvaltımızı yaptıktan sonra çıkarız yola () Hem halan için de sürpriz olur () çok sevinir ()

Ali mutlulukla masaya oturdu () İştahla annesinin fırından yeni çıkardığı sıca () çık börekleri yedi () siltünü içti () İçi içine sığmıyordu () Küçük kalbi yavru bir kuşun kanadı gibi pır pır ediyor () bir an önce yola çıkmak için sabırsızlanıyordu () Halası Figen Hanım () ı çok severdi Ali () Figen Hanım da Ali () yi çok sever () onu kendi çocuklarından ayırt etmezdi () Yeğenin doğduğu gün dönüşi aklındaydı () Ne var ki 2014 () ün Ocak ayında eşinin tayini başka bir şehre çıkınca taşınmak zorunda kalmış () yeğenini 3 () 5 yaşları arasında hiç görmemişti () Bu nedenle Ali () ye sık sık hediyeler gönderirdi () Öyle ki Ali paketlerin üzerindeki Kavaklıdere () Ankara yazısını okuma yazma bilmemesine rağmen ezberlemişti ()

Babası Ali () nin heyecandan yerinde duramadığını görünce onu daha fazla bekletmek istemeyerek () Haydi bakalım oğlum () kahvaltımızı da yaptığımızı göre artık gidebiliriz () () dedi () Ali kendisini uğurlayan annesini yanaklarından öptü ve hızla ayakkabılarını giyerek arabadaki yerini aldı () Sonunda aylardır beklediği yolculuğu başlamıştı işte ()

Ali ilk defa havaalanına gidecekti () Bu durum uzun süredir görmediği halasına kavuşacak olmanın sevincini ikiye katlıyordu () Acaba nasıl bir yerd havaalanı () Uçak () ları da görebilecek miydi () Yoksa sadece yine gökyüzüne bakınca mı selam söyleyecekti uçaklar kuşlara () Ya da () Zihninde sayısız soru döndü durdu () Neden sonra babasının sesiyle irkildi ()

() İşte geldik () Önce arabayı park edelim () sonra içeriye geçeriz ()

Arabayı park edip de havaalanının içine girdiklerinde gözlerine inanamadı Ali ()
() Aman Allah () ım () () dedi şaşkınlığını gizleyemeyerek () () Ne çok insan var
burada () () Başını diğer yana çevirdiğinde ise üzerinde yazıların () rakamların ve işaretlerin
olduğu parlak bir ekran dikkatini çekti () Babası Ali () nin soran gözlerle kendisine baktığını
fark edince () ekrana yaklaşarak açıkladı ()

() Bu mavi ekran () gelen uçakların piste inip inmediği hakkında bize bilgi verir
Ali () Örneğin halanın geldiği uçak inmiş () Şimdi onun geleceği kapının önüne doğru gidelim
de bekletmeyelim halanı ()

Kısa sürmesine rağmen () 45 dakika () bu yolculuk hiç bitmeyecekmiş gibi uzun gelmişti
Ali () ye () Şimdiyse halasının çıkacağı kapının önündeydiler () Birden kapı açıldı ve işte
karşılarda duruyordu halası () Büyük bir hasretle sarıldılar birbirlerine () Ali () nin babası
halasının valizlerini aldı eline () Halası Figen Hanım () ın elleri ise Ali () nin küçük
avuçlarını kavradı hemen () Ali () yi o kadar özlemişti ki sımsıkı tuttu yeğeninin elini ()
Ali () nin içi sevinç doluydu şimdi () Havaalanında uçakları göremese de halasına kavuşmuştu
nihayet () Az şey miydi bu () Kim bilir belki bir zaman sonra gökyüzünden kendisine göz
kırpan uçaklara binirdi o da () Kim bilir belki bir zaman sonra ()

Ek-5. Metnin Noktalama İşaretlerine Uygun Olarak Yazılmış Hâli

ALİ'NİN SEVİNCİ

Ali, sabah uyanığında çok heyecanlıydı. Uzun zamandır bugünü iple çekiyordu. Büyük bir neşeyle babasının yanına gitti ve ona sordu:

— Babacığım, halamı almaya havaalanına beni de götüreceğine söz vermiştin. Unutmadın değil mi?

Babası:

— Elbette, kahvaltımızı yaptıktan sonra çıkarız yola. Hem halan için de sürpriz olur, çok sevinir.

Ali mutlulukla masaya oturdu. İştahla annesinin fırından yeni çıkardığı sıcak börekleri yedi, sütünü içti. İçi içine sığmıyordu. Küçücük kalbi yavru bir kuşun kanadı gibi pır pır ediyor, bir an önce yola çıkmak için sabırsızlanıyordu. Halası Figen Hanım'ı çok severdi Ali. Figen Hanım da Ali'yi çok sever, onu kendi çocuklarından ayırt etmezdi. Yeğenin doğduğu gün dün gibi aklıdaydı. Ne var ki 2014'ün Ocak ayında eşinin tayini başka bir şehre çıkınca taşınmak zorunda kalmış, yeğenini 3-5 yaşları arasında hiç görememişti. Bu nedenle Ali'ye sık sık hediyeler gönderirdi. Öyle ki Ali paketlerin üzerindeki Kavaklıdere/Ankara yazısını okuma yazma bilmemesine rağmen ezberlemişti.

Babası Ali'nin heyecandan yerinde duramadığını görünce onu daha fazla bekletmek istemeyerek “Haydi bakalım oğlum, kahvaltımızı da yaptığımıza göre artık gidebiliriz.” dedi. Ali kendisini uğurlayan annesini yanaklarından öptü ve hızla ayakkabılarını giyerek arabadaki yerini aldı. Sonunda aylardır beklediği yolculuğu başlamıştı işte.

Ali ilk defa havaalanına gidecekti. Bu durum uzun süredir görmediği halasına kavuşacak olmanın sevincini ikiye katlıyordu. Acaba nasıl bir yerdi havaalanı? Uçakları da görebilecek miydi? Yoksa sadece yine gökyüzüne bakınca mı selam söyleyecekti uçaklar kuşlara? Ya da... Zihninde sayısız soru döndü durdu. Neden sonra babasının sesiyle irkildi:

— İşte geldik. Önce arabayı park edelim, sonra içeriye geçerez.

Arabayı park edip de havaalanının içine girdiklerinde gözlerine inanamadı Ali. “Aman Allah’ım!” dedi şaşkınlığını gizleyemeyerek. “Ne çok insan var burada!” Başını diğer yana çevirdiğinde ise üzerinde yazıların, rakamların ve işaretlerin olduğu parlak bir ekran dikkatini çekti. Babası Ali’nin soran gözlerle kendisine baktığını fark edince, ekrana yaklaşarak açıkladı:

— Bu mavi ekran, gelen uçakların piste inip inmediği hakkında bize bilgi verir Ali. Örneğin halanın geldiği uçak inmiş. Şimdi onun geleceği kapının önüne doğru gidelim de bekletmeyelim halanı.

Kısa sürmesine rağmen (45 dakika) bu yolculuk hiç bitmeyecekmiş gibi uzun gelmişti Ali’ye. Şimdiyse halasının çıkacağı kapının önündeydiler. Birden kapı açıldı ve işte karşılarında duruyordu halası. Büyük bir hasretle sarıldılar birbirlerine. Ali’nin babası halasının valizlerini aldı eline. Halası Figen Hanım’ın elleri ise Ali’nin küçük avuçlarını kavradı hemen. Ali’yi o kadar özlemişti ki sımsıkı tuttu yeğeninini elini. Ali’nin içi sevinç doluydu şimdi. Havaalanında uçakları göremese de halasına kavuşmuştu nihayet. Az şey miydi bu? Kim bilir belki bir zaman sonra gökyüzünden kendisine göz kırpan uçaklara binerdi o da. Kim bilir belki bir zaman sonra...

Ek-6. Deney Grubuna Ait Ders Planı Örneği

TÜRKÇE DERS PLANI 1. HAFTA

BÖLÜM I :

Dersin adı	TÜRKÇE
Sınıf	4
Temanın Adı/Metnin Adı	OKUMA KÜLTÜRÜ / KİTABIN BÜYÜSÜ (Şiir / İnşat Çalışması)
Konu	Noktalama İşaretleri (Nokta)
Önerilen Süre	1 ders saati

BÖLÜM II:

Öğrenci Kazanımları /Hedef ve Davranışlar	OKUMA: Akıcı Okuma T.4.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur. YAZMA: T.4.4.10. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır. T.4.4.11. Yazdıklarını düzenler.
Ünite Kavramları ve Sembolleri/Davranış Örüntüsü	
Güvenlik Önlemleri (Varsa):	
Öğretme-Öğrenme-Yöntem ve Teknikleri	Eğitsel oyun Oyunun Adı: Nokta Atışı
Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç, Gereçler ve Kaynakça	Cümleleri oluşturan kelimelerin ayrı ayrı yazılı olduğu renkli kâğıtlar, top, kova, toplu iğneler
ÖĞRETME-ÖĞRENME ETKİNLİKLERİ:	
• Dikkati Çekme	Öğretmen elinde renkli kâğıtlar, top, kova ve toplu iğnelerle gelir. Öğrencilere “Sizce bu araç gereçlerle derste nasıl bir etkinlik yapacağız?” sorusu ile derse dikkat çekilir.
• Güdüleme	“Nokta” ile ilgili bir oyun oynayacaklarını ve bu şekilde hem eğlenip hem daha iyi öğreneceklerini söyler.
• Gözden Geçirme	Bu derste noktayı doğru yerde kullanmanın önemini bir kez daha fark edeceğiz.
• Derse Geçiş	
<ul style="list-style-type: none">✓ Öğretmen “ Nokta Atışı” adlı bir oyun oynayacaklarını söyleyerek, söz konusu eğitsel oyunun nasıl oynanacağını öğrencilere detaylı bir şekilde anlatır.✓ Bir cümledeki kelime sayısı kadar öğrenci tahtaya çıkar.✓ Öğretmen kelimelerin yazılı olduğu renkli kâğıtları öğrencilerin sırtlarına iğneler ve onları arkadaşlarına sırtları dönük olacak şekilde, karışık hâlde tahtada yan yana sıralar.✓ Öğretmen, topu göstererek bu topun noktayı temsil ettiğini söyler.✓ Tahtaya çıkmayan öğrenciler arasından bir öğrenci seçilir ve öğretmen öğrenciden karışık biçimdeki kelimeleri anlamlı ve kurallı olacak şekilde sıralamasını ister.	

- ✓ Öğrenci kelimeleri sıraladıktan sonra kovanı son kelimenin yanına koyar ve doğru sıralandığı öğretmen tarafından onaylandıktan sonra belirli bir mesafeden topu kovanın içine atar.
- ✓ Top kovanın içine girerse öğrenci 1 puan kazanır ve yanına kadar atış yapmaya devam eder.
- ✓ Ardından öğretmen tarafından diğer öğrencilere cümle içerisinde “nokta” koyulması gereken bir yer var mı diye sorulur. Yoksa diğer cümleye geçilir.
- ✓ Cümle içerisinde nokta kullanımını gerektiren başka bir yer (kısaltma, tarih, saat vb.) var ise bunu doğru tespit eden öğrenci tahtaya bu kısmı yazar ve kovanı noktanın konulması gereken yere bırakarak atışını gerçekleştirir.
- ✓ Top kovanın içine girerse yine 1 puan kazanır ve yanına kadar atış yapmaya devam eder.
- ✓ Her öğrencinin katılımı sağlanacak şekilde oyun devam eder.
- ✓ En yüksek puanı alan öğrenci oyunu kazanır.

BÖLÜM III:

ÖLÇME-DEĞERLENDİRME	
<ul style="list-style-type: none"> • Bireysel öğrenme etkinliklerine yönelik Ölçme-Değerlendirme • Grupla öğrenme etkinliklerine yönelik Ölçme-Değerlendirme • Öğrenme güçlüğü olan öğrenciler ve ileri düzeyde öğrenme hızında olan öğrenciler için ek Ölçme-Değerlendirme etkinlikleri 	<p>*Öğrencilerin davranışlarının gözlemlenmesi, değerlendirilmesi</p> <p>*Nokta nerelerde kullanılır?</p> <p>*Neler öğrendik?</p>
Dersin Diğer Derslerle İlişkisi	Okurken noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli okuma kurallarına, yazarken imla ve noktalamaya diğer derslerde de dikkat etmeleri sağlanır.

BÖLÜM IV :

Plânın Uygulanmasına İlişkin Açıklamalar	
---	--

Sınıf Öğretmeni

Okul Müdürü

Ek-7. Kontrol Grubuna Ait Ders Planı Örneği

TÜRKÇE DERS PLANI 1. HAFTA

BÖLÜM I :

Dersin adı	TÜRKÇE
Sınıf	4
Temanın Adı/Metnin Adı	OKUMA KÜLTÜRÜ / KİTABIN BÜYÜSÜ (Şiir / İnşat Çalışması)
Konu	Noktalama İşaretleri (Nokta)
Önerilen Süre	1 ders saati

BÖLÜM II:

Öğrenci Kazanımları /Hedef ve Davranışlar	OKUMA: Akıcı Okuma T.4.3.1. Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz okur. YAZMA: T.4.4.10. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır. T.4.4.11. Yazdıklarını düzenler.
Ünite Kavramları ve Sembolleri/Davranış Örüntüsü	
Güvenlik Önlemleri (Varsa):	
Öğretme-Öğrenme-Yöntem ve Teknikleri	Düz anlatım, soru-cevap, tartışma
Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç, Gereçler ve Kaynakça	Ders Kitabı, Türkçe Sözlük, Etkileşimli tahta, eba.gov.tr, tdk.gov.tr
ÖĞRETME-ÖĞRENME ETKİNLİKLERİ:	
• Dikkati Çekme	“Sizce noktayı cümlelerimizde kullanmak önemli midir? Noktayı sadece cümle sonlarında mı kullanıyoruz?” soruları ile derse dikkat çekilir.
• Güdüleme	Önce bu konu ile ilgili daha önceki sınıflarda öğrendiklerimizi tekrar edeceğiz. Sonra bu öğrendiklerimize yeni bilgiler ekleyeceğiz.
• Gözden Geçirme	Bu derste noktayı doğru yerde kullanmanın önemini bir kez daha fark edeceğiz.
• Derse Geçiş	
<ul style="list-style-type: none">✓ Noktanın tanımı öğretmen tarafından açıklanacak.✓ Öğrencilerden noktanın kullanıldığı yerlere örnekler vermeleri istenecek.✓ Yanlış ifade edilen açıklamalar birlikte düzeltilerek 4. Sınıf seviyesine göre noktanın kullanıldığı yerler üzerinde durulacak.✓ Noktanın kullanıldığı yerler öğretmen tarafından söylenerek öğrencilerin defterlerine yazmaları sağlanacak.✓ 5. Etkinlik yapılacak.	

Nokta (.)

1. Cümlelerin sonuna gelir. 14.02.2017
2. Bazı kısaltmaların sonuna gelir. 10.30
3. Sayılardan sonra sıra bildirmek için kullanılır. I. (birinci), II. Mehmet
4. Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için kullanılır. Kitap en iyi arkadaştır.
5. Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için kullanılır. Dr. (doktor)

b. Siz de noktanın kullanım alanlarını gösteren cümleler yazınız.

1.
2.
3.
4.
5.

BÖLÜM III:

ÖLÇME-DEĞERLENDİRME

<ul style="list-style-type: none">• Bireysel öğrenme etkinliklerine yönelik Ölçme-Değerlendirme• Grupla öğrenme etkinliklerine yönelik Ölçme-Değerlendirme• Öğrenme güçlüğü olan öğrenciler ve ileri düzeyde öğrenme hızında olan öğrenciler için ek Ölçme-Değerlendirme etkinlikleri	<ul style="list-style-type: none">*Öğrencilerin davranışlarının gözlemlenmesi, değerlendirilmesi*Nokta nerelerde kullanılır?*Neler öğrendik?
Dersin Diğer Derslerle İlişkisi	Okurken noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli okuma kurallarına, yazarken imla ve noktalamaya diğer derslerde de dikkat etmeleri sağlanır.

BÖLÜM IV :

Plânın Uygulanmasına İlişkin Açıklamalar	
---	--

Sınıf Öğretmeni

Okul Müdürü

Ek-8. Araştırma İzin Onayı

T.C.
ANTALYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 98057890-20-E.18496369
Konu : Anket Uygulaması

03.11.2017

İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE
ANTALYA

Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı İlköğretim Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Burcu ALPARSLAN'ın " Eğitsel Oyunların İlkokul 4.Sınıf Öğrencilerinin Noktalama İşaretlerini Kullanma Becerilerine Etkisi" adlı araştırmasını, İlimiz Alanya İlçesinde bulunan İlkokullarda uygulama isteği ile ilgili 04/10/2017 tarih ve 35401 sayılı yazısı, İl Millî Eğitim Müdürlüğü Araştırma Değerlendirme ve İnceleme komisyonumuz tarafından, 23/10/2017 tarihinde incelenerek "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinlerine Yönelik İzin ve Uygulama Genelgesi" esaslarına uygun olduğu tespit edilmiştir.

Komisyonumuzca, "Eğitsel Oyunların İlkokul 4.Sınıf Öğrencilerinin Noktalama İşaretlerini Kullanma Becerilerine Etkisi " simli araştırmasını, İlimiz Alanya İlçesinde bulunan İlkokullarda öğrenim görmekte olan öğrencilere , Okul Müdürlüklerinin bilgisi, takibi ve sorumluluğunda, bahse konu Genelge ve çalışma takvimi doğrultusunda, eğitim-öğretim faaliyetlerini aksatmaksızın yapılması,

Söz konusu araştırmanın bitimine müteakip; sonuç raporunun iki örneğinin CD ortamında Müdürlüğümüz Ar-Ge bürosuna gönderilmesi kaydıyla uygulanması, Komisyonca uygun görülmüştür.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde, Valilik Makamının 23/02/2015 tarih ve 5347 sayılı yetki devrine göre olurlarınıza arz ederim.

Erhan BAYDUR
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

OLUR
03.11.2017

Yüksel ARSLAN
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü

Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Soğuksu Mah. Hamidiye Cad. MERKEZ/ANTALYA
E-posta: projeler07@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Mehmet KARAKAŞ Md. Yrd.
Tel: (0 242) 238 60 00
Faks: (0 242) 238 61 11

Be evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evmsisorgu.meb.gov.tr> adresinden a70e-e118-3ce0-81fe-13c9 kodu ile teyit edilebilir.

Ek-9. Bildirim Sayfası

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezin/raporumun kâğıt ve elektronik kopyalarının Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim/Raporum sadece Akdeniz Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- Tezimin/Raporumun 6 ay süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

27/05/2019

Burcu ALPARSLAN

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler:

Adı soyadı : Burcu ALPARSLAN

Doğum Yeri ve Tarihi : Alanya / 16.02.1984

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Akdeniz Üniversitesi

Eğitim Fakültesi

Sınıf Öğretmenliği Bölümü

Yüksek Lisans Öğrenimi : Akdeniz Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

İlköğretim Ana Bilim Dalı

Bildiği Yabancı Diller : İngilizce

Bilimsel Faaliyetleri : - “Alanya’nın Kırsal Kesiminde Yaşayan Dördüncü Sınıf

Öğrencilerinin Hayvan Algıları” başlıklı Sözlü Bildiri sunumu International Congress of Eurasian Social Sciences (Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Kongresi), (2017) Alanya.

- Demirkaya, H. ve Alparslan, B. (2017). Fourth grade students’ perception of animals in rural Alanya, IJOESS International Journal of Eurasia Social Sciences, Vol. 8, pp.408-420.

<http://www.ijoess.com/DergiTamDetay.aspx?ID=1918&Detay=Ozet>

- “Eğitsel Oyunların İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Nokta ve Virgülü Kullanma Becerilerine Etkisi” başlıklı sözlü bildiri sunumu, 17. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu (USOS – 2018), Kızılcahamam / ANKARA.

İş Deneyimi

Stajlar :

Projeler :

Çalıştığı Kurumlar : Kızılcaşehir İlkokulu Alanya / ANTALYA

İletişim

E-Posta Adresi : burcu.alparslan1984@gmail.com

Tarih : 04/04/2019

İNTİHAL RAPORU

04.04.2019

Turnitin Orijinallik Raporu

 Turnitin Orijinallik Raporu

123 Burcu Alparslan tarafından
tez3 (Burcu) den

04-Nis-2019 17:12 +03' de işleme
kondu
NUMARA: 1105798608
Kelime Sayısı: 13937

Benzerlik Endeksi	Kaynağa göre Benzerlik
%18	İnternet Sources: %18 Yayımlar: %0 Öğrenci Ödevleri: N/A

kaynaklar:

- 1 18% match (08-Eyl-2013 tarihli internet)
http://uskudarmuftulugu.gov.tr/files/hutbe/noktalama_isaretleri.doc

ödev metni:

BÖLÜM I GİRİŞ Bu bölümde araştırmanın; problem durumu, amacı, problem cümlesi, alt problemleri, önemi, sayılıları, sınırlılıkları ve tanımları yer almaktadır. 1.1. Problem Durumu Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan bir araçtır. İnsanlar duygu ve düşüncelerini dil sayesinde birbirine aktarır. Böylelikle diğer insanlarla iletişim kuran insanoğlu aynı zamanda sosyalleşir. Ünalın'a (2006, s. 1) göre, "Dil olmayınca sosyalleşme de mümkün olmamaktadır. İlköğretim çocukların sosyalleşmeyi öğrendikleri önemli bir kurumdur. Ana dilini aileden kuralsız ve düzensiz olarak öğrenen çocuk, ilköğretimde dili kurallı kullanmayı öğrenir." "Dil, belli bir yaşta öğrenilip bitirilen bir bilgi ve beceri alanı değildir" (Yıldız, 2003, s. 47). Bu nedenle Türkçe Dersi Öğretim Programı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma olmak üzere dört bölümde ifade edilen temel dil becerilerinin söz konusu program ile geliştirilmesi amaçlanmıştır" (MEB, 2018). Okuma, yaşam boyu süregelen bir beceridir. İlköğretimde çocuklar bu becerinin kazanımını uygun biçimde gerçekleştiremez ya da yeterince geliştiremezlerse, ilerleyen öğretim yıllarında ve diğer alanlarda başarıya ulaşamayabilirler (Akyol, 2012). Bireyler için bir ihtiyaç olan yazma becerisi ise, okuma gibi ilköğretimin ilk aşamalarında kazandırılarak eğitim vasıtasıyla sürekli geliştirilir (Sallabaş, 2007). "Yazma becerisinde noktalama işaretlerine uygun kurallı yazabilmek amaçlanır" (Çiftçi, 2018, s.10). "Noktalama işaretleriyle ilgili beceri ve alışkanlıklar sürekli çalışmalarla ve uzun sürede kazanılabilir" (Öz, 2011, s. 311). Akandere'ye (2013) göre iyi bir eğitmen konuları oyuna bağlayarak çocuklara çok şey öğretebilir ve oyunla eğitim sonucunda öğrenilenler daha iyi zihinde kalır. Oyun süresince çocuk soru sorar ve yeni bilgiler öğrenir. Bu çalışmada, yaparak yaşayarak öğrenme imkânı sunan eğitsel oyunların öğrencilerin noktalama işaretlerini kullanma becerilerine etkisi araştırılmıştır. 1.2. Araştırmanın Amacı Bu araştırmanın amacı; eğitsel oyunların ilkökul 4. sınıf öğrencilerinin noktalama işaretlerini kullanma becerilerine etkisinin ne olduğunu ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda cevap aranacak sorular şu şekilde sıralanabilir: Eğitsel oyunların; 1. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin noktayı kullanma becerisine etkisi var mıdır? 2. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin virgülü kullanma becerisine etkisi var mıdır? 3. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin soru işaretini kullanma becerisine etkisi var mıdır? 4. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin iki noktayı kullanma becerisine etkisi var mıdır? 5. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin üç noktayı kullanma becerisine etkisi var mıdır? 6. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin ünlem işaretini kullanma becerisine etkisi var mıdır? 7. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin kısa çizgiyi kullanma becerisine etkisi var mıdır? 8. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin konuşma çizgisini kullanma becerisine etkisi var mıdır? 9. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin yay ayracı kullanma becerisine etkisi var mıdır? 10. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin eğik çizgiyi kullanma becerisine etkisi var mıdır? 11. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin turnak işaretini kullanma becerisine etkisi var mıdır? 12. İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin kesme işaretini kullanma becerisine etkisi var mıdır? 1.3. Araştırmanın Önemi Okuma ve yazma, çocukların erken

https://www.turnitin.com/newreport_printview.asp?eq=1&eb=1&esm=-5&oid=1105798608&sid=0&n=0&m=0&svr=339&r=67.90337267546114&lang=tr

1/26